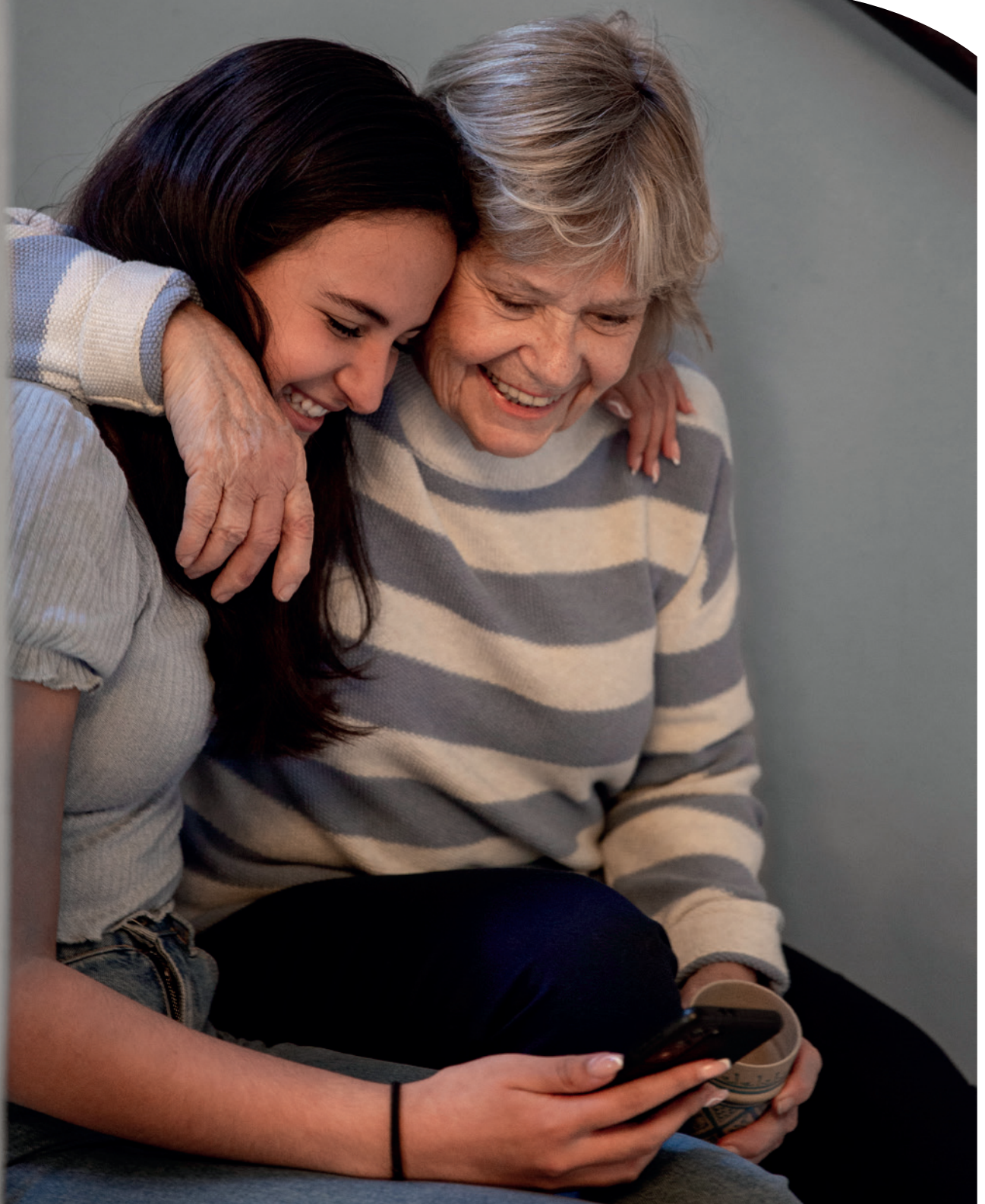

Regionplan | 2023-2025

ANTAGEN AV REGIONFULLMÄKTIGE DEN 23-24 NOVEMBER 2022

Innehåll

Inledning.....	4
Vision, värdegrund och mål.....	6
Region Kalmar läns policy.....	8
Så styr Region Kalmar län mot målen.....	10

Nöjda invånare och samarbetspartners	11
Hälsa och välbefinnande.....	12
Bra bemötande och delaktighet.....	13
God tillgänglighet och köfri vård.....	14
Mått.....	14

Hållbar utveckling i hela länet	15
Kompetensförsörjning i Kalmar län.....	16
Folkhögskolor.....	17
Stärkt innovationsförmåga och ökad förnyelse.....	17
En levande landsbygd.....	18
Infrastruktur och kommunikationer.....	18
Kollektivtrafik.....	19
Grön omställning.....	20
Kultur i hela länet.....	21
Handlingsplaner och program som revideras under 2023-2025.....	21
Mått.....	23

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet	23
Person-, familjecentrerade och nära arbetssätt.....	24
Hälsa för barn och unga.....	25
En tillgänglig vård.....	26
Jämställd och jämlik hälso- och sjukvård.....	26
Kunskapsbaserad hälso- och sjukvård.....	27
Säker hälso- och sjukvård.....	28
Utveckling, forskning och innovation.....	28
Beredskap och säkerhet.....	28
Mått.....	29

En av Sveriges bästa arbetsplatser	31
Strategisk kompetensförsörjning.....	32
Utveckla och behålla medarbetare.....	33
En god arbetsmiljö.....	35
Tydligt chefskap och utvecklande ledarskap.....	36
Mått.....	36

God ekonomisk hushållning	37
Kostnadseffektiva verksamheter.....	38
Ekonomiska förutsättningar.....	39
Underlag för planering.....	39
Skattesats.....	42
Förändringar i priser och avgifter.....	42
Finansiella kostnader och intäkter inklusive pensionsåtagande.....	45
Antaganden för pris- och löneutveckling.....	46
Uppdrag och överenskommelser.....	47
Resultatbudget.....	50
Driftramar.....	51
Verksamhets- och ramförändringar.....	52
Kassaflödesanalys och balansbudget.....	54
Investeringar.....	54
Mått.....	58

Uppdrag till regiondirektören att:	58
---	-----------

Bilagor	59
Bilaga 1 Resultatbudget, mnkr.....	60
Bilaga 2 Driftramar, tkr.....	61
Bilaga 3 Kassaflödesbudget.....	63
Bilaga 4 Balansbudget.....	63
Bilaga 5A Investeringsbudget fastigheter, tkr.....	64
Bilaga 5B Investeringsbudget – Inventarier samt bidrag till infrastruktur, tkr.....	66
Bilaga 6 Ekonomiskt partistöd.....	66
Bilaga 7 Styrmodell för Region Kalmar län.....	67

Inledning

Efter två år med pandemi med stor påverkan på regionens verksamheter fanns en förhoppning om att Region Kalmar län skulle få tid att hantera pandemins långsiktiga konsekvenser och kommande demografiska utmaningar. Det finns ett uppdämt vårdbehov som kommer att behöva balanseras med behovet av återhämtning i flera av regionens verksamheter. Men återigen har verksamheten kommit att påverkas av faktorer som regionen inte råder över. Med anledning av händelser i omvärlden har det ljusa framtidsscenariot på kort tid mörknat betänkligt och bland annat, med ökade energi- och drivmedelspriser som främsta drivkraft, har inflationen drivits upp till historiska nivåer. För att stävja inflationen och förankra förväntningarna kring inflationsmålet har Riksbanken höjt styrräntan snabbt de senaste månaderna och fler höjningar är att vänta. Detta faktum tillsammans med stigande pensionskostnader kommer att innebära stora ekonomiska utmaningar de kommande åren. För de första två åren i planperioden kommer effekterna att vara extra kännbara, medan för 2025 är det fortfarande mer osäkert. Regionen kommer med anledning av det att kortsiktigt göra ett avsteg från det långsiktiga överskottsmålet om två procent och för att mildra effekten av det extraordinära läget föreslås att, för 2023 och 2024, disponera medel ut resultatutjämningsreserven. Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget är resurstillskotten främst kopplade till målet om långsiktig god ekonomisk hushållning och en låg kostnadsutveckling över tid. Men den ekonomiska utmaningen behöver också mötas av åtgärder för att regionens kostnadsutveckling inte ska påverka målet om en god ekonomisk hushållning på längre sikt.

Samtidigt blir den långsiktiga utmaningen med demografins utveckling alltmer kännbar. Behovet av vård och omsorg ökar samtidigt som det råder brist på arbetskraft. Det pågår ett riktat omställningsarbete för att stödja implementeringen av inriktningsbeslut för framtidens hälso- och sjukvård. Arbetet fokuserar på genomförande av handlingsplanerna för nära vård och strategi för invånarens digitala vårdkontakter och utgår från regionens strategi för Varje dag lite bättre – kraften hos många. Den särskilda kraftsamlingen ska mynna ut i ett antal nya arbetssätt. Utveckling med ett person- och familjecentrerat förhållningssätt där invånarens egenkraft används kommer att vara en nyckelfaktor för att kunna erbjuda en jämlik och jämställd hälso- och sjukvård, som både bättre motsvarar invånarnas behov och är kostnadseffektiv. Kombinationen av det digitala och fysiska utbudet kommer att utvecklas ytterligare.

Inriktningen är också att flytta fokus från sjukdom och behandling till hälsofrämjande och förebyggande insatser. Re-

gionen har en viktig roll i att länka samman och tydliggöra sambanden och samverkan mellan aktörer, som genom sina verksamheter bidrar till en ökad hälsa för länets invånare. Arbetet utgår från den gemensamma Strategi för hälsa och en samlad handlingsplan för länets folkhälsoarbete ska tas fram. De möjligheter som digitalisering och e-hälsa skapar ska användas för att stärka individens möjlighet att stå i centrum i frågor som gäller hälsa och livsstil.

Region Kalmar län ska ha Sveriges bästa tillgänglighet och invånarna ska uppleva en vård som är fri från köer. Det ska vara enkelt att få kontakt med hälso- och sjukvården i länet. Här behöver särskilt fokus riktas mot det uppdämda vårdbehov som uppstått under pandemin. Invånaren ska uppleva att det går snabbt att få en bedömning och att det tar rimlig tid att få behandling. Mötet med hälso- och sjukvården utgår från patientens behov och förutsättningar. Invånaren ska känna sig trygg med att veta vad nästa steg är vid en utredning eller behandling.

I takt med stigande priser på energi ökar behovet av energiomställning och att genomföra energieffektivisering i regionens verksamhet. Regionen har utarbetat en ny Energieffektiviseringsplan för perioden fram till 2030 och som innehåller en rad åtgärder för att minska regionens energibehov. Därutöver visar planen även på möjligheten till minskad klimatpåverkan genom att öka andelen egenproducerad förnyelsebar energi. Region Kalmar län ska vara en samlande kraft för länets utveckling och en motor i det övergripande hållbarhetsarbetet i hela länet, både ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Hållbarhet och innovationsförmåga ska bidra till tillväxt såväl i länet som i egen verksamhet. Det handlar dels om att ta ett större grepp om arbetet med att minska klimatpåverkan och att öka takten i att effektivisera användning av naturresurser. Vatten av god kvalitet och i tillräcklig mängd är avgörande för regionens utveckling. För att trygga människors hälsa och de gröna näringarna är det viktigt att skydda råvatten i samhällsplaneringen och hushålla med de begränsade vattenresurserna.

Det finns även ett behov av att bygga en ökad krisberedskap och robusthet för att stå emot eventuella hot mot vår säkerhet och självständighet tillsammans med andra aktörer. Regionen behöver skapa säkra kritiska försörjningssystem inom exempelvis livsmedel, skyddsutrustning, läkemedel men också för el, IT, vatten eller för bränder. Arbeta med kontinuitetsplanering kommer därför vara en viktig uppgift för att bättre kunna hantera kriser, men även för att bevara förmågan inom det civila försvaret.

En av Kalmar läns stora tillgångar är landsbygden som är grunden för länets basnäringar, de gröna näringarna och

besöksnäringarna. Länet ska ha tillgång till en god samhälls-service och fungerande kommersiell service och infrastruktur, för att näringarna ska kunna utvecklas och behålla sin konkurrenskraft. Det lokala engagemanget och drivkrafterna är avgörande i arbetet med landsbygdsutveckling. Regionens roll är att stimulera och uppmuntra engagemang genom att stödja lokala initiativ och bidra till kunskapsspridning. Attraktiva boendemiljöer och tillgång till besöksmål är en viktig del, där natur- och kulturmiljöer kan bidra.

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv för både chefer och medarbetare. Tillgången till rätt kompetens är helt avgörande för verksamheternas möjlighet att fullfölja sina åtagande gentemot invånare och patienter. Arbetet med kompetensförsörjningen ska ske genom inventering och

analys av dagens och morgondagens kompetensbehov. Det strategiska och långsiktiga arbetet med att stärka och utveckla Region Kalmar läns arbetsgivarvarumärke spelar stor roll för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, men också för att behålla de medarbetare som redan finns i organisationen. Region Kalmar läns policy är tillika regionens arbetsmiljöpolicy och därmed styrande för arbetsmiljöarbetet. En god arbetsmiljö är grunden för ett långt och hållbart arbetsliv och Region Kalmar län strävar efter att ständigt förbättra medarbetarnas arbetsmiljö såväl organisatoriskt, socialt som fysiskt. Regionens chefer och ledare har stor påverkan på organisationens attraktivitet och att nå målet som Sveriges bästa arbetsplats. Regionens chef- och ledarskapsstrategi är utgångspunkten för ett vidare arbete med framtidens chef- och ledarskap ■

Hälso- och sjukvården har varit i en situation med hög belastning och stora påfrestningar med anledning av pandemin.

Vision, värdegrund och mål

Region Kalmar län har visionen "Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv".

I allt vi gör är vårt förhållningssätt öppet, engagerat och kunnigt.

Region Kalmar län arbetar för livskvalitet och god hälsa för länets alla invånare. Vi arbetar för att länet ska vara en plats där både människor, företag och organisationer kan växa på ett hållbart sätt. Allt för att Kalmar län ska vara ett län där man vill bo, arbeta och utvecklas. Region Kalmar län är en politiskt styrd organisation som erbjuder regional utveckling, hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, utbildning samt förutsättningar för kulturliv. Tillsammans med länets kommuner, lärosäten, näringsliv och andra aktörer vill vi skapa de bästa förutsättningarna för invånare, företag och organisationer i länet.

Värdegrund

En värdegrund är de grundläggande värderingar som formar en organisations normer och handlingar. I Region Kalmar län är det förhållningssättet öppet, engagerat och kunnigt som ligger till grund för vårt arbete.

Basen för värdegrunden är människovärdesprincipen om alla människors lika och unika värde samt FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, Barnkonventionen och rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Den bygger också på rättsliga principer som till exempel demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning.

Värdegrunden visar i vilken anda chefer och medarbetare ska agera och är en ständigt pågående process. En öppen och löpande dialog kring avvägningar i frågor om kultur, klimat och beteenden behöver pågå mellan alla medarbetare, på alla nivåer och i alla verksamheter. *Öppet, engagerat och kunnigt* – vad står orden för hos oss, hur vill vi vara? Vad ska känneteckna våra handlingar?

Varje dag lite bättre – Kraften hos många!

Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling ligger till grund för att skapa en gemensam kvalitetskultur och en lärande organisation. Strategin *Varje dag lite bättre – kraften hos många!* bygger på kraften i allas engagemang och insatser.

I en lärande organisation är både de små förbättringarna och de större kliven betydelsefulla. Förbättringar i vardagen är ofta steget till något större. Verksamheten förbättras kontinuerligt och metodiskt. Detta görs genom att mäta och utvärdera

resultat, identifiera förbättringsområden, sätta mål, genomföra förbättringar, följa upp och ge feedback för lärande.

Fokus i förbättringsarbetet är alltid att öka värdet för dem vi är till för. Därför involveras invånare, patienter, närstående, resenärer samt företag och organisationer i förbättringsarbeten. Det är den tänkta målgruppens behov som styr utvecklingen och det är där vi mäter om vi lyckas.

Förbättringsarbete handlar till stor del om medarbetarnas engagemang och insatser. Alla medarbetare i regionen har två uppdrag – att utföra dagens arbete och att arbeta med förbättringar inför morgondagen. Chefen är förbättringsledare och kulturbärare genom att verka för ett klimat som uppmuntar och tar vara på idéer och innovativa lösningar som gynnar invånare och samarbetspartners.

Region Kalmar läns policy

Region Kalmar län har visionen Tillsammans – för ett friskare, tryggare och rikare liv. Vi utgår från våra intressenters behov och förväntningar och erbjuder tjänster inom hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik, utbildning och bildning. Vi fungerar som en samlande och pådrivande kraft för länets näringsliv, kultur och utveckling. Vårt förhållningssätt är öppet, engagerat och kunnigt.

Vi fungerar som en samlande och pådrivande kraft för länets näringsliv, kultur och utveckling. Vårt förhållningssätt är öppet, engagerat och kunnigt.

Samarbete, dialog och öppen kommunikation är kännetecknande för vår verksamhet. Genom att mötas bygger vi relationer och samhörighet som ger oss kraft att utveckla oss själva och länet. Därför tar vi initiativ till samarbete internt, externt, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Det hälsofrämjande perspektivet präglar både våra möten med invånare och vår vardag kollegor emellan. Utifrån vår vision arbetar vi för att skapa en god och jämlik hälsa hos alla.

Alla som kommer i kontakt med Region Kalmar län får bra bemötande och god service. Vårt arbete utgår från de mänskliga rättigheterna och präglas av att alla människor är lika mycket värda. Mänskliga rättigheter gäller för alla människor och alla människor har rätt till livet på lika villkor. Varje människa möts med respekt och utifrån sina förutsättningar. De vi möter behandlas likvärdigt oavsett personliga egenskaper, bostadsort, ålder, kön, funktionsnedsättning, utbildning, social ställning, etnisk eller religiös tillhörighet, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Region Kalmar läns verksamhet ska vara känd, tillgänglig och anpassad för barn. Barn och unga ska känna delaktighet och ha inflytande.

Region Kalmar län arbetar med systematiska förbättringar och innovativa lösningar för att utveckla verksamheten. Varje dag lite bättre – kraften hos många! är vår strategi som genomsyrar allt vi gör. Strategin bygger på kraften i allas engagemang och insatser. Genom att öppet lära av vad vi gör, av varandra och av andra förbättras verksamheten steg för steg. Att skapa förutsättningar, involvera och motivera är en av våra chefers viktigaste uppgifter. Ett innovativt klimat ska uppmuntra och ta vara på förbättringsidéer och innovationer från medarbetare för att gynna invånare, patienter och medarbetare.

Verksamheten utgår från lagstiftning och andra specifika åtaganden som är relevanta för organisationens förutsättningar och intressenters behov. Information liksom miljö-, arbetsmiljö-, kvalitets- och säkerhetsarbetet utgår från gemensamma etiska värderingar och lagar, regler och interna riktlinjer. Utvecklingsarbetet präglas av ett systematiskt och förebyggande

arbetssätt med tydliga mål och uppföljning. Kvaliteten säkras genom att vi fortlöpande identifierar, dokumenterar, visualiserar och utvecklar våra processer.

Region Kalmar län verkar för hållbar utveckling och tar långtgående ansvar när det gäller miljö, etik och ekonomi. Vi tar initiativ och verkar för att långsiktigt förebygga ohälsa och förebygga skador för att minska påverkan på människa och miljö. De 17 globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030 utgör ramen för arbetet. Kemikalier, avfall, transporter, energi, läkemedel, hållbara upphandlingar och klimat står för den betydande miljöpåverkan i den egna verksamheten.

Region Kalmar län strävar efter att ständigt förbättra vår arbetsmiljö såväl organisatoriskt, socialt som fysiskt. Chefer får rätt kunskap, resurser och befogenheter och medarbetare ges introduktion och utbildning för ett säkert och hälsosamt arbete. Vi accepterar inte kränkande särbehandling utan verkar för att arbetsplatser präglas av delaktighet, jämställdhet och mångfald. Kompetensutveckling sker varje dag och vi lär av varandra. Alla medarbetare tar gemensamt ansvar för sin egen, arbetsgruppens och verksamhetens utveckling. Chefer är tydliga, engagerade och leder genom att kommunicera, utveckla goda relationer och skapa förutsättningar för god arbetsmiljö och effektivt arbete. Genom samråd och dialog mellan arbetsgivare, skyddsombud och medarbetare verkar vi för en hälsofrämjande arbetsplats och ett hållbart arbetsliv. Vi undersöker och riskbedömer regelbundet samt vid förändringar vår fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljö. Alla tillbud och olyckor rapporteras och åtgärdas och vi följer upp vårt systematiska arbetsmiljöarbete årligen.

Vi verkar för en robust region som kan hantera påfrestningar i såväl vardag som i kris. I alla lägen ska vi klara våra åtaganden om en kvalitetssäkrad och trygg hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och utbildning. Det gör vi genom en väl etablerad säkerhetskultur hos alla medarbetare som omfattar såväl fysisk säkerhet som personsäkerhet och informationssäkerhet. Genom ständigt fokus på risker eliminerar vi faror, tillbud och olyckor. Alla som kommer i kontakt med oss känner sig trygga med att vi finns här när de behöver oss och att informationen om dem hanteras korrekt ■

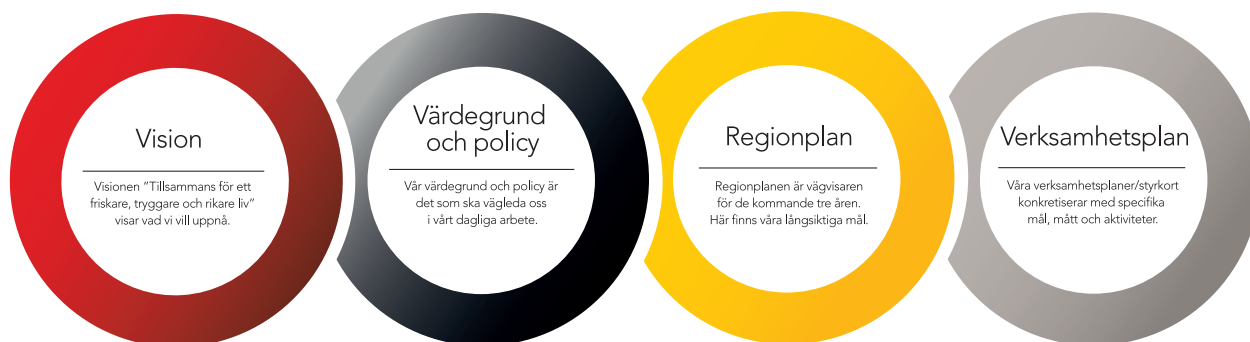
Region Kalmar län som organisation ska ta ett långtgående ansvar för hållbar utveckling, både när det gäller miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet. Agenda 2030 och de 17 hållbarhetsmålen genomsyrar planen och de mest relevanta målen har lyfts inom respektive målområde i planen.

Så styr Region Kalmar län mot målen

Regionplan 2023–2025 är det övergripande styrdokument som omsätter Region Kalmar läns vision, värdegrund och övergripande strategi till långsiktiga mål inom fyra målområden: Invånare och kund, Verksamhet, Medarbetare och Ekonomi. Målen formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås och mäts av med mått med tillhörande målvärde som möjliggör upp-

följning och analys av mål enligt modellen balanserad styrning.

Regionplanen är vägledande för regionstyrelsens och nämnders verksamhetsplaner/styrkort med mål, mått och aktiviteter. Uppföljning av regionplanen sker i två delårsrapporter, årsredovisning och uppföljningsrapporter. För mer detaljerad information se, bilaga 7, Styrmodell för Region Kalmar län.

Mål

Målvärdena för regionfullmäktiges mått anges i ett kortsiktigt och ett långsiktigt målvärde. Det kortsiktiga målvärdet avser målsättningen för ett år framåt. För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

Vid en utvärdering av god ekonomisk hushållning ska regionens mål och målsättningar vägas samman och en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. För de resultat som redovisas senare än innevarande år tas måttets senaste tillgängliga resultat med i bedömningen av god ekonomisk hushållning.

Nöjda invånare och samarbetspartners | Invånare och kund

Invånare ska uppleva god hälsa, livskvalitet samt bra bemötande och god tillgänglighet. Människor, organisationer och näringsliv ska ges möjlighet till delaktighet och medverkan i både utvecklingen av länet och i utvecklingen av Region Kalmar läns verksamhet.

Hållbar utveckling i hela länet | Verksamhet

Region Kalmar län ska vara en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling. Innovationsförmåga och konkurrenskraft ska bidra till tillväxt och hållbar utveckling både i länet och i den egna verksamheten.

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet | Verksamhet

Region Kalmar län ska erbjuda en säker, tillgänglig, jämställd och jämlik hälso- och sjukvård av hög kvalitet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. Hälso- och sjukvården ska vara person- och familjecentrerad, sammanhållen och ha invånaren i fokus.

En av Sveriges bästa arbetsplatser | Medarbetare

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv för både chefer och medarbetare.

God ekonomisk hushållning | Ekonomi

Region Kalmar län ska genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en stark ekonomi som ger handlingsfrihet ■

Invånare och kund

Nöjda invånare och samarbetspartners

Nöjda invånare och samarbetspartners

Invånare ska uppleva god hälsa, livskvalitet samt bra bemötande och god tillgänglighet. Människor, organisationer och näringsliv ska ges möjlighet till delaktighet och medverkan i både utvecklingen av länet och i utvecklingen av Region Kalmar läns verksamhet.

Hälsa och välbefinnande

Region Kalmar län ska arbeta för att stärka hälsan hos länets alla invånare. Arbetet för att nå en god och jämlik hälsa behöver ske både genom breda och riktade insatser. Folkhälsoarbetet ska i hög utsträckning ske i samverkan med kommuner, civilsamhället och andra aktörer.

Regionen har en viktig roll i att länka samman och tydliggöra sambanden och samverkan mellan aktörer, som genom sina verksamheter bidrar till en ökad hälsa för länets invånare. Arbetet utgår från den gemensamma Strategi för hälsa. En samlad handlingsplan för länets folkhälsoarbete ska tas fram tillsammans med kommunerna. De möjligheter som digitalisering och e-hälsa skapar ska användas för att stärka individens möjlighet att stå i centrum i frågor som gäller hälsa och livsstil.

Förutsättningar för en god och jämlik hälsa grundläggs tidigt i livet. Därför är barn och ungas hälsa ett tydligt fokus i utvecklingsarbetet. Det finns ett tydligt samband mellan slutförd gymnasieutbildning och hälsa. En förutsättning för att unga ska komma in på arbetsmarknaden är att de fullföljer gymnasiet. God hälsa är en resurs för individen som ökar förutsättningarna för att klara skolan och etablera sig på arbetsmarknaden. Hela samhället har ett ansvar för barn och ungas hälsa. För att tidigt uppmärksamma och hjälpa dem som riskerar att få problem behöver samverkan mellan de olika aktörer som möter barn och unga stärkas. Kontaktvägar mellan berörda aktörer som socialtjänst, polis, skola och elevhälsa, ungdomsmottagningar samt hälso- och sjukvården ska vara tydliga för både barn, vårdnadshavare och vårdens medarbetare.

Under 2023 ska ett förslag till en sammanhållen länsmodell för ungas hälsa mellan regionen och länets kommuner, med målsättningen att skapa jämlika uppväxtvillkor, tas fram. Modellen ska ta avstamp i det nationella målet att skapa jämlik hälsa för alla. Förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna i en generation.

Kalmar län har en äldre befolkning än flera regioner i landet och också skillnader i hälsa mellan olika geografiska områden samt socioekonomiska grupper. Olika hälsofrämjande insatser behöver göras för olika målgrupper, både på individ- och befolkningsnivå.

En del i regionens arbete för en bättre hälsa är att belysa hur folkhälsan påverkas av miljö, infrastrukturplanering och den övergripande fysiska planeringen. Luftkvalitet, buller, kemikalier och tillgång till och kvaliteten på naturområden har en direkt påverkan på hur vi mår och på vårt välbefinnande. Genom kunskapshöjande insatser om detta samband ska förutsättningar för långsiktigt hälsofrämjande samhällsplanering stärkas.

Länets kommuner har olika förutsättningar som behöver tas med i utvecklingsarbetet av hälsofrämjande insatser. Med pilotprojektet tillsammans med Högsby kommun testas nya arbetssätt och metoder som efter projektperioden och efterföljande utvärdering kan användas i framtida satsningar på andra orter i länet. Slutsatserna kommer att redovisas under planperioden.

Regelbunden fysisk aktivitet och goda matvanor är grundläggande för en god hälsa under hela livet medan motsatsen kan leda till psykisk ohälsa, övervikt och fetma samt andra sjukdomar. Arbetet för att öka länsinvånarnas fysiska aktivitet och minska stillasittandet samt stödja till goda matvanor ska fortsetta och vidareutvecklas.

Region Kalmar län ska bidra till ett brett förebyggande arbete mot alla slags beroenden som alkohol, tobak, nikotinprodukter, andra droger och spel. Nya åtgärder utifrån beslutad handlingsplan är påbörjade för att stärka möjligheten att nå målet om ett tobaksfritt län till 2025. Förstärkta insatser ska ske både inom mödrahälsovården och Folkvandvården och snabbare stöd ska erbjudas via digitala tjänster. Fler behandlare ska utbildas i det digitala verktyget Tobakshjälpen i 1177:s stöd-

och behandlingsplattform. Satsningarna ska fortsätta att ske med Tobaksfri Duo och Tobaksfri Utmaning och i samverkan med andra aktörer som möter unga.

För munhälsan är sjukdomsförebyggande åtgärder på både individuell och befolkningsnivå avgörande. På individnivå är det särskilt viktigt att vårdprogrammen följs. Tandvårdens folkhälsoklinik ska öka insatserna inom kommun och primärvård. En god munhälsa grundläggs i tidiga åldrar och förebyggande insatser ska därför göras redan under barnens första år. För att ge alla förskolebarn daglig tandborstning ska dialogen med länets kommuner intensifieras. Områden med socioekonomisk utsatthet är särskilt prioriterade. Fortsatt fokus på den förebyggande tandvården skapar förutsättningar för en mer jämlik tandhälsa.

Forskning och uppföljning visar att hbtqi+-personer på gruppnivå har sämre hälsa jämfört med övrig befolkning, inte minst bland barn och unga. Insatser för att förbättra kunskap om denna grupps villkor ska främjas i samverkan med olika samhällsaktörer. Regionen ska fortsätta ta tillvarata forskning om folkhälsa som bedrivs vid universiteten.

Hälsan hos personer med funktionsnedsättning är sämre än i befolkningen i övrigt. I samverkan med länets kommuner, myndigheter och civilsamhällets aktörer ska insatser ske i syfte att öka delaktighet, stärka egenkraft och främja hälsa hos personer med funktionsnedsättning. I samverkan med sydöstra sjukvårdsregionen påbörjas nu ledarutbildningar för "Hälsan spelar roll" – en kurs för personer inom LSS verksamheter.

1,3 miljoner vuxna i Sverige ger vård och stöd till närstående som är svårt sjuka eller har en funktionsnedsättning. Många anhöriga har en sämre hälsa än övriga befolkningen. Region Kalmar län ska följa den nationella anhörigstrategin för att stärka anhörigperspektivet och göra stödet för anhöriga mer individanpassat. Behovet för barn som anhörigas ska särskilt beaktas, exempelvis med anpassad information, utbildning och stöd.

Arbetet mot våld i nära relationer ingår nu som en del av handlingsplanen för jämställdhet. Kunskapshöjande insatser för att öka upptäckten av våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck och könsstämpning, ska fortgå. Kunskap om sambandet mellan våldutsatthet och ohälsa ska finnas i verksamheter som möter patient. Rutiner för att identifiera, hantera och rätt hjälp ska finnas för våldutsatta och barn som bevittnar våld, liksom rutin för orosanmälan vid misstanke om barn

som far illa. Region Kalmar län ska även utöka samverkan med andra samhällsaktörer som länsstyrelsen, socialtjänster, kvinnojour och polisen.

Suicidprevention är fortsatt prioriterat och insatser ska göras för att öka kunskapen om suicid och för att uppmärksamma och upptäcka suicidnära personer. Region Kalmar län ska arbeta vidare för att öka möjligheterna till tidig upptäckt av psykisk ohälsa hos individer. Det länsgemensamma handlingsprogrammet för 2020-2022, som tagits fram för att förebygga suicid, ska nu utvärderas och ett nytt program ska tas fram för åren 2023-2025.

Bra bemötande och delaktighet

Alla som kommer i kontakt med Region Kalmar län ska känna sig sedda och få ett bra och professionellt bemötande. Värdegrunds- och bemötandearbetet ska fortsätta att utvecklas utifrån invånarnas upplevelse.

Region Kalmar län ska vara en lärande organisation där invånare, patienter, närstående och medarbetare tillsammans utvecklar verksamheten. Region Kalmar län ska vidareutveckla invånarnas möjlighet att vara delaktiga genom arbetet som utgår från strategin för invånare- patient- och närståendemedverkan. Genom att kombinera professionell kunskap och evidensbaserad forskning med patienters och närståendes erfarenheter skapas delaktighet och samtidigt utvecklas både vården och invånarens egenkraft. Invånare som medverkar för att förbättra verksamheten ska få stöd för att kunna göra en bra insats.

Region Kalmar län ska involvera invånare, civilsamhälle, näringsliv och länets kommuner i ett levande dialogarbete om utvecklingen av länet. Arbetet ska ske på ett sätt som stärker länsinvånarnas tilltro till det demokratiska systemet. Demokratiska fri- och rättigheter samt övertygelsen om alla människors lika värde är viktiga områden. Dialog med invånarna ska föras på alla nivåer för att öppna upp för invånarna i beslutsprocesser.

Civilsamhället bidrar till ökad social sammanhållning, gemenskap och mångfald. Region Kalmar läns stöd till civilsamhället ska främja ett tryggt liv i en god miljö och ge förutsättningar för hälsa och välbefinnande. Stödet ska utgöra grund för dialog mellan civilsamhället och regionen.

Region Kalmar län ska fortsätta att erbjuda Sveriges bästa sjukhusmat för att stärka hälsan och ge en god upplevelse vid besök på våra sjukhus.

God tillgänglighet och köfri vård

Region Kalmar län ska ha Sveriges bästa tillgänglighet och invånarna ska uppleva en vård som är fri från köer. Det ska vara enkelt att få kontakt med hälso- och sjukvården i länet. Invånaren ska uppleva att det går snabbt att få en bedömning och att det tar rimlig tid att få behandling. Mötet med hälso- och sjukvården utgår från patientens behov och förutsättningar. Invånaren ska känna sig trygg med att veta vad nästa steg är vid en utredning eller behandling.

Tillgängligheten har flera aspekter, som geografisk närhet, gott bemötande, öppettider samt möjligheter till digital kon-

takt. Viktiga delar i arbetet är utvecklingen av nära vård och ökad digitalisering, där invånarens behov och delaktighet är i fokus. En aspekt på tillgänglighet handlar om att invånaren ska känna sig trygg med att veta vad nästa steg är vid en utredning eller behandling. Det kan också handla om att patienten känner sig trygg med att samordningen av olika vårdkontakter fungerar. Patientkontrakt, fast vårdkontakt, samordnad individuell plan samt personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp är viktiga delar i detta. För patienter med många vårdkontakter är det viktigt med samordning och möjligheten att själv vara delaktig i sin vård ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2023	Långiktigt målvärde
Länets invånare ska uppleva god livskvalitet på lika villkor	Självskattad hälsa hos invånarna	*	80 %
Invånarna ska vara nöjda, uppleva en tillgänglig och jämlik verksamhet samt ha stort förtroende för Region Kalmar län	Invånarnas uppfattning om att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver	94 %	95 %
	Invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet	82 %	85 %
	Invånarnas förtroende för 1177 Vårdguidens råd och hjälp om hälsa och vård	70 % (telefon) 76 % (webben) 85 % (1177s e-tjänster)	80 % (telefon) 80 % (webben) 90 % (1177s e-tjänster)
	Invånarnas uppfattning om att vården ges på lika villkor	68 %	80 %
	Invånarnas nöjdhet med Kalmar läns trafik	55 %	60 %
	Patienternas helhetsintryck av vården	87 % (PV*) 93 % (Som ÖV*) 93 % (Som SV*) * *	95 % 95 % 95 % 95 % 95 %
	Andel kunder som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik	85 %	90 %
	Studerandes upplevelse och nöjdhet med utbildningen på folkhögskola	95 %	95 %

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

* Primärvård förkortat PV

* Somatisk öppenvård förkortat Som ÖV

* Somatisk slutenvård förkortat Som SV

* Psykiatrisk öppenvård förkortat Psyk ÖV

* Psykiatrisk slutenvård förkortat Psyk SV

Verksamhet

Hållbar utveckling i hela länet

Hållbar utveckling i hela länet

Region Kalmar län ska vara en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling. Innovationsförmåga och konkurrenskraft ska bidra till hållbar tillväxt och utveckling både i länet och i den egna verksamheten.

Region Kalmar län ska driva arbetet med att skapa en hållbar utveckling i hela länet. De 17 globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030 utgör ramen för utvecklingsarbetet. Regionala utvecklingsstrategin, RUS ger riktningen för hur Kalmar län ska fortsätta att utvecklas, utifrån gemensamma målbilden Klimat att växa i. Strategin innehåller fyra prioriterade områden: delaktighet, hälsa och välbefinnande, god miljö för barn och unga, hållbar samhällsplanering samt stärkt konkurrenskraft och är i linje med den nationella strategin för hållbar utveckling. Tre områden: kompetensförsörjning, digital omställning och internationalisering i strategin påverkar på ett bredare plan.

Insatser för att integrera hållbarhetsbegreppen i arbetet med företags- och projektstöd pågår. En hållbarhetsguide har tagits fram och testats praktiskt gällande ansökningar om företagsstöd med bra resultat. Arbetet utvecklas nu vidare att även omfatta projektansökningar och kommersiell service.

För att kunna följa Kalmar läns befolkningstillväxt, bostadsbyggande, arbetslöshet och företagande ska ett fördjupat kunskapsunderlag tas fram 2023.

Tillgången till strukturfondsmedel via regionala och sociala fonden är viktiga instrument för att finansiera regional utveckling. Under 2022 har en ny programperiod startat upp, med

nya program och handlingsplaner för Småland och öarna, som är det geografiska område som Kalmar län tillhör.

Kompetensförsörjning i Kalmar län

Kompetensförsörjning är avgörande för länets långsiktiga tillväxt och utveckling. Regionens uppdrag kan förtydligas i den lag som styr det regionala utvecklingsuppdraget och statliga medel tillförs. För att länet ska utvecklas krävs tillgång till rätt kompetens och utbud av utbildningar som stämmer överens med arbetsmarknadens behov. Behovet av livslångt lärande ökar vilket gör att omställning till andra yrken och spets- och vidareutbildningar behövs. Yrkesvuxenutbildning och yrkeshögskoleplatser ska möjliggöras i hela länet genom stärkt samverkan och fler platser.

Långsiktiga insatser behövs för att matcha länets behov av utbildning och kompetens med flera aktörer. Länets folkhögskolor, lärcentra och andra utbildningsanordnare är viktiga aktörer i arbetet. Arbetet med att öka attraktiviteten för yrkesutbildningar, öka möjligheter till distansbaserad utbildning och få studenter att stanna kvar i länet är prioriterat. Samverkansavtal finns med Linnéuniversitetet och en överenskommelse om samverkan är tecknad med Linköpings universitet. Läkarutbild-

ningen bidrar till en stärkt akademisk utbildnings- och forskningsmiljö.

För att klara utmaningen med kompetensförsörjningen har regionen ett ansvar för att arbeta med strukturer för validering. Arbetet finansieras av Tillväxtverket och pågår till 2024 med fokus på att utveckla stödstrukturer för att validera bristyrken inom vård och omsorg, restaurang och industriteknik.

Folkhögskolor

Region Kalmar läns folkhögskolor, Högalid, Öland, Vimmerby och Gamleby har ett demokratiskt viktigt samhällsuppdrag för folkbildning och en viktig roll i länets kompetensförsörjning och som utbildningsaktör för det professionella kulturlivet. Folkhögskolorna bidrar också med mötesplatser där demokrati praktiseras och arbetet med social och miljömässig hållbarhet utvecklas. Genom en bredd av utbildningar bidrar regionens folkhögskolor till att motivera till vidare studier och att fler personer kommer i arbete.

Folkhögskolorna ska prioritera utbildningar för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och planera för fler yrkesutbildningar och distansutbildningar. Folkhögskolorna ska arbeta för att attrahera nya målgrupper. Yrkesutbildningar inom bristyrken ska fortsätta att utvecklas. Samordning inom regionen och med länets kommuner samt andra utbildningsformer och aktörer är viktig, liksom stärkt samverkan med kommuner där det behövs särskilda insatser för att höja utbildningsnivån. I kursutbudet avseende yrkesutbildningar återfinns exempelvis fastighetsskötare, socialpedagog, lärarassistent och barnskötare.

Förebyggande insatser kan göras för att en större andel studerande ska klara behörighet vid folkhögskolorna. Möjligheten för Kompetenscentrum (KC) att stödja yrkesgrupper på skolorna kommer att underökas.

Insatser för integration av utrikesfödda ska fortsätta utvecklas för att få fler i arbete. Idag erbjuds etableringskurser, allmänna kurser för grundskole- och gymnasiekompetens samt svenska för sjukvårdsutbildade. Därutöver bedriver folkhögskolorna olika uppdragsutbildningar utifrån kartlagda behov, som exempelvis medicinsk sekreterare.

Stärkt innovationsförmåga och ökad förnyelse

Region Kalmar län ska arbeta för ökad konkurrens- och utvecklingskraft i alla delar av länet. För detta krävs förutsättningar för innovation, förnyelse och långsiktigt hållbar tillväxt. Länets företags- och innovationsklimat ska förbättras. Regionen ska stödja arbetet med digital transformation och omställning. Utbildningar inom spetskompetenser som AI, pedagogik, IoT, och cybersäkerhet ska lyftas till näringsliv och offentlig sektor. Det ska vara lätt att starta, driva och utveckla företag tillsammans med forskningen i regionen. Arbetet med att stärka kvin-

nors företagande och företagande för invånare med utländsk bakgrund ska prioriteras och goda exempel ska spridas.

För att stärka näringslivets konkurrenskraft ska långsiktiga och robusta strukturer och miljöer utvecklas. Dessa ska ha kompetens att stödja företagen och attrahera nationella och internationella utvecklingskapital. Strukturerna ska bygga på långsiktig finansiering, till exempel EU:s strukturfondsprogram. Samverkan mellan kommuner och lokala aktörer är fortsatt viktig för en jämnare fördelning av stödet.

Strategin för smart specialisering ska utveckla innovationsmiljöer med lärosäten, kommuner, näringsliv och andra aktörer. Prioriterade områden är bioekonomi som gröna näringar och naturturism. Utvecklingsområden i strategin är ehälsa och industriell omställning. eHealth Arena, regionalt inkubatorssystem och Livsmedelsutveckling Sydost är exempel på särskilda satsningar.

Industrin betyder mycket för länet och arbetet med smart industri ska fortsätta. Prioriterade utvecklingsinsatser förs i dialog med representanter från företag och facken för det industriforum som etablerats i syfte att skapa en helhetssyn och behandla långsiktiga frågor av strukturell och strategisk karaktär.

Ett strukturerat samarbete har etableras med kommunerna i syfte att stimulera företagsetableringar till länet. Ett särskilt fokus ska läggas på företag inom besöksnäring och verksamheter med koppling till e-hälsa. Under planperioden ska möjligheten att teckna samarbetsavtal med Business Sweden undersökas.

Att profilera Kalmar län inom e-hälsa är en långsiktig satsning som involverar många aktörer. Efter en treårig projektid övergår nu eHealth Arena i en förberedande fas från 2023 med Region Kalmar län som huvudman. Under planperioden ska förslag till upplägg med gemensamt ägande region, kommunerna i länet, näringsliv och akademien utredas och beslutas. Det är viktigt att redan hösten 2022 sätta en bra struktur för styrning och samverkan som baseras på framtida upplägg och uppdrag vad det gäller eHealth Arena.

Upphandling av en regional inkubatorsprocess är genomförd och innovativa företag från samtliga länets kommuner kommer erbjudas möjlighet att nyttja den inkubatorsprocess som erbjudits via Kalmar Science Park sedan flera år. För att ytterligare stärka upp arbetet med ökat nyföretagande kommer också en förstärkning att ske tillsammans med länets kommuner.

Besöksnäringen är stark och länet är det största besökslänet utanför de tre storstadsregionerna sommartid. I nya besöksnäringstrategin är målet att utveckla Kalmar län till en året-runt-destination i samarbete med exempelvis Visit Småland.

Länets livsmedelsstrategi ska revideras under planperioden. Med bakgrund av utvecklingen i Europa och dess konsekvenser står inte bara länets utan hela landets livsmedelsproduktion inför såväl nya utmaningar som nya möjligheter. Vid prioritering

av vilka insatser som ska stödjas och genomföras i syfte att stärka och öka förnyelsen i livsmedelsproduktionen i länet behöver de nya förutsättningarna tas i beaktande. Insatserna ska också bidra till att öka kunskapen om samt intresset för livsmedel från länet. Arbetet ska ske i en bred dialog med näringslivet samt de aktörer som arbetar med länets livsmedelsföretag. Med hänvisning till förändrade förutsättningar och inriktning behöver de samlade insatserna utvecklas för att fortsatt stimulera och stödja innovation och förnyelse inom livsmedelssektorn. En fördjupad analys ska genomföras för att därefter kunna ta nästa steg.

En levande landsbygd

En av Kalmar läns stora tillgångar är landsbygden som är grunden för länets basnäringar, de gröna näringarna och besöksnäringarna. Länet ska ha tillgång till en god samhällsservice och fungerande kommersiell service och infrastruktur, för att näringarna ska kunna utvecklas och behålla sin konkurrenskraft.

Det lokala engagemanget och drivkrafterna är avgörande i arbetet med landsbygdsutveckling. Regionen ska stimulera och uppmuntra engagemang genom att stödja lokala initiativ och bidra till kunskapsspridning. Stöd till kommersiell service är fortsatt i fokus, dels via drivmedelsstationer och investeringsstöd för lanthandel.

I utvecklingsarbetet behövs olika insatser göras utifrån länets kommuners olika förutsättningar. De fyra utmaningarna, som är gemensamma för flera inlandskommunerna, är befolkningsutveckling, näringslivets sammansättning och utveckling, folkhälsan samt utbildningsnivån. Metoder testas i pilotprojektet i Högsby kommun för att utveckla nya, mer ekonomiska och socialt hållbara arbetssätt.

Attraktiva boendemiljöer och tillgång till besöksmål är en viktig del, där natur- och kulturmiljöer kan bidra. För att utveckla kulturarvet har ett länsgemensamt arbete genomförts tillsammans med Länsstyrelsen och Kalmar läns museum, "Plattform för utveckling av kulturarv i Kalmar län". Syftet är att lyfta potentialen i kulturarvet för upplevelser och besöksnäring året om, liksom de kulturella och kreativa näringarna.

Infrastruktur och kommunikationer

Elförsörjning, bredbandsutbyggnad, vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser, utgör grundfundament i samhällsbygget. Det möjliggör digital kommunikation, transporter av människor och gods vilket knyter samman länet och sammanbinder Kalmar län med Sverige och resten av världen.

En helhetssyn behövs om hur elnätet i Kalmar län klarar kommande elförsörjningsbehov för företag och för samhället i stort. Energikontor Sydost genomför Förstudie elförsörjning Kalmar län 2022 för framtida elbehov och förutsättningar för elsystemet i Kalmar län.

Regionsamverkan Sydsverige har tillsatt en berednings-

grupp för energiförsörjning och en effektprogno för Sydsverige ska tas fram. Frågan om regional elförsörjning har hög prioritet och påbörjade aktiviteter kan ge behov av nya läns-gemensamma insatser när det gäller produktion, distribution, balansering och lagring av el. Regionen ska ta fram ett fakta- underlag under planperioden, för att i nästa steg föreslå insatser för att påverka och säkra elförsörjningen.

Enligt bredbandsstrategin är målet att hushållen i Kalmar län ska ha tillgång till en hastighet på minst 1 Gbit/s år 2025. Fokus för arbetet inom Regionsamverkan Sydsverige är att påskynda utbyggnadstakten av bredband. Arbetet med den regionala finansieringsmodellen sker från beslutade regionala priorite- ringar i dialog med kommuner och andra intressenter.

Utvecklingen av infrastrukturen och kommunikationer be- höver ske i nära dialog mellan regioner, kommuner och stat- liga aktörer. Till nationella transportplanen har de prioriterade satsningarna för länet på E22, Kust till kust banan, Stångå- dalsbanan, Tjustbanan och riksväg 25 Glasporten lyfts. Nya prioriteringar som direkt gynnar Kalmar län är investeringar i EU-gemensamma signalsystemet (ERTMS) och en bristanalys av Stångdal och Tjustbanan. Ett strategiskt och kontinuerligt arbete behövs med att kommunicera länets behov och hur vårt län, med rätt förutsättningar, kan stärka Sveriges konkurrens- kraft. Frågan om placering av stationsläge Linköping är särskilt viktigt att beakta.

Genom Regionsamverkan Sydsverige sker strategisk sam- verkan och prioriteringar i dialog med statliga aktörer, där handlingsprogrammet för infrastruktur sätter en långsiktig ag- enda för den regionala transportplanens större prioriteringar och medfinansieringsobjekt. Den gemensamma ambitionen är att knyta samman Sydsveriges samtliga tillväxtmotorer för större arbetsmarknadsregioner, skapa tillgänglighet för högre studier och en hållbar tillväxt.

Arbetet med att få till nationella investeringar på Stångå- dal- och Tjustbanan är särskilt prioriterat och Region Kalmar län arbetar för att påverka statliga investeringar tillsammans med kommunerna. Regionen har ställt sig positiv till att ingå i medfinansieringsavtal med Trafikverket. Långsiktigt påverkans- arbete är viktigt i syfte att få statliga resurser till investeringar. Ytterligare utredningar behövs för att stärka beslutsunderlaget och därmed flytta fram tågbanornas positioner också inför nästkommande nationella infrastrukturplan.

En fortsatt utveckling av de starka kollektivtrafikstråken förut- sätter en modernisering av tågbanorna, färdigställande av E22 och utveckling av bytespunkter och pendlingsparkeringar, som på sikt kan komma att utvecklas till BRT-koncept (Bus Rapid Transit). Regionen arbetar under perioden tillsammans med Trafikverket och berörda kommuner med att utveckla dessa bytespunkter.

Godstrafiken och länets hamnar, liksom välutvecklade logis- tik- och godstransportsystem, spelar en avgörande roll för ar-

betstillfällen och ekonomisk utveckling. Flygförbindelsen med Stockholm och internationell hub i Europa är fortsatt viktig för näringslivets internationalisering, offentliga myndigheter, besöksnäringen och för regionens utveckling i stort.

Vägar, inom prioriterade regionala stråk, behöver också få höjd hastighets- och säkerhetsstandard. I regional transportplan pekas stråket mellan Oskarshamn och Glahytt, väg 37/47, ut som nästa stora regionala byggprojekt.

För att möta satsningen med ett hållbart och smart resande ska regionen, kommunerna och Trafikverket gemensamt arbeta för att knyta ihop kollektiva transportsystemen med bilen och cykeln. En uppdatering av den regionala cykelinfrastrukturplanen ska göras. För att underlätta regionens ansträngningar med att tidigarelägga infrastruktursatsningar ska regionen fortsätta finansiera så kallade åtgärdsvalsstudier.

En gemensam nulägesbild av de utmaningar och möjligheter som finns i länets skärgårdsmiljö har tagits fram tillsammans med de berörda kommunerna. Om hur skärgårdslivet kan stärkas och utvecklas genom service och tillgänglighet ska redovisas under 2023.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt och naturligt alternativ där kunden ska känna trygghet under hela resan, från dörr till dörr. Under 2022 har resande, försäljning och nöjdhetssiffror för kollektivtrafiken ökat och det kommer att vara fortsatt fokus i verksamheten utifrån målsättningar för invånares, kunders och resenärers nöjdhet. Strategiplan 2050, trafikförsörjningsprogrammet, den regionala utvecklingsstrategin samt positions-papper för kollektivtrafiken för södra Sverige är styrande och fungerar som målbilder för den fortsatta utvecklingen av kollektivtrafiken i länet.

Trafikförsörjningsprogrammet beskriver mål och inriktning för kollektivtrafikens utveckling och ska stå i överensstämmelse med andra styrdokument i länet som den Regionala utvecklingsstrategin och länsöverskridande överenskommelser. Under planperioden ska Trafikförsörjningsprogrammet uppdateras.

Region Kalmar län erbjuder resor inom länet och till tillväxtmotorer i angränsande län. I Kalmar, Oskarshamn och Västervik finns stadstrafik med buss. För att ge kunderna ett större utbud av kollektivtrafik på landsbygden och i skärgården samordnas linjelagd trafik, anropsstyrd trafik (färdtjänst, sjukresor och närtrafik) och skoltrafik. På så vis erhålls mesta möjliga nytta för insatta medel.

Tågtrafiken i de storregionala stråken ska utvecklas. I samarbete med Blekinge och Kronoberg pågår en dialog kring hur tågtrafiken kan utvecklas för att skapa större arbetsmarknader mellan Kalmar-Växjö-Karlskrona. Krösatågstrafiken Kalmar - Emmaboda förlängs under planperioden till Växjö. Kust till Kustbanan och tågtrafiken med grundläggande trafik genom Öresundstågens trafikupplägg är den sammanhållande länken.

I norr behöver kopplingarna till Region Östergötland och Region Jönköpings län stärkas. Regionen ska arbeta tillsammans med Östergötland och Trafikverket för att uppnå en robust och effektiv trafik och infrastruktur mellan tillväxtmotorerna Kalmar och Linköping.

Att uppnå en robusthet inom tågtrafiken är av största vikt för att skapa förtroende hos våra resenärer. De stora bristerna i tågtrafiken sommaren 2022 både när det gäller infrastruktur och personalresurser är ett tydligt exempel på detta. Dialog pågår med avtalsparter för fordonsunderhåll och trafikutförande för att minska antalet avvikelser.

Kalmar länstrafik arbetar fortlöpande för att nå 100 procent fossilfrihet och ökad energieffektivitet i kollektivtrafiken. Från 1 januari 2020 drivs alla vägfordon fossilbränslefritt och till övervägande del med biogas. All tågtrafik på Kust till kust-banan drivs sedan lång tid tillbaka på grön el (producerad av förnybara energikällor). Kollektivtrafikens mål nås som regel stegvis i samband med nya upphandlingar av fordon och trafik. Viktiga steg framöver handlar dels om de nya bimodala tågfordonen dels om nästa upphandling av busstrafik där en del av stadstrafiken ska elektrifieras. De bimodala tågfordonen med förväntad levereras kring 2025 kan drivas på el och HVO100, vilket möjliggör 100 procent fossilbränslefri drift på oelektrifierade tågbanor.

I samarbete med de närliggande regionerna i Skåne, Blekinge och Östergötland arbetas för att ett nytt biljett- och betalsystem ska införas. Systemet ska både underlätta för resenärerna, förarna och vara mer kostnadseffektivt. I samband med införandet implementeras en ny zonstruktur.

Mot bakgrund av stor osäkerhet kring kollektivtrafikens nya lagkrav om att en andel av fordonen ska vara utsläppsfria, ska en förstudie inför nästa trafikupphandlingar av linjetrafik 2027 och servicetrafik 2026 tas fram och redovisas.

Arbetet med att utveckla Närtrafiken ska fortsätta, målet är att utveckla en Närtrafik som är än mer attraktiv. Inriktning är bland annat att Närtrafiken ska bli mer jämlik genom att skapa en enhetlig struktur och ett upplägg som gör mer nytta för alla gällande utbud och antal resmöjligheter. Utvecklingen ska ske inom beslutad ekonomisk ram.

Samarbetsformer med flygplatsen i Kalmar ska bidra till strukturer som gynnar koppling mellan flyg, tåg och buss.

Ett utvecklingsarbete ska göras för ökad företagsförsäljning, exempelvis via samarbeten med evenemangsarrangörer som idag rekommenderar resande med kollektivtrafiken. Biljettutbud kan både ingå i paket för ett specifikt evenemang och finnas lätt tillgängligt i samband med evenemangsköp.

Under nästan två år uppmanades allmänheten att undvika trängsel, i största möjliga utsträckning arbeta hemifrån och i första hand använda andra färdmedel än kollektivtrafik. År 2020 föll resandet med mer än 40 procent, jämfört med 2019, och biljettintäkterna med ännu mer. År 2021 låg resandet kvar på

en låg nivå, varvid tappet av biljettintäkter nästan blev lika stort som 2020. Nu ses en mycket snabb positiv resandeutveckling, som hänger samman med utvecklade coronarestriktioner i början av året. Det är många faktorer som påverkar vad som blir ny normal nivå och hur snart det nya normalläget nås och stort fokus behöver därför fortsätta läggas på att öka resandet i kollektivtrafiken.

Kalmar länstrafik behöver anpassa biljett- och prismodellen för att kunna erbjuda attraktiva biljetter i kollektivtrafiken. Därtill måste kunderbudanden samordnas med grannlänerna så att det blir enklare att köpa biljetter vid resa över länsgräns. Ny biljett- och prismodell införs därför den 1 januari 2023 (2023 års prisnivå).

För priser och biljetter som inte berörs av den nya biljett- och prismodellen sker en uppräknings med motsvarande 5% från och med 1 januari 2023, vilket är en nivå som är lägre än de trafikindex som reglerar kostnader i befintliga trafikavtal och som närvarande uppgår till 12 procent.

Det långsiktiga målet om självfinansieringsgrad bedöms med nuvarande förutsättningar för svårt att nå. För att möta

den ekonomiska utvecklingen behöver därför flera åtgärder genomföras inom samtliga trafikslag. Det rör sig om att genomlysna både den befintliga tågtrafiken och busstrafiken. I ett längre perspektiv behöver åtgärderna återspeglas i arbetet för en ekonomi i balans i kommande planperioder.

Grön omställning

Region Kalmar län ska vara en motor i det övergripande hållbarhetsarbetet i hela länet där arbetet utgår från Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen.

Klimatpåverkan behöver fortsatt minskas enligt fastställd klimatstrategi, samtidigt behöver anpassningar ske till dagens klimatförändringar, som till exempel värmeböljor och häftiga skyfall och de effekter som inte kan undvikas i framtiden. Ett blåsigare klimat, mer torka och bitvis mer regn är att vänta. Kalmarkusten har även identifierats som ett riskområde med anledning av förutsättningarna för kustöversvämning.

Kalmar län ska vara en fossilbränslefri region år 2030 enligt No-Oil-begreppet. Arbetet inriktas på att effektivisera länets energianvändning, ersätta fossila bränslen med förnybara, och

verka för utökad produktion av förnybar energi. Region Kalmar län ska fortsatt arbeta för att stimulera utveckling, produktion och användning av biogas.

Regionen ska driva arbetet tillsammans med länsstyrelsen inom ramen för Klimatsamverkan Kalmar län, där en utökad handlingsplan tagits fram. Planen ska ses över årligen med tanke på snabba utvecklingstakten inom området mobilitet och infrastruktur samt lagstiftning.

Klimatkompensationen ska under 2023 bidra till minskade utsläpp genom satsningar på grönt biojetdrivmedel, flergångsinstrument inom hälso- och sjukvården samt fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur.

Insatser ska göras för att långsiktigt säkerställa länets och sydöstra Sveriges tillgång på vatten av bra kvalitet och minska belastningen på Östersjön. Nya arbetsmetoder, ny teknik, samverkan på lokal, regional och internationell nivå är prioriterat.

Enligt klimatstrategin är målet att nå 80 procent reduktion av koldioxidutsläppen från 2012 till 2030 samt att nå netto-noll till år 2040 i enlighet med antagen klimatstrategi.

Regionen har utarbetat en ny Energieffektiviseringsplan för perioden fram till 2030. I takt med stigande priser på energi ökar behovet av energiomställning och att genomföra energieffektivisering i regionens verksamhet. Därutöver visar planen även på möjligheten till minskad klimatpåverkan genom att öka andelen egenproducerad förnyelsebar energi till byggnaderna i länet. Vid ny- och ombyggnation ska arbetet med både energieffektivisering och klimatanpassning integreras. Medel för klimatanpassning ska följa med respektive investering. Regionen avser att öka det egna byggandet i trä, vilket är ett sätt att minska koldioxidutsläppen jämfört med traditionellt byggande.

Hållbara upphandlingar, ska ske enligt en systematisk modell för prioritering av upphandlingar, kravställning och uppföljning av krav. Arbetet med att ersätta engångsprodukter med flergångsprodukter ska fortsätta för både en robusthet och minskad sårbarhet. Upphandlingar av varor, tjänster och byggprojekt ska omfatta relevanta hållbarhets- och säkerhetskrav.

Regionens interna hållbarhetsarbete utgår från verksamhetsplanen och uppföljningen ska fortsätta utvecklas mot hållbarhetsredovisningsprinciperna i GRI (Global Reporting Initiative).

Omställningen för en mer cirkulär ekonomi ska påskyndas genom att öka cirkulära materialflöden i verksamheten. En långsiktig plan för cirkularitet ska tas fram med fokus på med-inteknisk utrusning, inventarier och byggnadsmaterial. Hälso- och klimatsmart kost serveras på sjukhus och folkhögskolor och andelen närproducerade (svenska/regionala) livsmedel ska öka. Ambitionen är även att andelen ekologiska produkter ska öka för vissa prioriterade produktgrupper.

Kultur i hela länet

Kultur bidrar till kreativitet, nya tankesätt och samhällsutveckling och har också ett egenvärde som ska värnas. Kulturverksamheterna har betydelse för attraktionskraft och identitet, människors hälsa och välbefinnande och för en socialt hållbar utveckling. Kulturen har ett ansvar att medverka till ett jämställt och jämlikt utbud i både innehåll och tilltal. Tillgången ska vara likvärdig för alla barn och unga oavsett var i länet de bor.

Via kultursamverkansmodellen tas regional kulturplan fram tillsammans med länets kommuner och civilsamhället. Kalmar läns kulturplan, Kultur att växa i, beskriver regionens mål och är ett underlag för statliga medel. Den regionala mångfalden ska främjas och kulturskapare ska kunna utveckla sitt konstnärskap i hela länet. En ny kulturplan ska tas fram inför 2025.

Samverkan ska öka mellan regional kultur, länets skolor och utbildningar på alla stadier. Utgångspunkten för regionens arbete med skola och kultur är skolkulturstrategin, Relevant.

Modellen för skolornas kulturesor med Kalmar länstrafik ska ses över. Översynen omfattar utvärdering av modellen, benchmarking med andra regioner och förslag till ny modell med nya riktlinjer. Syftet är att bättre anpassa modellen utifrån länets olika behov. Det ska bidra till att underlätta och stödja skolornas möjlighet till att besöka kulturlivet.

Regionala biblioteksverksamhetens uppdrag är att främja samarbete, utveckling och kvalitet för länets folkbibliotek. Insatser görs inom läsfrämjande och språklig mångfald, digital delaktighet och digital omvandling, tillgänglighet och samverkan mellan folkbiblioteken.

Inom Regionsamverkan Sydsverige sker gemensamma satsningar inom bild och form, dans samt kulturella och kreativa näringar, bland annat stärks det filmkulturella området och den rörliga bildens ställning.

Handlingsplaner och program som revideras under 2023-2025

- Handlingsprogram Kompetensförsörjning
- Handlingsplan Smart Specialisering
- Handlingsprogram transportinfrastruktur
- Trafikförsörjningsprogram
- Regional cykelinfrastrukturplan
- Kulturplan Kalmar län
- Regional biblioteksplan
- Handlingsplan suicidprevention
- Handlingsplan för besöksnäring

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2023	Långiktigt målvärde
Region Kalmar län ska bidra till en hållbar och hälsofrämjande miljö	Mängden koldioxidutsläpp inom region Kalmar läns verksamhet (önskat värde lågt)	5 500 ton	0 ton
Region Kalmar län ska bidra till hållbar tillväxt i hela länet	Andel hushåll i Kalmar län som har tillgång till en hastighet på minst 1 Gbit/s	94 %	100 %
	Förvärvsfrekvens	80 %	81 %
	Andel studerande som uppnår grundläggande behörighet på folkhögskolornas allmänna kurser	65 %	75 %
Allmänna kollektiv-trafikens själv-finansieringsgrad ska uppgå till 50 %	Allmänna kollektivtrafikens självfinansieringsgrad	45 %	50 %

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Verksamhet

Sveriges bästa
kvalitet, tillgänglighet
och säkerhet

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

Region Kalmar län ska erbjuda en säker, tillgänglig, jämställd och jämlik hälso- och sjukvård av hög kvalitet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. Hälso- och sjukvården ska vara person- och familjecentrerad, sammanhållen och ha invånaren i fokus

Person-, familjecentrerade och nära arbetssätt

För att möta den demografiska utvecklingen och för att kunna möta invånarnas behov på ett bättre sätt än idag, krävs omställning och nya arbetssätt. Nära vård innebär nya sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg som sätter invånarens förutsättningar och behov i centrum. Omställningen innebär ett förändrat fokus för hela hälso- och sjukvården till att arbeta mer person- och familjecentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande. Arbetssättet grundas på ökad samordning, gemensamt ansvar och att ge invånaren större ansvar för sin egen hälsa.

En av de viktigaste delarna i omställningen till nära vård är att få till samspelet mellan region och kommun. Nära vård bygger på att flera aktörer samspelar med ett gemensamt fokus – vad som är viktigt för invånaren. Under början av planperioden tas beslut om en länsgemensam målbild för nära vård. Målbilden

innebär startskottet för ett gemensamt utvecklingsarbete som ska öka hälsofrämjande och förebyggande insatser, utveckla personcentrerade arbetssätt samt stärka samordning och kontinuitet. Fokus i omställningen är de invånare som behöver det mest, personer med många vårdkontakter och komplexa behov. Utvecklingen av nära vård ställer nya krav på uppföljning och analys. Regionen följer och anpassar sig till det arbete med uppföljning som bedrivs nationellt.

Nära vård betyder ett förändrat förhållningssätt och i denna resa är ledarskapet centralt. Omställningen kräver ett uthålligt och modigt ledarskap på alla nivåer inom regionen och länets kommuner. I ledarskapet är det viktigt att utgå från målbilden, bryta ner den till sin verksamhet, skapa förutsättningar för utveckling och att följa upp resultat. Mått för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser ska inarbetas i regionplan 2024-2026.

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser ska utvecklas ytterligare under 2023, då detta kan vara ett ändamålsenligt arbetssätt när patientnytta också kan leda till resurseffektivitet. En analys behöver göras av vilka invånargrupper och områden sjukdomsförebyggande arbete kan få bäst effekt. Utefter analysen ska insatser föreslås, testas och därefter utvärderas.

Invånarens tillit till sin egen förmåga att hantera sin hälsa samt eventuella sjukdom ska stärkas. Digitala tjänster kan vara en möjlighet för invånaren att sköta delar av sin vård själv och öka sin självständighet. Riktade hälsosamtal för 40-, 50-, och 60-åringar införs under 2022 för att identifiera riskfaktorer och förebygga insjuknande i framför allt hjärt- och kärlsjukdom. Digitala möten ska fortsätta att öka liksom möjligheten att själv sköta delar av sin vård själv, till exempel genom egenmonitorering.

Under 2022 pågår ett riktat omställningsarbete för att stödja implementeringen av inriktningsbeslut för framtidens hälso- och sjukvård. Arbetet fokuserar på genomförande av handlingsplanerna för nära vård och strategi för invånarens digitala vårdkontakter och utgår från regionens strategi för Varje dag lite bättre – kraften hos många. Ett exempel på nära arbetssätt är digital ortopedkonsult, som erbjuder patienter som sökt sig till hälsocentralen ett digitalt möte med en specialist på ortopedikliniken. Ett annat är preventiva hembesök hos äldre invånare i samverkan med länets kommuner. Därutöver pågår interna utvecklingsarbeten avseende till exempel taligenkänning och mobilt arbetssätt på avdelning. Effekterna av dessa insatser samt övriga arbetssätt som testas under 2022 ska följas upp och i uppdraget ingår att ge förslag på hur nya arbetssätt kan implementeras inom såväl regionen som inom det länsgemensamma arbetet.

Under 2023 ska ett nytt förslag på uppdrag för regionens hälsovalsenheter presenteras. Förslaget kommer att tydliggöra uppdraget att arbeta med nära vård utifrån invånarnas behov. Uppdraget ska stödja enheternas omställning för att hitta de mest effektiva lösningarna i deras områden. Viktiga delar är digitala lösningar, personcentrerad vård, samverkan med andra aktörer och förebyggande arbete.

Samordnad individuell plan (SIP) är en metod för att stärka samordningen runt patienter med kontakter med flera vårdgivare inom både region och kommun. Planen utgår från vad som är viktigt för patienten och tydliggör vem som gör vad och när. Utifrån individuella behov ska fler invånare få möjlighet till en samordnad individuell plan, kvaliteten ska förbättras och patientens delaktighet i planeringen ska särskilt stärkas.

Ett patientkontrakt är en sammanhållen plan över inplanerade vårdinsatser. Kontraktet ska bidra till trygghet för patienten i att veta vilka vårdinsatser som är inplanerade och att de kommer att genomföras inom rimlig tid. Patientkontraktet ska stötta patienten att nyttja sina egna resurser och innebär en gemensam överenskommelse mellan patient och vårdgivare.

Patientkontrakt ska fortsätta att införas brett inom hälso- och sjukvården.

Fast läkarkontakt innebär att patienten ska ha kännedom om sin läkare och veta hur man tar kontakt. Funktionen är viktig för att skapa kontinuitet och trygghet. Patienter i den kommunala hemsjukvården ska erbjudas en fast vårdkontakt och fast läkarkontakt som följer patienten genom alla steg i vården. Kontinuiteten hos den fasta läkarkontakten ska öka för de patienter med störst behov. Invånarna ska erbjudas fler möjligheter till fast vårdkontakt och uppdraget ska tydliggöras för alla verksamheter, särskilt för barn och unga.

Regionen ska stärka stödet till länets kommuner och erbjuda ett strukturerat medicinskt kompetensstöd inom till exempel demensvård, vårdhygien, munhälsa och geriatrik. För att skapa goda förutsättningar och stärka kontinuitet och kvalitet föreslås ett kompetensstöd där huvudsakligt fokus ligger på utbildningsinsatser men där även rådgivning och kliniskt stöd stärks.

Ambulanssjukvården är en viktig del av den nära vården och ambulansverksamhetens roll ska utvecklas. En utredning av ambulanssjukvården ska redovisas i början av 2023 enligt ett uppdrag i regionplan 2022-2024. Syftet är att säkerställa att verksamheten långsiktigt har rätt förutsättningar för att stödja utvecklingen av den nära vården.

Hälsa för barn och unga

Hälso- och sjukvården ska arbeta med ett helhetsperspektiv på barns hälsa i enlighet med utredningen Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (SOU 2021:34). Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet ska ha fokus på att stärka barn och ungas egenkraft och tilltro till sin förmåga att påverka sin hälsa och sitt välmående.

Tidiga insatser inom mödrahälsovård och barnhälsovård är viktiga för att bygga goda levnadsvanor. Region Kalmar län ska tillsammans med länets kommuner utveckla länets familjecentralers roll i arbetet med barn och ungas hälsa. Nya arbetssätt ska utvecklas, till exempel digitala tjänster för föräldrar med frågor om barns hälsa. Hälsokoordinatörer inom mödrahälsovården har prövats med gott resultat, detta arbetssätt ska nu övergå i ordinarie verksamhet.

Under planperioden startas ett arbete för att se över vårdflödena och att skapa en gemensam målbild med syfte att tillgängliggöra vården för barn och unga med psykisk ohälsa. Regionens verksamheter inom primärvård, och specialistpsykiatri berörs, liksom kommunala verksamheter som socialtjänst och elevhälsa. En förflyttning mot en mer förebyggande vård och mot ett starkare stöd i tidigt skede behöver ske för att minska behovet av insatser inom specialistpsykiatri. Samhället behöver hitta nya sätt att både förebygga psykisk ohälsa hos barn och att göra det enkelt att få en första kontakt med vården.

För barn och familjer som behöver stöd kring psykisk hälsa

är Barn- och ungdomshälsan första ingången. Barn- och ungdomshälsan ska göra omhändertagandet effektivt och jämlikt samt vid behov lotsa vidare på ett smidigt sätt. Tillgängligheten ska vara densamma oberoende av var man bor i länet.

Samtidigt behöver barn- och ungdomspsykiatrien arbeta för att stärka tillgängligheten. Regionens insatser följer en handlingsplan med förbättringar på kort och lång sikt där även digitala lösningar införs. Verksamheten kompletteras med externa utredningar utifrån genomförd upphandling. Satsningar görs också på digital omställning.

Målet med länets ungdomsmottagningar är att främja barn och ungas hälsa med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Ungdomsmottagningarna ska vara en lättillgänglig verksamhet med låg tröskel dit ungdomar lätt kan söka sig. Det ska vara enkelt att få hjälp med olika slags frågor. Tillgängligheten behöver vara hög och nya lösningar i form av digitala verktyg är ett sätt att stärka tillgängligheten i länet. Under hösten 2022 startar en digital ungdomsmottagning för hela länet som kommer att utvärderas under planperioden.

En tillgänglig vård

Arbete pågår kontinuerligt för att öka tillgängligheten och korta väntetiderna. Det finns ett uppdämt vårdbehov efter två år med pandemi som innebär en utmaning för regionens verksamheter.

Vårdgarantin innebär att en patient har rätt att få vård inom viss tid. Regionen ska fortsätta arbetet med att jämna ut flöden inom länet. Det är verksamhetens ansvar att hjälpa patienten vidare till annan vårdgivare om vård eller behandling inte kan ske inom vårdgarantins tidsgränser. Under planperioden ska dessutom en central vårdlotsfunktion införas. Denna funktion har i uppdrag att stödja verksamheter i behov av vårdlotsning och även finnas för att ge patienter information.

Målbilden för digitalisering, Digitalt när det går, fysiskt när det behövs, samt den digitala handlingsplanen är vägledande i utvecklingen av digitala tjänster. Målbilden innebär bland annat att invånaren ska vara huvudaktören i sitt eget ärende, kunna göra så mycket som möjligt själv, kunna välja hur de vill kontakta vården samt bli erbjuden digitala vårdkontakter och möten. En översyn av patientavgifter i syfte att stimulera den digitala utvecklingen kommer att genomföras under 2023 för att inarbetas i kommande regionplan.

Arbetet för att tydliggöra 1177 som första ingång till hälso- och sjukvården ska fortsätta. Det nationella projektet 1177 Direkt ska erbjuda invånaren nya sätt att kontakta vården. Tjänsten innehåller symtombeskrivning, automatisk bedömning samt hänvisning och chatt. Målet är att förbättra tillgängligheten till första linjens vård och att använda resurserna mer effektivt. Tjänsten ska införas inom länets primärvård.

Ökningen av antalet besök på 1177.se och användandet av

e-tjänster ska tas tillvara för att skapa ytterligare utveckling. Alla verksamheter inom hela hälso- och sjukvården ska erbjuda invånarna att boka, avboka och omboka tid digitalt. Utvecklingen ska följas upp med målsättningen att användandet ska öka. Digitala kallelser ska införas successivt med start 2023. Digitala videomöten ska öka under planperioden.

Stöd och behandlingsplattformen erbjuder olika former av digitalt stöd och behandling. Regionen erbjuder idag bland annat olika patientskolor och internetbaserad kognitiv beteendeterapi (IKBT). Digitala behandlings- och stödprogram ska fortsätta att utvecklas och användningen ska öka. Gemensam utveckling sker inom sydöstra sjukvårdsregionen.

1177 på telefon är en viktig första ingång för invånarna vid tider då hälsocentralerna inte är öppna. Tillgängligheten till telefon behöver förbättras. Utvecklingsarbete pågår som både innehåller utveckling av tekniska funktioner, förändrade arbetsätt samt nationell samverkan. Exempel på insatser är identifiera vilka frågor som kan hanteras av andra personalkategorier än vårdutbildade. En översyn av samtliga telefonkontaktvägar till vårdförvaltningarna görs också för att förbättra telefontillgängligheten inom hela vårdsystemet. Nationell samverkan bidrar till en mer jämlik vård i de regioner som deltar samt minskar sårbarheten när det gäller till exempel samtalstoppar eller driftstörningar.

Att göra egna mätningar och ha kontinuerlig digital kontakt med vården, så kallad egenmonitorering, kan förbättra hälsa och livssituation för invånare med kroniska sjukdomar. Arbetsättet gör också att eventuell försämring kan upptäckas av vården i tid. Egenmonitorering har testats på ett antal enheter och ska under planperioden etableras permanent. Inledningsvis görs detta för patientgrupper inom till exempel hjärtsvikt och högt blodtryck. Därefter ska arbetssättet utvecklas och breddas till fler patientgrupper.

Inom tandvården pågår arbete för ett effektivare flödesorienterat arbetssätt. Patientens behov sätts främst och resurserna på kliniken samverkar runt patienten. I det nya arbetssättet erbjuds patienterna att bli färdigbehandlade på så få besök som möjligt. Samverkan mellan klinikerna ska ytterligare stärkas för att ge förutsättningar för en jämlik vård över länet.

Ett förslag på förändringar i vårdgarantin kan komma i drift under planperioden, Region Kalmar län bevakar frågan för att anpassa verksamheten efter nya beslut.

Jämställd och jämlik hälso- och sjukvård

All vård ska ges utifrån den enskilda individens behov, med respekt för alla människors lika värde och genom ett professionellt bemötande. Detta oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. För att åstadkomma en jämställd och jämlik hälso- och sjukvård

krävs ett långsiktigt arbete för att möta patienters vårdbehov både geografiskt, med rätt kompetens och med den senaste kunskapen.

Det finns skillnader i hälsa mellan både kön och mellan olika grupper. Här spelar det främjande och förebyggande arbetet en viktig roll, särskilt för att nå utsatta grupper och säkra att vård alltid ges efter behov. Samverkan mellan region, länets kommuner och civilsamhälle ska stärkas för att främja hälsa och förebygga sjukdom.

Regionen ska fortsätta att utveckla vården för sjukdomar som oftast drabbar kvinnor. Den nationella överenskommelsen om förstärkta insatser för kvinnors hälsa och förlossningsvård är en del i arbetet för en mer jämställd hälso- och sjukvård och omfattar hela vårdkedjan före, under och efter graviditet. Ett antal nya insatser har gjorts inom området som nu ska bli permanentad verksamhet, till exempel mer hälsofrämjande arbete, förbättrade arbetssätt inom förlossningens eftervård och projektet Noll separation i neonatalvården.

Kunskap om hur man arbetar för att aktivt motverka diskriminering är viktigt i hela organisationen. Som en del i detta ska arbetet med HBTQI+-diplomering av verksamheterna i vården fortsätta.

Kunskapsbaserad hälso- och sjukvård

En kunskapsbaserad vård innebär att alla patienter ska erbjudas diagnostik, behandling samt uppföljning enligt bästa kunskap i varje möte. Detta förutsätter ett sammanhållet system

där regionerna, kommunerna samt patienter, närstående och professionen stärker varandra i kvalitetsarbetet. Arbetet sker i samverkan i Sydöstra sjukvårdsregionen. Under planperioden ska Region Kalmar läns lokala implementering särskilt utvecklas.

Som en del i regionernas nationella system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvården ingår att ta fram personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp. Syftet med vårdförloppen är att öka jämlikheten, effektiviteten och kvaliteten i vården. Patienter ska uppleva en tydligare process utan onödig väntetid i samband med utredning och behandling. Flera vårdförlopp har börjat införas och ytterligare tillkommer under planperioden.

Uppföljning av vårdens resultat och hälsoutfall är en viktig bas för kunskapsbaserad kvalitetsutveckling och ständiga förbättringar. Utveckling av strukturen för kvalitetsuppföljning sker med bas i det gemensamma kunskapsstyrningsarbetet.

Samsjuklighetsutredningens delbetänkande (Från delar till helhet SOU 2021:93) föreslår en genomgripande reform av samhällets insatser till personer med samsjuklighet. Reformen innebär ett förändrat huvudmannaskap för vård och stöd till alla personer med skadligt bruk eller beroende. Utredningens förslag kommer att påverka alla verksamheter som möter barn, unga och vuxna med samsjuklighet. Under 2023 ska en analys göras kring hur samsjuklighetsutredningen påverkar arbetet i vårt län. Analysen ska sedan mynna ut i en handlingsplan.

Inom cancervården ses en stadig ökning av antalet patienter, vilket beror på medicinska framsteg som gjort att helt nya grupper kan behandlas. Arbetet fortsätter för att kartlägga och

optimera cancervårdens processer och resursbehovet ska utredas kopplat till nära vård.

Införande av screening för tjock- och ändtarmscancer påbörjades under hösten 2022 därefter kommer fler åldersgrupper att erbjudas provtagning. Provtagningsprogrammet ska vara fullt uppbyggt 2026 och då kommer alla länsinvånare mellan 60–74 år erbjudas provtagning vartannat år. Även organiserad testning för prostatacancer ska införas efter genomfört pilotprojekt som görs inom sydöstra sjukvårdsregionen.

I samverkan inom sydöstra sjukvårdsregionen har en plan tagits fram för att utrota livmoderhalscancer. Antalet kvinnor som genomför livmoderhalsscreening ska öka.

I och med Socialstyrelsens nya riktlinjer ska egenprovtagning erbjudas alla kvinnor. Självprovtagning erbjuds idag kvinnor som uteblivit från sin cellprovsundersökning.

Säker hälso- och sjukvård

Region Kalmar län ska erbjuda en god och säker vård och arbeta systematiskt och förebyggande med en nollvision när det gäller vårdskador. Socialstyrelsens handlingsplan för ökad patientsäkerhet 2020-2024 är en milstolpe för att utveckla, likrikta och standardisera det systematiska patientsäkerhetsarbetet. Region Kalmar läns satsning på ökad patientsäkerhet utgår ifrån den nationella handlingsplanen och har som mål att vidareutveckla regionens patientsäkerhetsarbete.

Regionens handlingsplan innehåller tre prioriterade områdena för det fortsatta arbetet: System och processer, Kunskap och lärande samt Patient och anhörig som medskapare. Inom arbetet med patientsäkerhet sker en löpande samverkan med länets kommuner.

Utveckling, forskning och innovation

Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling ligger till grund för att skapa en kvalitetskultur och en lärande organisation. Arbetet med ständiga förbättringar utgår ifrån strategin Varje dag lite bättre – kraften hos många! Chefer och medarbetare ska ha kunskap och kompetens om metoder för att kunna driva ett systematiskt förbättringsarbete.

Forskning ska ses som en naturlig del av den kliniska verksamheten. Arbetet utgår från forskningsstrategin med tillhörande handlingsplan. En regional Life science-strategi har antagits av Region Kalmar län, Region Östergötland och Region Jönköpings län.

Ett tydligt fokusområde är att stödja bildandet av universitetssjukvårdsenheter och akademiska enheter. Det innebär en utveckling av den akademiska miljön med akademiska enheter och universitetssjukvårdsenheter, kopplat till avtal om samverkan i Sydöstra sjukvårdsregionen i anslutning till RALF (Regionalt anslutningsavtal om läkarutbildning och forskning).

Ökat samarbete mellan akademi, sjukvård och näringsliv

utvecklar både hälso- och sjukvården och näringslivet. Under planperioden stärks samverkan med Linnéuniversitetet inom området e-hälsa. Ett samverkansavtal som omfattar utbildning, forskning, innovation och kompetensutveckling ska arbetas fram för beslut i slutet av 2022.

Förbättringsförslag och idéer till innovationer från regionens medarbetare och länets invånare ska tas tillvara i gemensam samverkan med länets innovationsaktörer. Innovationsslussen, som ingår i det regionala innovationssystemet, utökas med en testbäddsstruktur i samverkan med flera olika aktörer.

Beredskap och säkerhet

En god beredskapsplanering innefattar krisberedskap, planering för civilt försvar, bra säkerhetsskydd, god energiförsörjning, robusthet i försörjningsberedskap och byggnader och säkerhet i arbetsmiljön. Säkerhetsskyddet ska fortsatt stärkas genom utbildningar, där informationssäkerhet är en viktig del.

Region Kalmar län har en god beredskap för att förebygga och hantera extraordinära händelser. Målet är en robust organisation med förmåga att bibehålla sin funktion även vid omfattande oväntade händelser, höjd beredskap och ytterst krig. Krisberedskapen baseras på en välfungerande och förberedd ordinarie verksamhet.

Regionens huvudsakliga verksamhet är högt prioriterade gällande energiförsörjning och verksamheten arbetar i enlighet med MSB:s vägledning för robusta sjukhuset. Reservkraft på länets sjukhus är en naturlig del samtidigt som arbetet med energieffektivisering i enlighet med Energiplan 2030 ska genomföras.

Planering och kompetenshöjande åtgärder kring krisberedskap, säkerhet, totalförsvar och säkerhetsskydd pågår utifrån statliga överenskommelser och rekommendationer. Arbetet pågår också med försörjningsberedskap, lagerhållning och lokaler, kontinuitetshantering och risk- och sårbarhetsanalyser, liksom att stärka samverkan och ledning vid särskild händelse samt höjd beredskap och krig.

God försörjningsberedskap av sjukvårdsmaterial och skyddsutrustning behövs för att stärka samhällets och sjukvårdens förmåga i kris och krig. Arbetet för en robust materialförsörjning som bygger på cirkularitet fortsätter utifrån prioriterade produkter. Det nationella arbetet om beredskapslager är vägledande.

Regionen kommer delta i nationella kris- och totalförsvarsövningar som traumavård, omhändertagande vid CBRN-händelse, katastrofmedicin och krisstöd samt hälso- och sjukvårdens roll i totalförsvaret för att bibehålla och utveckla kompetens samt bidra till samhällets samlade förmågeutveckling. Arbetet med att bygga upp ett strukturerat och systematiskt säkerhetsarbete fortgår och övning och utbildning kommer vara viktigt inslag ■

Långsiktig inriktning och mått

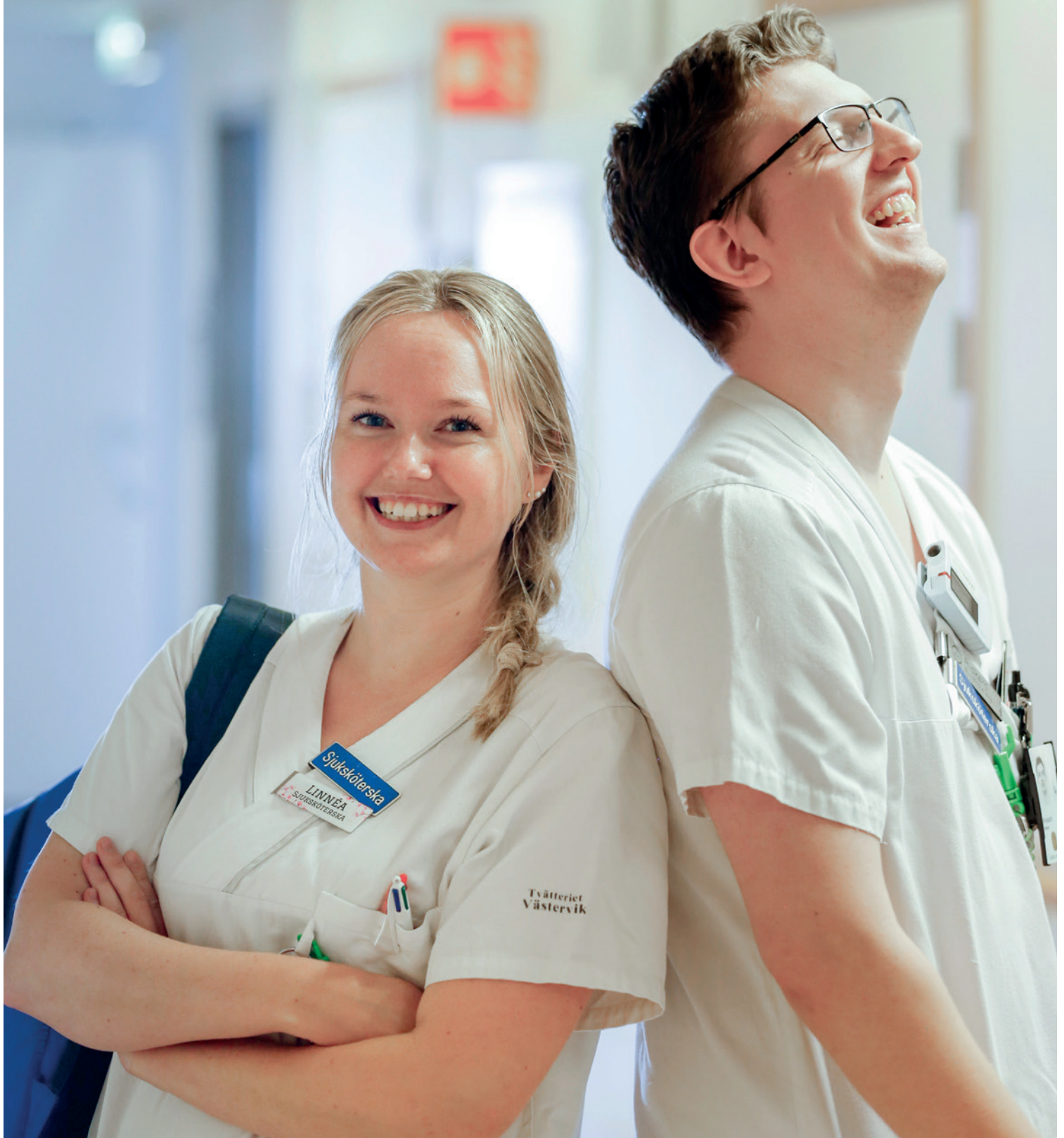
Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2023	Långiktigt målvärde
En hälsofrämjande hälso- och sjukvård	Andel tobaksfria elever i högstadiet (åk 7–9)	90 %	100 %
	Andelen invånare i länet som använder tobak dagligen (önskat värde lågt)	*	10 %
	Andel invånare med fysisk aktivitet 150 min/vecka	*	80 %
	Andel av befolkningen med fetma (BMI≥30) (önskat värde lågt)	*	10 %
	Andel kariesfria 19-åringar	42 %	45 %
	Antal fallskador äldre (önskat värde lågt)	50/1 000 inv. >80 år	45/1 000 inv. >80 år
Personcentrerade och nära arbetssätt	Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (önskat värde lågt)	17 %	15 %
	Påverkbar slutenvård per 100 000 invånare i åldern 20 eller äldre (önskat värde lågt)	500/100 000 inv. >20 år	450/100 000 inv. >20 år
	Kontakt med primärvården samma dag	97 %	100 %
	Medicinsk bedömning som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar (primärvårdsnivå)	85 %	100 %
	Tillgänglighet – 1177-samtal som besvaras inom 9 minuter	50 %	75 %
	Förstabetesök i den specialiserade hälso- och sjukvården inom 90 dagar (somatik och psykiatri) - avser väntande	88 %	100 %
	Operation/behandling inom 90 dagar i den specialiserade hälso-och sjukvården - avser väntande	81 %	100 %
	Förstabetesök inom 30 dagar till barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	86 %	100 %
	Fördjupad utredning/ behandling inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	72 %	100 %
	Fast läkarkontakt i primärvården	85 %	85 %
	Andel digitala vårdmöten	5 %	15 %
Kunskapsbaserad hälso- och sjukvård	Relativ femårsöverlevnad vid cancesjukdom	61 %	65 %
	Överlevnad tjugofem dagar efter hjärtinfarkt	75 %	80 %
Säker hälso- och sjukvård	Andel vårdtillfällen där patienten har fått en vårdskada (undvikbar skada) (önskat värde lågt)	3 %	0 %
	Andel trycksår – sjukhusförvärvade (önskat värde lågt)	1 %	0 %

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Akutvagn

Tvätteriet
Västervik

Medarbetare

En av Sveriges bästa
arbetsplatser

En av Sveriges bästa arbetsplatser

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv för både chefer och medarbetare.

Den demografiska utvecklingens påverkan på kompetensförsörjningen är kännbar och ställer krav på förändrade arbetssätt. Regionen arbetar för en förflyttning mot nära vård och för att möta invånarnas förväntningar om ett person- och familjecentrerat arbetssätt. Omställningen kräver en kultur, där chefer och ledare går först och visar vägen. Med ökad tydlighet kring förväntningar, men också stärkta förutsättningar för regionens chefer att möjliggöra detta kommer att vara i fokus de närmaste åren.

Omställningen till nära vård kommer att visa vilka kunskapsområden som behöver prioriteras utifrån kompetensutveckling och utbildningssatsningar. Samtidigt som omställning och kulturförflyttning sker ska organisationen behålla det långsiktiga arbetet som präglas av ett öppet, engagerat och kunnigt förhållningssätt. För att möta människor där de är behövs lyhördhet för det som kan förbättras. Med strategin Varje dag lite bättre – kraften hos många! blir Region Kalmar län varje medarbetares bästa arbetsplats.

Strategisk kompetensförsörjning

Arbetet i det nationella vårdkompetensrådet, tillsammans med regionalt vårdkompetensråd i Sydöstra sjukvårdsregionen, har etablerats och förväntas att bidra i kompetensförsörjningsarbetet. Utbildningsanordnare och lärosäten är viktiga samverkanspartners för att innehåll, omfattning och dimensionering av utbildningar och utbildningsplatser motsvarar verksamheternas behov. Därtill ska samverkan med länets kommuner fortsätta utvecklas kring utbildning och kompetenshöjande insatser inom vård och omsorg. Det nationella arbetet kring attraktiv arbetsgivare kommer att förnyas och prioriteras inom satsningen "Sveriges viktigaste jobb". Region Kalmar län deltar i arbetet och det kommer att vara en del av det egna arbetet med att

vara en attraktiv arbetsgivare och en handlingsplan kommer att redovisas under planperioden.

Tillgången till rätt kompetens är helt avgörande för verksamheternas möjlighet att fullfölja sina åtagande gentemot invånare och patienter. Ett samlat och strukturerat arbetssätt krävs för att klara rekrytering och för att bibehålla rätt kompetens. Arbetet med kompetensförsörjningen ska ske genom inventering och analys av dagens och morgondagens kompetensbehov. En rutin för årlig sammanställning och analys av regionens kompetensförsörjningsbehov har upprättats och ska fortsätta implementeras. Nationellt startar ett arbete, kompetenskommission, med syfte att parterna gemensamt ska göra en problemanalys och upprätta en åtgärdsplan för de frågor som är av störst betydelse för att klara kompetensförsörjningen. Region Kalmar län ska följa arbetet och starta en lokal kompetenskommission.

En viktig del av kompetensförsörjningen är satsningen på utlandsutbildad personal. Arbetet fortsätter därför med att rekrytera och validera utbildade medarbetare med utländsk bakgrund. Behovet av språkpraktik och praktisk tjänstgöring ökar då goda kunskaper i svenska språket utgör ett kompetenskrav i vårdens och tandvårdens yrken. Därför ska möjligheterna till svenskutbildning utvidgas och förutsättningar för praktik förbättras. Ett samarbete med europeiska rekryterings- och matchningsnätverket Eures är etablerat och syftar till att rekrytera främst sjuksköterskor med utbildning från EU samt läkare med specialistkompetens. Detta arbete kräver tydligare introduktion för att kvalitetssäkra kompetenser. Arbete med att utveckla detta och organisationen kring utlandsrekrytering pågår och kommer att vara viktigt i regionens fortsatta arbete med strategisk kompetensförsörjning.

Likabehandling och mångfald är i fokus i samhället i stort

och kanske särskilt påtagligt i de generationer som nu är unga på arbetsmarknaden. För Region Kalmar län är områdena viktiga både ur perspektivet breddad kompetensförsörjning och ur perspektivet att vara en öppen och inkluderande arbetsplats. Mångfald stärker Region Kalmar län som en attraktiv arbetsgivare och ett långsiktigt samarbete med Linnéuniversitetet gällande likabehandling pågår.

Samverkan med utbildningsanordnare

En långsiktig samverkan med lärosäten och lärcentrum är avgörande för att säkerställa det framtida kompetensbehovet. Regionens samarbete med Linnéuniversitet och Linköpings universitet ska fortsatt utvecklas inom de utbildnings- och forskningsområden som regionen är i behov av. Sjuksköterskeutbildningen i mellersta och norra länsdelen fortsätter enligt samarbetsavtalet med Linnéuniversitetet. Den decentraliserade läkarutbildningen, i samverkan med Linköpings universitet, utvecklas enligt planerat, vilket fördjupar samarbetet framåt med en starkt akademisk utbildnings- och forskningsmiljö. Arbetet med ett förnyat avtal med läkarutbildningen i Linköping från 2024 pågår. Ett samverkansarbete pågår också med Hälsohögskolan i Jönköping som syftar till ytterligare möjligheter för utbildning av röntgensjuksköterskor.

En viktig del i samverkan med universiteten är den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). VFU behöver ske med god kvalitet och erbjudas i den omfattning som krävs för att möjliggöra tillräcklig utbildning. Regionen har ansvar för handledare under VFU och en särskild satsning ska göras som tillvaratar pensionerade medarbetares intresse och möjlighet att bidra. Ett samarbete med Linnéuniversitetet kring uppdragsutbildning inom vissa svårrekryterade specialistområdet har påbörjats och ska fördjupas under planperioden, där yrkesgruppen barnmorskor särskilt kommer att bevakas.

Region Kalmar läns satsning på kompetensförsörjningen av undersköterskor fortsätter och utgör en del av Vård- och omsorgscolleges arbete med att skapa en enhetlig utbildning för undersköterskor. Här finns också utbildningen till undersköterska vid Gamleby folkhögskola. Utbildningen till medicinsk sekreterare vid folkhögskolorna i Vimmerby och på Högalid är även fortsättningsvis en viktig satsning.

Minskat beroende av bemanningsbolag

Andelen inhyrd personal ska minskas långsiktigt och hållbart. Långsiktiga insatser så som utbildningsanställningar för specialistsjuksköterska, barnmorska och biomedicinsk analytiker ska öka i omfattning liksom antalet AT- (allmäntjänstgöring), BT- (bastjänstgöring) och ST- (specialistjänstgöring) tjänster. Karriärutvecklingsmodeller för yrkesgrupper, tydligare struktur

vid avrop av bemanningsbolagstjänster och fortsatt utveckling av utlandsrekrytering är andra viktiga förbättringsområden. Studenter vid den lokala enheten för läkarutbildningen ska ges möjligheter till praktikplatser i hela länet och intresse av att stanna i länet efter examen ska omhändertas. Arbetet med organisation och bemanning fortsätter att utvecklas inom varje verksamhet genom exempelvis verksamhetsutveckling, yrkesrollsutveckling och förändringsarbeten. Regionen kommer inte heller fortsättningsvis använda bemanningsbolag för att bemanna med sjuksköterskor i primärvården eller tandläkare i Folk tandvården.

I regionens dygnet runt-verksamheter finns extra stor utmaning kring bemanning. Ett särskilt arbete ska därför göras kring detta, vilket omfattar såväl möjlighet till god arbetsmiljö som attraktivitet i arbetet. Det innebär att satsningar som stimulerar till fortsatt utveckling i dygnet runt-verksamhet ska inkluderas i samma arbete, tillsammans med möjligheter att avveckla inhyring av allmänsjuksköterskor och för ändamålet finns särskilda medel avsatta. Här är det av stor vikt att balansera arbetet i förhållande till vårdbehovet.

Utveckla och behålla medarbetare

Det är centralt att Regionens medarbetare har rätt kompetens både för dagens uppdrag och för framtidens. Regionens förmåga att behålla och utveckla medarbetare har avgörande betydelse för att fortsatt kunna bedriva en god verksamhet. Att som medarbetare ha förståelse för verksamheten och känna sin del i ett större sammanhang har stor betydelse för utvecklingen framåt. Framtiden kommer att kräva förnyade arbetssätt, både utifrån en förändrad omvärld och ur ett kompetensförsörjningsperspektiv. För att lyckas med detta krävs att arbetssätt utvecklas som tillvaratar medarbetarnas tid, kunskap och engagemang samt möjliggör utveckling av yrkesroller. Det fordrar i sin tur att förutsättningar för karriärutveckling ges och att medarbetarnas utvecklingsmöjligheter synliggörs, både inom yrket och i organisationen. Chefer och ledare ska i rollen som förbättringsledare och kulturbärare verka för ett klimat som uppmuntrar och tar tillvara på förbättringsidéer och innovativa lösningar. Här kan särskilt betonas chefers roll i utvecklingen av yrkesroller och arbetssätt utifrån behov i verksamhet och hos invånare.

Utveckling av karriärutvecklingsmodeller, med start inom vårdens yrken, har påbörjats och kommer att utvecklas för flera yrken. Utöver detta ska möjligheter till karriärutveckling genom ökat samarbete inom och mellan förvaltningarna betonas. Arbetet kommer att redovisas under 2023.

Bra verktyg i form av digitalt stöd för medarbetarsamtal och utbildningar är angeläget och en ny digital lär- och kompe-

tensplattform kommer att implementeras under planperioden. Andra delar som kan utvecklas digitalt är inom BT- och ST-utbildningarna samt stöd vid introduktion och avslut för medarbetare.

Förutsättningarna för att införa arbetsgivarfinansierad specialistutbildning för undersköterskor har utretts och kommer att implementeras utifrån verksamheternas behov. En särskild satsning för arbetsgivarfinansierad utbildning ska göras under planperioden.

Från och med 1 juli 2023 införs skyddad yrkestitel för undersköterskor. Medarbetare som idag saknar den kompetens som krävs ska ges möjlighet till kompetenshöjande åtgärder och en rutin ska tas fram som stöd för verksamheterna.

För sjuksköterskor, barnmorskor, specialistsjuksköterskor och biomedicinska analytiker fortsätter satsningen på arbetsgivarfinansierad utbildning. Utifrån kompetensanalys och prognostiserade pensionsavgångar konstateras ett behov av en ökad satsning under planperioden på arbetsgivarfinansierad utbildning med 10 fler utbildningsanställningar för yrkeskategorierna barnmorska och specialistsjuksköterska.

Behovet av röntgensjuksköterskor är stort framåt och arbetet ska fortsätta tillsammans med lärosäten för att säkerställa lokal tillgång till röntgensjuksköterskeutbildning. Arbetet med att stärka kompetensförsörjningen av psykologer fortsätter, bland annat med implementering av karriärmodell och introduktionsår efter PTP (praktisk tjänstgöring för psykologer). Även för andra yrkesgrupper kan specialistutbildning bli aktuell för arbetsgivarfinansierad utbildning.

Kliniskt träningscenter, KTC, har utvecklats till ett regionövergripande kompetenscentrum, KC. Kompetenscentrum ska, utöver tidigare ansvarsområden, fokusera på att stödja person- och familjecentrerade arbetssätt, digitalisering och e-hälsa samt bemötande. Arbetet med att implementera och skapa rutiner för ett verkningsfullt kompetenscentrum fortsätter under planperioden. Målet är att skapa möjligheter till livslångt lärande och träning i praktiska färdigheter, simuleringsövningar och scenarioträning i team.

För nya medarbetare är en bra start betydelsefull ur flera aspekter, inte minst för den fortsatta yrkeskarriären. En digital introduktion kommer därför att fortsätta utvecklas och ska bidra till att nya medarbetare får en trygg start och förstår sin roll i organisationen. Introduktionsprogrammet för sjuksköterskor fortsätter att förbättras och för psykologer har ett yrkesspecifikt introduktionsprogram lanserats, vilket fortsätter utvecklas under planperioden.

Att verka för att chefer och medarbetare har en bra balans mellan arbete och fritid behöver alltid belysas. Balans i livet ger goda förutsättningar att trivas och må bra på arbetet. Heltidsarbete ska kunna kombineras med familjeliv. Erbjudande om heltid och en grundläggande syn på att möjliggöra arbete och föräldraskap är ett centralt förhållningssätt. Regionen vill vara

en arbetsgivare som ger möjlighet att anpassa arbetstiden under perioder när det finns behov att finnas till för anhöriga. Detta är, och ska vara, en integrerad del av arbetet med ett hållbart arbetsliv och en ökad lyhördhet för medarbetarens hela livssituation.

Arbetet med en målinriktad och långsiktig lönebildning fortsätter under perioden. Region Kalmar län ser lönebildningen som viktig för kompetensförsörjningen och ska vara en medveten och jämställd lönebildning. Lönesättningen är individuell och differentierad och ska bidra till att nå verksamhetens uppsatta mål. Lönen ska stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Detta ska speglas i lönestrategi och lönespridning.

Det nya nationella pensionsavtalet är också en viktig del i det långsiktiga arbetet kring kompetensförsörjning. Det ger en förbättrad pensionsavsättning för regionens medarbetare och kommer att bidra starkt i konkurrensen om arbetskraft.

Region Kalmar län står för jämställda löner och den årliga lönekartläggningen ska säkerställa att så sker. Den årligt upprättade handlingsplanen utgör grunden för de satsningar och prioriteringar som krävs. Eventuella behov av insatser för att åtgärda osakliga löneskillnader ska de kommande åren hanteras genom avsatta medel för löneöversynen.

Goda möjligheter till forskning är viktigt för att utveckla en akademisk miljö. Medarbetare som bedriver forskarstudier på deltid med klinisk förankring bidrar i sitt kliniska arbete till ett vetenskapligt förhållningssätt. Aktivt forskande medarbetare samt forskningsstödande ledarskap har en nyckelroll, och är drivkraften för framväxt av akademiska miljöer, skapande av evidens och integrering av den kliniska forskningen i den dagliga verksamheten. Genom engagemang, efterfrågan och stimulans kan forskningsaktiva medarbetare och deras kompetens tas tillvara vid fortbildning av nya medarbetare och vid förbättrings- och utvärderingsarbete.

Attrahera och rekrytera medarbetare

Det strategiska och långsiktiga arbetet med att stärka och utveckla Region Kalmar läns arbetsgivarvarumärke spelar stor roll för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, men också för att behålla de medarbetare som redan finns i organisationen. Regionen ska tydliggöra och synliggöra organisationen som en enhetlig arbetsgivare gentemot blivande och befintliga medarbetare för att stärka medarbetarna i sitt val av arbetsplats. Medarbetarna ska känna igen sig i hur regionen beskrivs som arbetsgivare. Det ska vara tydligt att socialt ansvar och arbete för en icke-diskriminerande arbetsmiljö är viktigt för organisationen.

I syfte att ge länets skolungdomar en god uppfattning och relation till att arbeta i Region Kalmar län erbjuds praktikplatser och prova-på-aktiviteter. Ambitionen är att Region Kalmar län, som länets största arbetsgivare, ska synas och agera på olika utbildningsnivåer över hela länet.

Vissa spetskompetenser inom det medicinska området är svåra att rekrytera till en enskild region. Samverkan och samrekrytering inom sydöstra sjukvårdsregionen ska därför utvecklas och en rutin för detta kommer att skapas under planperioden.

Bastjänstgöring (BT) är numera obligatorisk för läkare med läkarexamen från EU eller tredje land och ersätter från och med 2027 nuvarande allmäntjänstgöring (AT) i läkarprogrammet. Region Kalmar län erbjuder initialt ett begränsat antal BT-tjänster för att kvalitetssäkra bastjänstgöringen samt pröva och utvärdera organisation, handledning, placeringar, rekryterings- och urvalsförfarande. Ambitionen är att successivt utöka antalet BT-tjänster utifrån verksamhetens behov och förutsättningar, samtidigt som AT bibehålls i nuvarande utformning. Under 2023 och 2024 kommer 6 respektive 9 BT-tjänster att erbjudas.

En god arbetsmiljö

Region Kalmar läns policy är tillika regionens arbetsmiljöpolicy och därmed styrande för arbetsmiljöarbetet. En god arbetsmiljö är grunden för ett långt och hållbart arbetsliv och Region Kalmar län strävar efter att ständigt förbättra medarbetarnas arbetsmiljö såväl organisatoriskt, socialt som fysiskt. Den årliga sammanställning av regionens systematiska arbetsmiljöarbete tillsammans med hälsobokslut och handlingsplaner från medarbetarenkäter utgör viktiga underlag för att identifiera vilka insatser som behöver genomföras för att främja en god arbetsmiljö på region- och verksamhetsnivå.

Arbetsmiljöarbetet lägger grunden för medarbetarnas trivsel och hälsa, liksom för attraktiviteten som arbetsgivare. Chefer och ledare har stor påverkan på arbetsmiljön, vilket innebär behov av kunskap och systematik inom området. Det finns en tydlig koppling mellan ledarskap och arbetsmiljö, där ett närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap är viktig för arbetsmiljön. Det skapar trygga medarbetare och en sund arbetsmiljö. Kunskapshöjande insatser för chefer, medarbetare och skyddsombud ska prioriteras och tillgängliggöras såväl digitalt som fysiskt.

Medarbetarnas hälsa är viktig för långtidsfriska arbetsplatser. För att skapa bra arbetsplatser behöver det friska stå i fokus och genom att lyfta områden såsom ledarskap, arbetsanpassning, kommunikation och delaktighet och inflytande med flera ges möjlighet till en bättre arbetsmiljö. Detta ska göras genom Suntarbetslivs metod för friskare arbetsplatser. Medarbetarna ska ges goda förutsättningar att kunna påverka sin arbetsmiljö. Samverkan mellan arbetstagare och arbetsgivare ska utgöra en naturlig del i vardagen för att skapa en bra och välfungerande arbetsplats, med goda möjligheter till återhämtning.

Region Kalmar län vill fortsätta utveckla en säkerhetskultur som med engagerade chefer och medarbetare tillsammans arbetar förebyggande. Att aktivt förebygga ohälsa på arbetsplatser förutsätter även ett arbete med att identifiera och kartlägga

risker. En god tillbudsrapportering ska ge en bild av behov av förebyggande arbete, vilket på sikt också ska minska skador på arbetsplatserna.

Region Kalmar läns 350 hälsoinspiratörer är delaktiga i arbetet med att stärka det friska och främja hälsoarbetet tillsammans med arbetsplatsens chefer. Friskvårdsbidrag samt möjlighet att hyra cykel som förmån bidrar också till att skapa förutsättningar för en hälsosam livsstil och under planperioden ses möjligheten över att utöka friskvårdsbidraget.

Utvecklingen av regionens företagshälsovård ska fortsätta under planperioden. Det innebär bland annat en ökad tydlighet i uppdraget utifrån verksamhetens behov. Särskilt ska nämnas deltagande i det förebyggande arbetet och utbildningsinsatser. Hälsoinspiratörernas arbete ska även fortsättningsvis stödjas av företagshälsovårdens. Företagshälsovården är en viktig samarbetspartner på alla nivåer i arbetet med att skapa förutsättningar för hälsa och med förebyggande insatser där hälsa står i fokus.

Kvinnors sjukfrånvaro är ungefär dubbelt så hög som mäns. Fortsatt fokus på detta ska ske genom arbete med rehabiliteringsprocessen och att kunskap om skillnader i mäns och kvinnors sjukfrånvaro vävs in i regionens arbetsmiljöutbildningar.

Regionens arbetsplatser ska präglas av likabehandling och ha nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och

sexuella trakasserier. I enlighet med länets regionala strategi för jämställdhet och åtaganden i den europeiska deklarationen om jämställdhet ska Region Kalmar län arbeta med likabehandling för medarbetare och invånare. Regionens arbete ska vara systematiskt och sträva efter att likabehandling ska ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten.

Tydligt chefskap och utvecklande ledarskap

Regionens chefer och ledare har stor påverkan på organisationens attraktivitet och att nå målet som Sveriges bästa arbetsplats. Regionens chef- och ledarskapsstrategi är utgångspunkten för ett vidare arbete med framtidens chef- och ledarskap. Ambitionen framåt är ökad tydlighet kring mål och effekt för chef- och ledarskapet, liksom förväntningar kopplade till rollen och uppdraget. Det kan innebära en bättre utveckling- och karriärplanering, att tydliggöra och formulera uppdragsbeskrivningar och kravprofiler, liksom att säkerställa att chefer ges en god introduktion. Chefsintroduktionen kan innehålla flera delar och sträcka sig över tid i syfte att ge chefen rätt förutsättningar att utföra sitt uppdrag. För detta behövs såväl lokala som regiongemensamma insatser.

Kompetensförsörjningen och förmågan att leda och utveckla verksamheten med rätt kompetens har avgörande betydelse för vilken vård och service som regionens verksamheter kan ge. Behovet av utveckling och omställning är stort utifrån omställningen mot nära vård. Chefernas fokus kommer de närmaste åren att ligga på utveckling av verksamhet och nya arbetssätt. Detta behöver mötas av ett starkt stöd och stärkta förutsättningar för chef- och ledarskapet.

Regionens traineeprogram ska utvecklas och utgöra en viktig del av framtidens chef- och ledarskap. En tydlig kravprofil med utgångspunkt från chef- och ledarskapsstrategin ska ligga till grund för urvalet av deltagare till traineeprogrammet.

Regionens chef- och ledarskapsutveckling utgår från värdegrunden om ett öppet, engagerat och kunnigt förhållningssätt. Detta ökar möjligheterna för ett utvecklande och hållbart chef- och ledarskap. Utbildningen i Utvecklande ledarskap förstärks med möjlighet till fördjupning och repetition som ytterligare stöd för chefen att tillämpa ett utvecklande ledarskap i vardagen. Utveckling och utbildning kopplat till chefskapet behöver stärkas utifrån ambitionen om ett tydligt chefskap. Konceptet Gröna kortet kommer att ersättas med ett sammanhållet chef- och ledarskapsprogram för nya chefer. Mentorskap inom organisationen ska utvecklas än mer, utifrån syftet att överföra kunskap mellan chefer och verksamheter.

För att ge förutsättningar för ett gott och hållbart chef- och ledarskap är det av vikt att fortsatt följa och analysera utvecklingen av antalet medarbetare per chef. För att regionen ska ha friska arbetsplatser ska regionens chefer ges utrymme att ta ansvar för sina medarbetare, skapa delaktighet och trivsel. Forskning kring chefskap, hälsa och effektivitet visar att hur arbetet är organiserat påverkar möjligheten att skapa en sund arbetsmiljö och välfungerande verksamheter. Det är därför viktigt att det i varje verksamhet planeras för och beaktas hur rikt-värdet om högst 35 medarbetare per chef, med inriktningen att minska antalet till 25 ska kunna uppnås. Antalet ska utgå från varje verksamhets förutsättningar och följas upp kontinuerligt ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2023	Långiktigt målvärde
Region Kalmar län ska vara en attraktiv, utvecklande och hälsosam arbetsplats	Andel medarbetare som i medarbetarenkäten uttrycker stolthet över att arbeta i Region Kalmar län	73 (indexvärde)	75 (indexvärde)
	Sjukfrånvaron inom region Kalmar läns alla verksamheter (önskat värde lågt)	5 %	4 %
	Hållbart medarbetarengagemang (HME)- Motivation, ledarskap och styrning	80 (indexvärde)	83 (indexvärde)
	Hållbart säkerhets engagemang (HSE)	77 (indexvärde)	80 (indexvärde)
	Kostnader för bemanningsbolag i förhållande till personalkostnader	5,5 %	2 %

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Ekonomi

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

Region Kalmar län ska genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en stark ekonomi som ger handlingsfrihet.

God ekonomisk hushållning innebär att Region Kalmar län ska ha goda resultat både ur ett verksamhetsperspektiv och ur ett finansiellt perspektiv. För att säkra en hållbar ekonomi krävs ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamheter, hushållning med tillgängliga resurser och en framförhållning i ekonomin.

En del i det ekonomiska ansvaret är att säkra en god ekonomi på lång sikt då utgångspunkten är att varje generation ska klara kostnaderna för det den beslutar om och konsumerar. Nya satsningar och investeringar i verksamheten ska därför ske med långsiktig stabilitet i fokus. Framtiden innehåller nya möjligheter där en cirkulär ekonomi skapar ekonomisk utveckling genom innovationer och nytänkande.

För att Region Kalmar län ska kunna hantera konjunktursvängningar och ha en stark handlingsfrihet är det viktigt att bygga upp reserver i form av eget kapital vilket kräver ett positivt resultat över tid. Det ekonomiska resultatet ska också vara tillräckligt stort för att klara pensionsutbetalningar, investeringar och kompetensförsörjning i framtiden.

För att säkra god hushållning ur ett finansiellt perspektiv ska följande finansiella mål nås.

- Resultatet ska respektive år uppgå till minst två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- Investeringarna ska finansieras utan extern upplåning

Det kommer att vara stora ekonomiska utmaningar de kommande åren, där effekterna av inflationen och ökade pensionskostnader kommer att vara extra kännbara. Regionen kommer med anledning av det att kortsiktigt göra ett avsteg från det långsiktiga överskotts målet om två procent och för att mildra effekten av det extraordinära läget föreslås att, för 2023 och 2024, disponera medel ut resultatutjämningsreserven. Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget är resurstillskotten främst kopplade till målet om långsiktig god ekonomisk hushållning och en låg kostnadsutveckling över tid. Men den ekonomiska utmaningen behöver också mötas av konkreta åtgärder för att regionens kostnadsutveckling inte ska påverka målet om en god ekonomisk hushållning på längre sikt.

Kostnadseffektiva verksamheter

Region Kalmar län ska förvalta skattemedlen på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt för att bedriva hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling, vilket innebär att klara sin budget och inte förbruka mer än de resurser som finns tillgängliga. Balans mellan verksamhetens uppdrag, personalkostnader och ekonomiska ramar måste upprätthållas för att behålla en långsiktig och stabil utveckling. Det kan åstadkommas genom ett aktivt arbete med nya eller förbättrade arbetsätt, innovativt och ändamålsenligt nyttjande av teknik och digitala tjänster samt rätt använd kompetens. Ökad samverkan mellan världens aktörer förväntas på sikt att leda till kostnadseffektivitet. Arbete i riktning mot nära vård med primärvårdens stärkta roll som ett nav i samverkan med specialistvård på och utanför sjukhusen samt med kommunal hälso- och sjukvård och dess omsorg är en förutsättning.

Region Kalmar län har en betydande möjlighet att påverka såväl ekonomi som miljö och sociala aspekter vid offentlig upphandling. Hållbara upphandlingar, som till exempel vid upphandling av konferensanläggningar, behöver genomföras för att kunna leverera en hållbar välfärd och rätt använt kan regionen använda sin köpkraft för att bidra till hållbara lösningar och produkter på ett kostnadseffektivt sätt. Även alternativa driftsformer kan innebära en mer kostnadseffektiv verksamhet med bibehållen kvalitet.

Tillgänglighet, medicinska resultat, patienterfarenheter och kostnader måste värderas i ett sammanhang om hälso- och sjukvårdens effektivitet ska kunna bedömas. Region Kalmar län ska därför fortsätta att utveckla metoder som möjliggör kostnadsjämförelser och som stödjer en processororienterad verksamhetsutveckling. Sedan 2018 samverkar Sveriges regioner i Nationellt system för kunskapsstyrning – Vår framgång räknas i liv och jämlik hälsa. Systemet omfattar samverkan kring kunskapsstöd, stöd för uppföljning och analys, samt stöd för utveckling och ledarskap.

Samma sak gäller de externa finansieringsmöjligheterna

som Region Kalmar län aktivt bevakar för att förstärka den ordinarie verksamheten och prioriterade utvecklingsområden, både i Region Kalmar län och i Kalmar som län.

För att långsiktigt klara en ekonomi som är stark och hållbar över tid ska stort fokus ligga på årliga effektiviseringar med motsvarande en procent. Målsättningen ska ses ur ett längre perspektiv där helheten ska beaktas. Undantag från effektivisering är beställd vård samt bidrag och stöd till kultur och organisationer. I regionplanen för 2022-2024 avsattes 30 mnkr att användas till att arbeta med omställning och förnyelse för framtidens hälso- och sjukvård. Regionens sjukvårdsförvaltningar har nu möjlighet att använda motsvarande effektiviseringskrav till att frigöra tid i verksamheten för att fortsätta arbetet med nära vård, digitalisering och stödstrukturer.

En kontinuerlig uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Ekonomiska förutsättningar

Ekonomiskt utgångsläge

Region Kalmar län har en stark ekonomisk grund som skapats genom ett långsiktigt ansvarstagande. Ekonomin har under lång tid varit stabil och klarat såväl investeringar som att möta nya behov inom viktiga utvecklingsområden.

Regionens resultat har varit goda de senaste två åren trots pandemins påfrestningar. Detta förklaras av en gynnsam skatteunderlagsutveckling, pandemirelaterade statsbidrag och positivt finansnetto 2021.

År 2022 inleddes mer osäkert och kriget i Ukraina har påverkat världsekonomin. Inflationstakten har drivits upp till historiska nivåer, tillsammans med stigande pensionskostnader. Centralbankerna agerar för att inflationen inte ska få fäste och har börjat genomföra höjningar av styrräntorna.

Smittspridningen av covid-19 i länet har fortsatt att öka under sommaren och det är fortfarande svårt att bedöma hur covidsituationen kommer att se ut framåt.

Inför 2023 är den ekonomiska utmaningen stor, med prisökningar, ökade pensionskostnader, lägre statsbidrag och en negativ real skatteunderlagsutveckling.

Underlag för planering

Regionens ekonomiska förutsättningar för att tillgodose medborgarnas behov är i huvudsak beroende av:

- samhällsekonomin tillväxt och dess påverkan på skatteunderlaget
- befolkningsutvecklingen i länet
- kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag
- skattesats
- patientavgifter och regelverk

Den samhällsekonomiska bedömningen inklusive utveckling av skatteunderlag och bidrag är hämtade från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), EkonomiNytt som presenterades i augusti 2022 samt Konjunkturinstitutets prognos i september.

Samhällsekonomin

Återhämtningen efter pandemin fortsätter under 2022, men BNP-tillväxten i Sverige dämpas till följd av situationen i vår omvärld. Särskilt den europeiska ekonomin påverkas negativt av Rysslands invasion av Ukraina. Kriget är bidragande till att den senaste tidens uppgång av energi- och råvarupriserna förstärks och höjer osäkerheten för den ekonomiska utvecklingen framöver.

Den höga inflationen slår hårt mot den svenska ekonomin. För att stävja inflationen och förankra inflationsförväntningarna kring inflationsmålet har Riksbanken höjt styrräntan snabbt de senaste månaderna och fler höjningar är att vänta. Den höga inflationen påverkar alla sektorer och urholkar köpkraften. Ekonomin växer svagare än trend 2022–2023 och resursutnyttjandet minskar, även om efterfrågan bedöms ta fart igen i slutet av 2023. I nuläget är efterfrågan på arbetskraft stor och rekryteringsläget allmänt sett ansträngt. Sysselsättningsgraden väntas börja vända ner nästa år och konjunkturavmattningen kommer med tiden också att synas på arbetsmarknaden.

Den svaga efterfrågeutvecklingen leder till att svensk ekonomi går in i en lågkonjunktur nästa år. Arbetsmarknaden är ännu så länge stark och antalet sysselsatta har ökat snabbt i år. Lågkonjunkturen nästa år innebär att efterfrågan på arbetskraft blir lägre och arbetslösheten ökar. Efter lågkonjunkturen 2023 antas en följande konjunkturuppgång åren därefter.

Skatteunderlagets utveckling

Trots en prognos om bromsande tillväxt beräknas lönesumman för 2022 att öka. Arbetsmarknaden utvecklas väl med fler sysselsatta och stigande timlöner. Under 2023 växlar dock ökningstakten av lönesumman ner till följd av den sämre konjunkturen. Skatteunderlaget växer i nominella termer med cirka 4,5 procent i genomsnitt per år under perioden 2022–2025. Det som driver på ökningen av skatteunderlaget framöver är främst öknings av löne- och pensionsinkomster. Detta motverkas i viss mån av två faktorer, den sammantagna effekten av prisbasbeloppets och timlönernas utveckling som medför en betydande ökning av grundavdragen och att inkomsterna av arbetsmarknadsersättningar minskar.

I reala termer växer skatteunderlaget med cirka 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med senaste tio årens genomsnitt på 1,7 procent. Trots nominell uppväxling urholkas kommunsektorns köpkraft drastiskt. Under 2023 faller köpkraften med nästan 2 procent, jämfört med året innan. Anledningen till de snabbt stigande kommunala utgifterna är att de priser

och löner som påverkar kommuners och regioners kostnader nu stiger snabbare. Detta är delvis en följd av den allmänna prisuppgången och delvis en följd av det nya pensionsavtalet

med högre premier. Kostnaderna ökar kraftigt 2023 och 2024 på grund av att prisbasbeloppet ökat.

NYCKELTAL FÖR DEN SVENSKA EKONOMIN

Procentuell förändring	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	5,0	2,1	1,0	2,2	2,5
Sysselsättning, timmar*	2,2	1,2	1,1	1,4	1,6
Arbetslöshet nivå	8,8	7,7	7,9	8,0	7,8
Timplön	3,5	4,3	2,8	3,0	3,1
Inflation, KPI	2,2	7,7	6,6	2,6	2,0

* Kalenderkorrigerad utveckling Källa: EkonomiNytt, SKR aug 2022

OLIKA SKATTEPROGNOSER

Procentuell förändring	2021	2022	2023	2024	2025
SKR, aug	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
SKR, april	5,0	4,3	5,0	3,7	3,6
ESV, juni	5,1	4,5	4,1	4,0	3,7
Regeringen, april*	5,0	4,2	4,5	3,4	3,6

* Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2021 respektive 2022. Källa; Ekonomistyrningsverket, regeringen, SKR

Befolkningsutveckling

Den 13 april presenterade SCB en befolkningsprognos för åren 2022–2070. Sveriges folkmängd beräknas öka med knappt 900 000 personer fram till år 2040 för att då vara 11,4 miljoner. Den framtida befolkningsutvecklingen är osäker, särskilt vad gäller asylinvandringen från Ukraina. Enligt olika scenarier om denna invandring beräknas befolkningen till mellan 11,4 och 12,1 miljoner år 2040.

Befolkningsökningen är inte jämn i alla åldrar och befolkningen ökar mest i de äldre åldrarna. I framskrivningen antas

en fortsatt ökande livslängd. Under hela perioden beräknas fler födas än avlida, men de närmaste åren antas födda barn per kvinna att minska.

För region Kalmar län visar befolkningsframskridningen de närmaste åren på en i stort oförändrad befolkning. Från och med 2040 vänder trenden enligt prognosen och befolkningen ökar åter i länet.

Befolkningsutvecklingen ligger till grund för SKR:s skatteunderlagsprognoser.

Befolkningsutveckling Kalmar län	2021 Verklig	2022 Prognos	2023 Prognos	2024 Prognos	2025 Prognos
Prognos SCB	246 989	247 111	247 061	247 007	246 926
Förändring, antal	956	122	-50	-54	-81

Källa: SCB Maj 2022

Statsbidrag

Bidrag består i huvudsak av

- Kommunalekonomisk utjämning
- Generella statsbidrag
- Riktade statsbidrag

Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag

Inför 2022 höjdes det generella statsbidraget till kommuner och regioner permanent med 3 mdkr, varav regionernas del uppgick till 0,9 mdkr. Budgetpropositionen 2023 beräknas vara klar i november. I budgetpropositionen föreslås förändringar i kommunalekonomisk utjämning, generella statsbidrag och regleringar för 2023.

Sociala avgifter preliminärt 2023

Sociala avgifter föreslås höjas till 51,05 procent 2023. Efter flera år med låg inflation kommer värdeuppräkningsen i pensionerna på grund av det höjda prisbasbeloppet att öka, vilket leder till ökade pensionskostnader för den förmånsbestämda pensionen. Detta i kombination med höjda premienivåer i den avgiftsbestämda pensionen leder till ökade pensionskostnader år 2023. Även höga löneökningar 2021 påverkar den förmånsbestämda pensionen 2023. PO-pålägget för pensionsdelen föreslås att höjas till 19,5 procent. Övriga delar i PO-pålägget, är preliminärt oförändrade.

Statsbidrag läkemedelsförmånerna

Anslaget för läkemedelsförmånerna med mera för 2023 anges till samma nivå som 2022. En överenskommelse om finansieringen för 2023 finns inte färdigställd. Beloppen fastställs främst utifrån den prognos för läkemedelskostnaderna som Socialstyrelsen har i uppdrag att ta fram. En sådan prognos beräknas finnas färdigställd i slutet på oktober och förväntas utgöra grund för överenskommelse 2023.

Riktade statsbidrag

Nedan redovisas riktade statsbidrag som ska resultera i överenskommelser mellan SKR och regeringen. Då innehåll och villkor i statsbidragen inte är klara för kommande år, har beloppen för respektive riktat statsbidrag budgeterats utifrån tidigare års nivåer eller utifrån Kalmar läns andel av befolkningens mängden (2,37 %). Vissa av statsbidragen fördelas utifrån befolkningsandel och vissa är prestationsbundna. Om överenskommelsen inte uppfylls kan en återbetalning aktualiseras.

Regionens kostnader för att klara kraven i kommande överenskommelser ingår i de framräknade ramarna, i kostnadsberäkningar kopplade till de handlingsplaner som arbetas fram samt i den finansiella beredskapen.

Under pandemin har regionen erhållit intäkter utifrån utförd testning och genomförda vaccinationer och redan nu förbereds arbetet inför 2023, dock finns ännu inga beslutade förutsättningar för 2023.

Regionens intäkter av riktade statsbidrag beräknas preliminärt till 274 mnkr för 2023, med uppskattning om motsvarande nivåer 2024 och 2025.

RIKTADE STATSBI DRAG - ÖVERENSKOMMELSER

mnkr	2023
Ökad tillgänglighet	70
Sammanhållen, jämlik och säker vård	3
God och nära vård	120
Återhämtningsbonus	4
Jämlik och effektiv cancervård	8
Psykisk hälsa	26
Öka antal vårdplatser	10
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	33
Summa	274

Ökad tillgänglighet

Överenskommelsen syftar till att stimulera till regionala insatser som bidrar till förbättringar i form av kortare väntetider.

Sammanhållen, jämlik och säker vård

Områdena omfattar insatser för en säkrare vård, nationella kvalitetsregister, strukturerade uppgifter om läkemedel för förbättrad patientsäkerhet, långsiktig inriktning för vård och behandling av sällsynta hälsotillstånd, samt personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp.

God och nära vård

Överenskommelsen avser vidareutveckling av den nära vården inom områdena, utvecklingen av den nära vården med primärvården som nav, goda förutsättningar för vårdens medarbetare, insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025, samt förstärkt ambulanssjukvård.

Återhämtningsbonus

För att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg ges möjlighet att söka pengar för satsningar på arbetsmiljö och återhämtning av arbetstidsförläggning. Har tidigare ingått i statsbidraget för god och nära vård.

Jämlik och effektiv cancervård

Arbetet fortsätter för en mer jämlik, effektiv och tillgänglig cancervård.

Psykisk hälsa

Överenskommelsen syftar till att stödja ett fortsatt utvecklingsarbete utifrån lokala och regionala handlingsplaner, bidra till bättre förutsättningar för regioner och kommuner att arbeta utifrån bästa tillgängliga kunskap, samt att initiera eller utveckla särskilda vårdformer och effektiva målgrupp-anpassade insatser för att förebygga psykisk ohälsa och öka tillgängligheten och kvaliteten i vården för de som redan har drabbats.

Vård – öka antalet vårdplatser

Syftet med bidraget är att öka vårdens kapacitet. Resurserna kan användas till att anställa fler sjuksköterskor och förbättra arbetsmiljön.

Förlossningsvård och kvinnors hälsa

Överenskommelsen är en del i arbetet för en mer jämställd hälso- och sjukvård och omfattar hela vårdkedjan före, under och efter graviditet.

Övriga statsbidrag

Näringsdepartementet beslutar årligen om regionala utvecklingsmedel, s k 1:1-medel och medlen fördelas till aktörer i länet som bedriver regionala utvecklingsprojekt. I takt med att nya statliga uppdrag tillkommer söks eller tilldelas finansiering för dessa. Till nuvarande uppdrag med bredbands-samordning utgår också statliga medel.

Till folkhögskolorna bidrar staten med statsbidrag i enlighet med förordningar och villkor. Folkhögskolorna ansöker även om, och erhåller efter prövning, förstärkningsbidrag för deltagare med funktionsnedsättning samt bidrag för språkligt stöd. Dessutom söker skolorna medel genom Specialpedagogiska skolmyndigheten för riktade insatser till deltagare med särskilda behov.

Statsbidrag till regional kultur fördelas inom kultursamver-

kansmodellen. Regionen fattar beslut om prioriteringar och fördelningen av statliga och regionala medel inom modellen. Det har sin grund i den regionala kulturplanen som är framtagen i dialog med kommuner, regionala kulturverksamheter, kulturskapare och civilsamhället. Kultursamverkansutredningen har i uppdrag att se över modellen och bedöma hur modellen kan vidareutvecklas för att främja ett rikt kulturliv i hela landet och breddat deltagande.

Staten ger via Trafikverket bidragsstöd till järnvägstrafiken på Stångådalsbanan.

Skattesats

År 2023 fastställs skattesatsen till 11.86 per skattekrona.

Förändringar i priser och avgifter

Avgift för intyg samt ersättning för utebliven vård

I enlighet med tidigare års beslut kommer en uppräknin- g enligt landstingsprisindex (LPIK) göras avseende avgift för intyg samt ersättning för utebliven vård.

Även högkostnadsskyddet för öppen vård kommer i enlighet med tidigare beslut höjas så att det följer det maxbelopp som baseras på prisbasbeloppet. Nytt högkostnadsskydd i öppen vård för 2023 blir därför 1 300 kr.

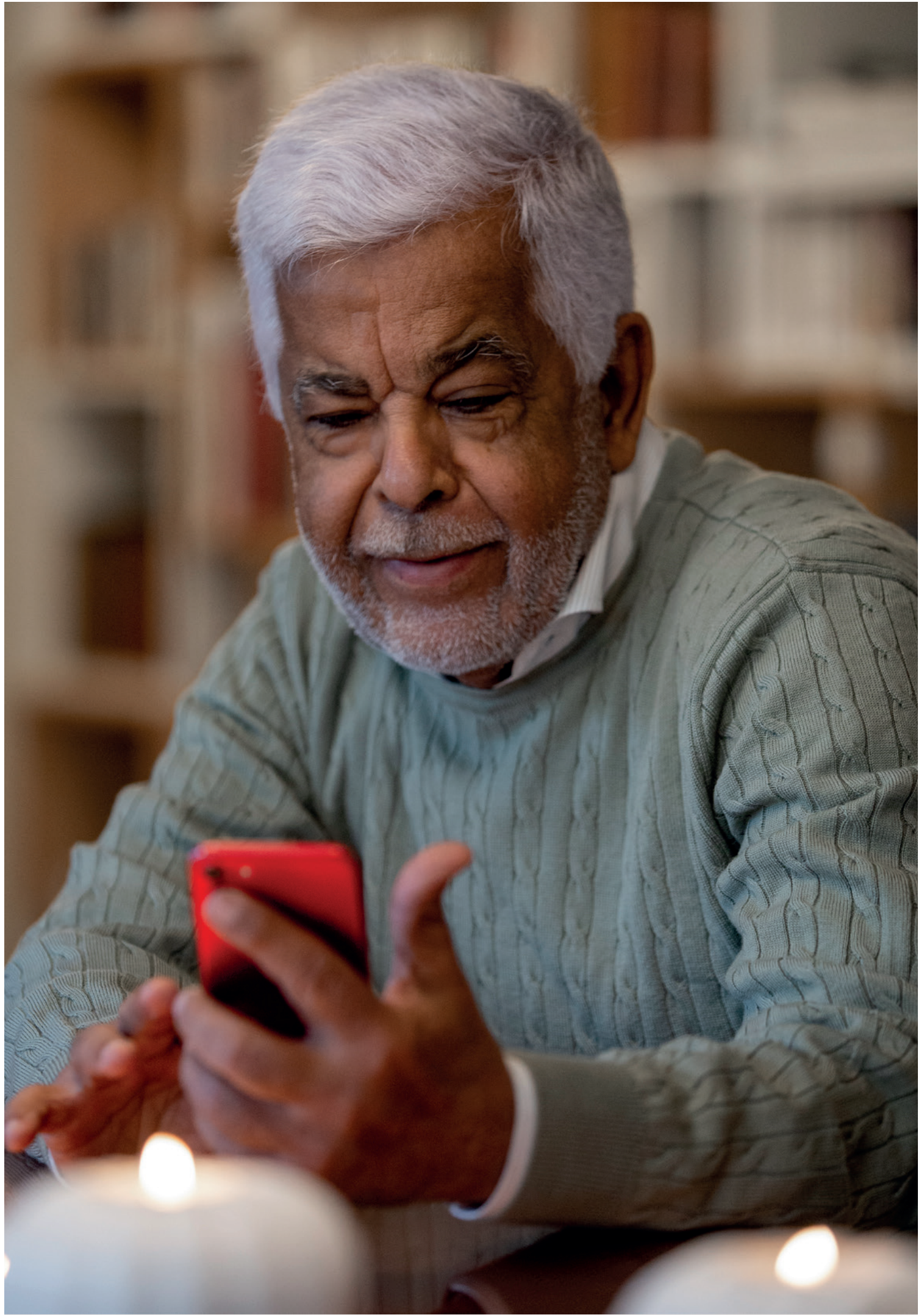
Avgiften för slutna vård ska fortsättningsvis följa det maxbelopp om 0,0023 prisbasbelopp som hänvisas till i Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) 17 kap. 2§. Det innebär att avgiften för slutna vård under 2023 blir 120 kr per dygn.

Rättsintyg till myndigheter

Myndigheter som begär rättsintyg med stöd av lag om rättsintyg i anledning av brott ska faktureras utifrån regionens ordinarie avgifter för utfärdande av intyg.

Avgiftsfri screening för tjock- och ändtarmscancer

Screening för tjock- och ändtarmscancer ska vara avgiftsfri inklusive eventuellt uppföljande koloskopiundersökning med anledning av fynd från screening.

Priser för tandvård

Enligt tidigare beslut sker en genomsnittlig höjning av priser för tandvård med aktuellt landstingsprisindex (LPIK). Prislista för allmän- och specialisttandvård, gäller från och med den 15 januari 2023.

Priser Kalmar länstrafik

Regionfullmäktige beslutar årligen om priser för Kalmar länstrafik. Priset för biljetter i kollektivtrafiken höjs med i genomsnitt fem procent, se Prislista Kalmar länstrafik. Därutöver genomförs en förändrad prisstruktur som förväntas innebära ökade intäkter motsvarande åtta mnkr.

Finansiella intäkter och kostnader inklusive pensionsåtagande

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter avser avkastning på pensionsmedel som placeras via Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP) i enlighet med bolagets beslutade placeringspolicy. Verksamheten grundas på principerna långsiktighet, försiktighet samt balansering av risk och avkastning. Avkastningen beräknas årligen till fyra procent. Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning marknadsvärderas finansiella instrument och resultat redovisas i linje med börsens utveckling. Marknadsvärderingen får konsekvenser och kan ge stora fluktuationer under året i takt med börsens svängningar.

Finansiella kostnaden består av den årliga ränte- och basbeloppsuppräknings av pensionsskulden enligt regelverket RIPS. Diskonteringsräntan för pensionsskulden bygger på en långsiktig real ränta som inte ska påverkas av kortsiktiga svängningar på marknaden, utan är kopplad till utvecklingen i samhällsekonomin. Att den finansiella kostnaden ökar beror på att den årliga räntan på pensionsskulden ökar från 2,5 procent 2022 till 9,7 procent 2023. Under 2024 beräknas den minska till 7,4 procent och slutligen landa på 3,5 procent 2025.

Pensionsåtagande

Region Kalmar läns pensionsåtagande redovisas enligt blandmodellen där pensionsåtagandet består av tre delar; pensioner som är bokförda som avsättning och till största delen består av den förmånsbestämda ålderspensionen, den avgiftsbestämda ålderspensionen som bokförs som kortfristig skuld samt pensioner intjänade före 1998 och som redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsåtagandet beräknas i enlighet med riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS). Det som påverkar beräkningarna är förändringar av prognosparametrar för ränta, basbelopp samt löneökningar. Region Kalmar läns pensionskostnader består av dagens intjänande av pensioner, utbetalningar från ansvarsförbindelsen samt värdesäkring.

Generellt när det gäller avsättningen är det intjänande av

den förmånsbestämda ålderspensionen och värdesäkringen som ökar skulden, medan utbetalningarna minskar den. Den stigande inflationen som ger höjt prisbasbelopp ökar pensionsavsättningen. Ett ökat inkomstbasbelopp ger däremot en mildrande effekt då ett högre inkomstbasbelopp ger färre som är berättigade till förmånsbestämd ålderspension.

Ansvarsförbindelsen har historiskt sett ökat varje år, då beloppet för värdesäkring varit högre än summan av utbetalningarna. En lägre värdeuppräkning på grund av de senaste årens låga inflation i kombination med ökande utbetalningar har medfört att ansvarsförbindelsen de senaste åren har minskat. Med anledning av det rådande världsläget stiger inflationen vilket i sin tur påverkar värdeuppräknings av ansvarsförbindelsen.

Pensionsskultsberäkningen som ligger till grund för regionplanen visar en markant ökning av pensionskostnaderna under åren 2023 och 2024. Den främsta orsaken till ökningen är att prognosparametrarna har uppdaterats med anledning av en betydligt högre inflation både 2023 och 2024. Den avgiftsbestämda pensionen ökar från 2023 och framåt då avgiften är 1,5 procentenheter högre i det nya pensionsavtalet AKAP-KR. Intjänandet av förmånsbestämd del minskar framåt då en del av nytt intjänande i stället antas ske i avgiftsbestämda pensionen i AKAP-KR. Det nya pensionsavtalet står för generellt cirka 25 procent av kostnadsökningen för pensionerna. Resten av kostnadsökningen orsakas av inflationen samt högre rapporterade lönenivåer.

	2022 (P)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)
Avgiftsbestämd ålderspension, mnkr	189	177	183	191
Pensionsavsättning intjänade from 1998, mnkr	3 698	4 385	5 066	5 324
Ansvarsförbindelse, pensionsförpliktelse, mnkr	3 471	3 512	3 475	3 336
Totalt pensionsåtagande, mnkr	7 358	8 074	8 724	8 851

Likviditet

Region Kalmar län har i enlighet med kommunallagen en riktlinje för finansförvaltning beslutad av regionfullmäktige som ska säkerställa att kraven för medelförvaltning uppfylls. I riktlinjen har det beslutats att en likviditetsplanering ska ligga till grund för betalningsberedskapen på kort och lång sikt samt att planeringen ska utgöra underlag för beslut om placering av likvida medel. Likviditetsplaneringen ska upprättas så att fullgod betalningsberedskap och likviditetshantering säkerställs. Med

fullgod betalningsberedskap avses ett minimum av tillgängliga likvida medel på 250 mnkr.

För att analysera in- och utflöde av likvida medel upprättas en kassaflödesanalys för planperioden. I samband med delårsbokslut och årsbokslut upprättas även kassaflödesanalys på längre sikt på upp till tio år. För att säkerställa det arbetet finns en rutin för likviditetsplanering upprättad.

Uppföljning av kassalikviditeten sker vid delårs- och årsbokslut. Kassalikviditeten är en indikation på den kortsiktiga betalningsförmågan där de likvida medlen och kortfristiga fordringarna anges som andel av de kortfristiga skulderna. Är kassalikviditeten över 100 procent innebär det att de kortfristiga skulderna kan betalas direkt.

Kassalikviditeten är sjunkande under planperioden och uppgår till 108,4 procent 2023, 86,3 procent 2024 och 59,2 procent 2025, vilket bland annat beror på ökade investeringsnivåer. Vid övergången till det nya pensionsavtalet AKAP-KR från det nuvarande pensionsavtalet KAP-KL kommer det uppstå en ytterligare likviditetsbelastning under 2023. Det beror på att pensionsavtalet KAP-KL har premiefakturerings per helår i efterskott, medan det nya pensionsavtalet AKAP-KR har premiefakturerings halvårsvis i efterskott.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. För att skapa långsiktigt stabila förutsättningar bör soliditetsmålet över tid utvecklas positivt så att tillgångarna är större än skulderna. Den långsiktiga betalningsförmågan blir avgörande för att lösa framtida finansieringsbehov. Soliditeten kan beskrivas enligt blandmodellen, med hänsyn enbart till pensionsåtagande intjänade från och med 1998, eller enligt fullfonderingsmodellen då samtliga pensionsåtagande inklusive ansvarsförbindelsen ingår.

Soliditeten enligt blandmodellen är sjunkande under planperioden på grund av låga resultatnivåer.

Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen sjunker 2023, -1,2 procent och 2024, -1,9 procent. Under 2025 ökar den något igen beroende på att ansvarsförbindelsen åter minskar.

Finansiell leasing

Enligt rekommendation R5 Leasing, utgiven av Rådet för kommunal redovisning, redovisas leasingavtal som uppfyller kriterierna för korttidsinventarier, det vill säga om avtalstiden är högst tre år eller om leasingavtalet är av mindre värde, som operationella leasingavtal. Leasingavtal, där de ekonomiska fördelarna och riskerna som förknippas med ägandet av ett leasingobjekt överförs från leasegivare till leasetagare, klassas som finansiella leasingavtal.

Region Kalmar län har enligt definition både finansiella och operationella leasingavtal. Finansiella leasingavtal i regionen

avser leasingavtal för fordon där avtalstiden är på fyra år. Regionen som leasetagare redovisar objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal som anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen uppdelat på en kortfristig och en långfristig del.

De årliga investeringarna i finansiella leasingavtal under planperioden beräknas uppgå till cirka 10,6 mnkr.

Antaganden för pris- och löneutveckling

I landstingsprisindex (LPIK) ger SKR sin bedömning av regionernas prisutveckling. Det baseras på SKR:s ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin.

Mot bakgrund av priseffekterna på regionernas pensionskostnader och det nya pensionsavtalet finns LPIK angivet i olika nivåer för 2023 och pensionskostnaderna varierar mellan olika verksamheter till följd av skillnader i personalstruktur. LPIK exklusive priseffekt av pensioner uppgår till 3,3%, medan LPIK inklusive priseffekt av pensioner men exklusive läkemedel uppgår till 6,8%. Ramarna för nämnder och förvaltningar räknas till väsentlig del upp med LPIK exklusive pensionseffekten (presenterad i augusti). Den, under året, stora variation av trafikindex som framför allt bränslepriserna har orsakat gör att detta index är svårt att använda vid uppräkningsinför 2023. Det innebär att även Kalmar länstrafik räknas upp med LPIK.

Effektiviseringar

Det har beslutats om ett generellt effektiviseringskrav på en procent årligen, där beställd vård samt bidrag och stöd till kultur och organisationer är undantagna. I regionplanen 2022-2024 avsattes en särskild omställningsresurs på 30 mnkr att användas till fortsatt implementering av inriktningsbeslut för framtidens hälso- och sjukvård. Det kommer fortsatt att vara fokus på att tillvarata digitaliseringens möjligheter genom att regionens sjukvårdsförvaltningar har möjlighet att använda motsvarande effektiviseringskrav till att frigöra tid i verksamheten för att fortsätta arbetet med nära vård, digitalisering och stödstrukturer.

Läkemedel

Årligen görs en analys som ligger till grund för omfördelning mellan förvaltningarna inom den totala budgetramen för läkemedel utifrån introduktion av nya läkemedel och beräknade volym- och kostnadsförändringar. En särskild pott avsätts för finansiering av nya läkemedel inom ramen för processen för Ordnat införande av nya läkemedel.

Bedömningen inför 2023 är att kostnaderna för läkemedel fortsätter att öka med drygt sex procent jämfört med 2022.

Regionsjukvård

Region Kalmar län har tillsammans med Region Jönköpings län och Region Östergötland en överenskommelse om samverkan och vård i Sydöstra sjukvårdsregionen och vid Universitetssjukhuset i Linköping. Avtalsformen bygger på ett gemensamt ansvarstagande för verksamheter som är av regional karaktär.

Avtalskonstruktionen bygger på en fast (65 procent) respektive rörlig del (35 procent) för att säkra långsiktig finansiering samtidigt som kostnadskompensationen på kort sikt blir rimlig vid förändrade volymer. Avstämning sker årligen där hänsyn tas till volym i relation till kostnad för den senaste treårsperioden. För 2023 beräknas kostnaden och intäkten för köpt och såld vård inom sydöstra sjukvårdsregionen att öka bland annat på grund av att indexuppräkningsindex, LPIK i maj, är hög, vilket beror på inflationen.

Ersättning för allmäntandvård 3–23 år

Ersättningen för allmäntandvård inom ramen för "Vårdval Tandvård" 3–23 år uppgår för närvarande till en fast del på 578 kronor per listad och en rörlig del på 868 kronor per listad. Den rörliga delen differentieras för varje avtalspart utifrån förväntat vårdbehov där socioekonomi och tandhälsa tas i beaktande. Nytt från och med 2023 är att den rörliga delen även differentieras utifrån kontinuitet och vårdansvar, dvs. hur väl avtalsparterna följer revisionsintervallen. Det finns också möjlighet till extra ersättning enligt särskilda bestämmelser vid vissa vårdssituationer. Det utgår dessutom särskild ersättning till Folk tandvården för specifika uppdrag gällande; behandlingsansvar för barn 0–2 år, sistahandsansvar för barn, ungdomar och unga vuxna 3–23 år, kollektiva preventiva insatser, samt utbildningsinsatser.

Avskrivningar och internränta

Internräntan, som följer rekommendationen från SKR, beräknas till 1,25 procent. Internräntan används för beräkning av kapitaltjänstkostnader och påverkar bland annat den interna hyresprissättningen. Vid beräkningen av avskrivningar har hänsyn tagits till beräknade investeringar, fastställd investeringsplan samt modellen för komponentavskrivning.

Uppdrag och överenskommelser

Överenskommelse om finansiering från kommunerna regionbildning 2019–2024

Enligt överenskommelse kommer den fortsatta finansieringen från kommunerna att ske via årliga bidrag enligt tidigare fastställd modell för medlemsavgifter i Regionförbundet Kalmar län. Bidraget är en del i grundfinansieringen av verksamheten och det är ovillkorat. Den årliga uppräkningsindex baserar sig på utvecklingen av respektive kommuns skatteintäkt och statsbidrag enligt gällande bidrags- och utjämningsystem.

Överenskommelsen gäller mellan 2019-01-01 – 2024-12-31 och parterna har en gemensam ambition att överenskommelsen därefter förlängs med samma avtalslängd.

Folk tandvårdens uppdrag

Uppdraget för folk tandvården framgår i den årliga överenskommelsen som även ligger till grund för den ersättning som folk tandvården erhåller för sitt uppdrag.

Tandvård ska erbjudas samtliga som är bosatta i länet och målet är en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och följas upp.

Folk tandvården skall svara för avgiftsfri barn- och ungdomst tandvård enligt LOV avseende specialisttandvård, uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård till vissa grupper, tandvård som ett led i kortvarig sjukdomsbehandling, tandvård för asylsökande samt övrig tandvård för vuxna i den omfattning som bedöms lämplig. Folk tandvården skall även tillgodose behovet av akuttandvård till dem som vistas i länet.

Vårdval inom primärvård

Inom primärvård finns två beslutade vårdval, Hälsoval och Vårdval psykisk hälsa. En av grundprinciperna i vårdval är att ersättningen till vårdenheter följer patientens val av utförare. Hälsovalsuppdraget innebär att vårdenheter ansvarar för grundläggande hälso- och sjukvård inom området allmänmedicin för alla åldersgrupper. Vårdval psykisk hälsa innebär att leverantören svarar för behandling inom området psykisk hälsa. Målgrupp för detta uppdrag är patienter som är 18 år eller äldre och som har behov av primärvårdens insatser inom området.

Vårdvalens uppdrag beslutas årligen av regionstyrelsen och ligger till grund för den ersättning som utbetalas till vårdheten/leverantören.

Vårdheten/leverantören ska arbeta för utveckling mot en god och nära vård för länets patienter, i linje med utredningen God och nära vård. Uppdragen ska främja en personcentrerad vård genom en välfungerande samverkan mellan de olika aktörerna som kan vara inblandade i en patients behandling. Ersättningsmodellen stödjer detta med hjälp av prestationsbaserade besöksersättningar för de besök som kräver en större tidsåtgång, till exempel hembesök, vårdplanering med mera. Primärvården har en utmaning när det gäller vård i glesbygd och ersättningsmodellerna ska i möjligaste mån främja en jämlik vård över länet.

Vårdheten/leverantören ska ge planerad och oplanerad vård i form av utredning, diagnostik, behandling, omvårdnad, rådgivning och uppföljning. Uppdraget innebär också att enheterna ska arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande.

Ersättningsmodellen räknas upp årligen genom landstingsprisindex (LPIK) och uppräkningsindex kan riktas mot olika delar i ersättningsmodellen beroende på vilka satsningar/priorite-

ringar som beslutas. Uppdragen följs upp genom en löpande uppföljning enligt en modell som är baserad på Sveriges kommuner och regioners så kallade basuppföljning för primärvården. Utöver detta sker fördjupad uppföljning där samtliga vårdenheter revideras. Revisionen är baserad på ett analysunderlag och utförs i dialog med respektive enhet. Ett syfte är att ge vårdenheterna/leverantörerna stöd i sitt kvalitet- och förbättringsarbete.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR OCH UPPRÄKNING AVSEENDE VÅRDVAL PRIMÄRVÅRD

i mnkr	2023
Indexuppräknings (LPIK)	28,9
Ökning läkemedel	8,4
Ökning köpt vård	0,3
Ökad listning	2,7
Tillgänglighet och nära vård	9,5
Summa	49,8

Vårdval inom tandvård

Inom tandvård finns ett beslutat vårdval kallat Vårdval Tandvård i Kalmar län. En av grundprinciperna i vårdval är att ersättning- en till vårdenheterna följer patientens val.

Vårdvalet innebär att vårdenheterna ansvarar för att erbjuda länets barn, ungdomar och unga vuxna, 3–23 år en regelbunden fullständig tandvård. Vårdvalets uppdrag beslutas årligen av regionstyrelsen och ligger till grund för den ersättning som utbetalas till vårdgivaren/leverantören.

Uppdraget ska främja en personcentrerad vård genom en välfungerande samverkan mellan de olika aktörerna som kan vara inblandade i patientens behandling. Ersättningsmodellen stödjer detta med hjälp av en differentierad ersättningsmodell som styr ersättningen så att kliniker med mer krävande patienter får extra stöttning.

Vården ska vara behovsstyrd, av god kvalitet och lägga särskild vikt vid förebyggande insatser. All behandling ska syfta till att avbryta pågående sjukdom och förhindra att ny sjukdom uppkommer. Uppdraget innebär också att enheterna ska arbeta hälsofrämjande.

Ersättningen baseras på tidigare års kostnad med hänsyn tagen till landstingsprisindex (LPIK). Uppräkningen kan riktas mot olika delar i ersättningsmodellen beroende på vilka satsningar och prioriteringar som beslutas.

Uppdragen följs upp genom en löpande uppföljning och en årlig fördjupad uppföljning där samtliga vårdenheter revideras. Revisionen är baserad på ett analysunderlag och utförs i dialog med respektive enhet. Ett syfte är att ge vårdenheterna/leverantörerna stöd i sitt kvalitet- och förbättringsarbete.

Regional kulturverksamhet och organisationsstöd

Under 2022 har regionala utvecklingsnämnden lämnat bidrag till regional kulturverksamhet med 95 mnkr. Av detta utgör 56 mnkr regionbidrag och 38 mnkr statligt bidrag till regional kulturverksamhet. Utöver ordinarie bidrag tillkom under 2022 en tillfällig förstärkning från staten till kultursamverkansmodellen på 1 mnkr.

I den regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde ingår även bidrag till civilsamhället, som för 2022 uppgår till 24 mnkr. Nya riktlinjer för stöd till civilsamhället trädde i kraft den 1 januari 2022. Dessa nya riktlinjer avser att skapa ett enhetligt och transparent förhållningssätt till samtliga ideella föreningar. De innehåller gemensamma grundläggande villkor som omfattar samtliga föreningar som får stöd från Region Kalmar län. De grundläggande villkoren tar avstamp i demokratis idéer, den regionala utvecklingsstrategin och hållbar utveckling. Därefter följer mer specifika villkor för respektive bidrag. De nya riktlinjerna innehåller tre huvudområden; folkbildning, funktionshinder samt hållbar utveckling och innebär ett nytt sätt att beräkna bidrag till studieförbunden. Under 2023 ska en uppföljning av införandet av de nya riktlinjerna göras i samråd med berörda föreningar, och om möjligt ska ansökningsprocessen digitaliseras.

ALMI Företagspartner Kalmar län AB

Regionen finansierar ALMI Företagspartner Kalmar län AB till 49 procent motsvarande 6,9 mnkr för 2023. ALMI:s verksamhetsidé är att verka för ett dynamiskt näringsliv genom att stimulera och stödja företag och företagare så att de satsar på tillväxt. Tillsammans med länets kommuner bedriver ALMI olika projekt för bland annat affärsutveckling, innovationer och generationsskiftesfrågor.

Kalmar Öland Airport AB

Region Kalmar län är sedan 1 april 2020 delägare i Kalmar Öland Airport AB. Ägandet syftar till att stärka flygplatsens roll i den regionala utvecklingen, samt att ge flygplatsen en starkare roll i utvecklingen mot ett hållbart resande.

Kalmar Öland Airport verkar för att det ska finnas ett attraktivt linjeutbud till och från regionen. Ett utbud som ska tillgodose efterfrågan för såväl regionens näringsliv och de bosatta som för dem som vill besöka länet. Återhämtningen efter pandemin när det gäller resandet till och från Kalmar går långsammare än beräknat. Ett flertal omvärldsfaktorer påverkar utvecklingen negativ, där bland annat har strejken på SAS och underbemanningen på Arlanda inneburit förseningar och inställda flyg.

Det är viktigt att följa utvecklingen av bolagets ekonomi och vilka åtgärder som genomförs för en stabil ekonomisk utveckling.

Nationell samverkan ambulansflyg

År 2015 tog samtliga landsting och regioner beslut om förbundsordning för Kommunalförbundet svenskt ambulansflyg (KSA) som bildades i januari 2016. Förbundets ändamål är att för medlemmarnas räkning tillhandahålla ambulansflyg. Förbundet ska bland annat upphandla, äga och finansiera egna ambulansflyg, samordna beställningar och genomförande av flygambulanstjänst samt tillhandahålla sjukvårdspersonal. Investeringarna i flygplanen finansieras genom lån från medlemmarna efter andelstal. Landstingsfullmäktige tog därför i mars 2017 beslut om att låna ut ett maximalt slutbelopp på 16,7 mnkr där lånet finansieras genom ianspråktagande av Region Kalmar läns likviditet. Slutbetalning gjordes under 2021. I enlighet med villkoren i "Låneram – kreditiv" ska Svenskt Ambulansflyg senast den 30 november varje år tillställa uppgift om ränta som erhålls för aktuellt år.

En särskild avgift betalas varje år som fördelas mellan medlemmarna utifrån yta och invånarantal.

Medlemsavgift Samordningsförbundet

Samordningsförbundet i Kalmar län bildades 2005. Förbundet är ett kommunalförbund där medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Kalmar län samt länets tolv kommuner. Samordningsförbundets uppdrag består i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet, för att om möjligt implementeras i egen organisation, dvs. skapa förutsättningar så att samhällets resurser används på ett bättre sätt och till större nytta för den enskilde invånaren i Kalmar län.

Samordningsförbundets intäkter styrs av Försäkringskassans tilldelning av statens medel till förbundet. Försäkringskassan svarar för halva kostnaden, regionen för en fjärdedel och kommunerna tillsammans för en fjärdedel.

Avgiften för regionen uppgår för 2023 till 4,0 mnkr.

Resultatutjämningsreserv

Enligt kommunallagen får kommuner och regioner reservera medel till en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Region Kalmar län tog beslut 2013 om en "Riktlinje för hantering av resultatutjämningsreserv (RUR)". Från och med 1 april 2021 beslutade regionfullmäktige om att anta "Riktlinje för god ekonomisk hushållning" vilken ersätter "Riktlinje för hantering av resultatutjämningsreserv (RUR)".

RUR får disponeras när differensen mellan förändringen av årets underliggande skatteunderlag och rikets genomsnittliga utveckling senaste tio åren är +1 procent eller lägre. En annan förutsättning är att balanskravsresultatet måste vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat, eller så långt som reserven täcker. En ytterligare begränsning för

disponering av RUR är att 75 procent av RUR får maximalt tas i anspråk det första året, och de resterande 25 procenten först kommande år.

Medel från RUR får användas både i budget och årsredovisning under samma förutsättningar. Beslut om kommande års reservering eller disponering av RUR ska fattas i samband med budgetbeslutet. I samband med årsbokslutet fattas beslut om verklig reservering eller disponering.

Regionens avsättning till RUR uppgår till 332,4 mnkr, varav 249,3 mnkr, motsvarande 75 procent, får användas 2023, upp till ett 0 resultat. Totalt disponeras 2023 153 mnkr.

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar nettokostnaderna för samtliga verksamheter och hur dessa finansieras genom skatteintäkter och finansnetto. Summan av dessa poster utgör årets resultat för respektive år under planperioden.

Budgeterat resultat för 2023–2025 uppgår till -153 mnkr, -115 mnkr och 42 mnkr. Det finansiella målet om att resultatet respektive år ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning nås inte för något av åren. Resultatet för 2023 belastas av pensionskostnader som delvis beror på nytt avtal, men främst på den höga inflationen och ett högt prisbasbelopp. Då effekten är betydande och medför en stor kostnadsbelastning 2023 och 2024 disponeras RUR. Detta för att undvika allt för stora besparingar i verksamheterna. Budgeterat resultat efter disponering av RUR uppgår för 2023 och 2024 till 0 mnkr. För 2025 råder i nuläget en stor osäkerhet.

RESULTATBUDGET | mnkr

	2023	2024	2025
Resultatbudget i mnkr			
Ramar styrelse och nämnder	-6 826	-6 835	-6 835
Ram regionsjukvård, läkemedel	-1 845	-1 905	-1 965
Indexuppräkning, effektiviseringar, finansiell resurs	-535	-783	-1 031
	-9 206	-9 523	-9 831
Pensioner	-246	-253	-252
Patientförsäkringar	-33	-33	-33
Avskrivningar	-370	-380	-405
Riktade statsbidrag	274	249	249
Verksamhetens nettokostnader	-9 581	-9 939	-10 271
Finansiering			
Skatter, utjämning och och generella statsbidrag	9 726	10 080	10 401
Finansiella intäkter	94	94	94
Finansiella kostnader	-392	-350	-182
Summa finansiering	9 428	9 824	10 313
Budgeterat resultat	-153	-115	42
Finansiellt mål 2 procent	195	202	208
Procent	-1,6%	-1,1%	0,4%
Disponering av resultatsutjämningsreserv	153	115	0
Budgeterat resultat efter disponering av resultatsutjämningsreserv	0	0	42

Driftramar

Regionstyrelsen och nämndernas ramar för 2023 uppgår till 6 826,1 mnkr exklusive köpt vård, läkemedel och avskrivningar. Driftramarna per styrelse och nämnder är i fastvärde 2022 d.v.s. exklusive indexuppräknings och effektiviseringar.

DRIFTRAMAR PER FÖRVALTNING OCH NÄMNDER | mnkr

	2023 Budget	2024 Plan	2025 Plan
Regionstyrelsen			
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-3 150,7	-3 152,1	-3 152,1
Primärvårdsförvaltningen, exklusive Hälsoval	-141,5	-141,5	-141,5
Psykiatriförvaltningen	-466,6	-466,6	-466,6
Folktandvården	-122,3	-122,3	-122,3
IT-förvaltningen	-358,0	-358,0	-358,0
Regionservice	-502,6	-502,6	-502,6
Regionrevisionen	-4,6	-4,6	-4,6
Centralt administrerad verksamhet			
Förtroendevalda	-42,9	-42,9	-42,9
Regiondirektörens stab	-188,6	-188,6	-188,6
Beställd vård	-848,1	-848,1	-848,1
Övrig centraladministrerad verksamhet*	-163,8	-170,8	-170,8
Summa Regionstyrelsen	-5 989,6	-5 998,0	-5 998,0
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-175,9	-175,9	-175,9
varav bildning	-45,8	-45,8	-45,8
varav kultur	-79,7	-79,7	-79,7
Summa Regionala utvecklingsnämnden	-175,9	-175,9	-175,9
Kollektivtrafikenämnden			
Kalmar Länstrafik	-660,6	-660,6	-660,6
Totalt	-6 826,1	-6 834,5	-6 834,5
Ram köpt vård	-716,9	-746,9	-776,9
Ram läkemedel	-1 128,0	-1 158,0	-1 188,0
Indexuppräkning, effektivisering samt finansiell resurs	-535,1	-783,2	-1 031,1
	-9 206,2	-9 522,8	-9 830,6

* i övrig centraladministrerad verksamhet ingår bland annat vissa läkemedelskostnader, arbetsgivarfinansierade utbildningar, fackliga företrädare, utomlandsvård, regionövergripande avtal och avgifter

Målet om god ekonomisk hushållning innebär att ekonomin ska vara i balans, dvs utfall inom beslutade ramar, tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen. Det är viktigt att inte se ekonomin isolerat utan som en del i flera högt ställda målsättningar fastställda av regionfullmäktige. Ett budgeterat resultat på 0 mnkr för 2023 förutsätter ett nytt och förändrat arbetssätt där digitaliseringens möjligheter nyttjas och där samverkan mellan vårdens olika aktörer sker.

Verksamhets- och ramförändringar

Bakgrund

I regionplan 2022–2024 beslutades om ramförstärkningar och verksamhetsförändringar inom prioriterade områden med 129,6 mnkr för 2022 och totalt för planperioden en ramökning med 138 mnkr från och med 2024.

SAMMANSTÄLLNING REGIONPLAN 2022–2024 | mnkr

i mnkr	2022	2023	2024
Nära vård och hälsofrämjande insatser	32,00	32,00	32,00
Digital omställning i hälso- och sjukvården	25,00	25,00	25,00
God och nära vård	9,00	9,60	11,00
Trafik	29,70	8,80	8,80
En av Sveriges bästa arbetsplatser	41,70	47,70	54,70
Regional utveckling	2,50	5,50	5,50
Övrigt	-10,30	1,00	1,00
Summa	129,60	129,60	138,00

Beslutade verksamhetsförändringar avser prioriterade områden såsom nära vård, digital omställning, och goda arbetsvillkor. 2022 avsåg 26 mnkr ettårs satsningar som exempelvis åtgärder och aktiviteter för att öka resandet i kollektivtrafiken samt beredskap för lägre biljettintäkter på grund av pandemin. I regionplanen avsattes även en särskild omställningsresurs på 30 mnkr att användas till fortsatt implementering av inriktningsbeslut för framtidens hälso- och sjukvård.

Nya satsningar till 2023 beslutades inom de prioriterade områdena motsvarande 26 mnkr och för 2024 med ytterligare 8,4 mnkr.

Region Kalmar län ska ha en medveten och jämställd lönebildning där långsiktighet står i fokus. Lönen ska stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. I tidigare regionplaner har totalt 53 mnkr avsatts utifrån genomförda lönekartläggningar. I regionplanen för 2022–2024 finns 5 mnkr ytterligare beslutat gällande 2023 och 5 mnkr 2024.

Införandet av hälso- och sjukvårdsförvaltningens budgetmodell fortgår och följs noggrant över tid. Totalt har i tidigare regionplaner beslutats om budgetmedel motsvarande 120 mnkr. Nya beslut kring budget fattas löpande efter uppföljning.

Ram- och verksamhetsförändringar 2023–2025

Nedan beskrivs ram- och verksamhetsförändringar för varje prioriterat område för planperioden. Sammanfattningsvis uppgår förändringarna till 57,3 mnkr för 2023, 57,3 mnkr för 2024 samt 57,3 mnkr för 2025.

Nya satsningar sker även genom omfördelningar i verksamhet där det i dag finns överskott.

SAMMANSTÄLLNING REGIONPLAN 2023–2025 | mnkr

i mnkr	2023	2024	2025
Nära vård och hälsofrämjande insatser	12,30	12,30	12,30
Digital omställning i hälso- och sjukvården	4,00	4,00	4,00
God och nära vård	5,00	5,00	5,00
En av Sveriges bästa arbetsplatser	30,00	30,00	30,00
Övrigt	6,00	6,00	6,00
Summa	57,3	57,3	57,3

NÄRA VÅRD OCH HÄLSOFRÄMJANDE INSATSER | mnkr

i mnkr	2023	2024	2025
Regionplan 2023–2025			
Hälsoval, listning satsningar m.m	12,3	12,3	12,3
Summa	12,3	12,3	12,3

Ramen för hälsoval och vårdval psykisk hälsa justeras årligen för förändrad listning.

Under 2022 har två läkarfilialer i Ekerum och Orrefors tillkommit och för detta avsätts 2 mnkr.

Nära Vård är i stort fokus inom både primärvård och vårdval psykisk hälsa. Det planeras för ett omtag av båda vårdvalen utifrån ett Nära Vård-perspektiv. Hälsovalsuppdraget planeras att arbetas om och presenteras under våren för att sedan börja gälla från halvårsskiftet 2023. Samma plan gäller för psykisk hälsa med skillnaden att det presenteras hösten 2023 och planeras börja gälla från 2024. I samband med dessa ändringar så ses också de ekonomiska modellerna över vilket kan resultera i nya modeller för de båda vårdvalen.

Under hösten 2022 har vårdenheterna börjat erbjuda hälsovårdsprogram för de som är 70 år eller äldre. Hälsovårdsprogrammet har som mål att äldre invånare, så långt det är möjligt, ska kunna upprätthålla sin hälsa. För hälsovårdsprogrammet avsätts 3 mnkr.

DIGITAL OMSTÄLLNING I HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN | mnkr

i mnkr	2023	2024	2025
Regionplan 2023–2025			
Infrastruktur IT	4,0	4,0	4,0
Summa	4,0	4,0	4,0

I takt med digitaliseringen blir IT-tjänster alltmer kritiska för att verksamheten ska fungera. Ett väl fungerande IT-säkerhetsarbete är därför en förutsättning för att upprätthålla en IT-miljö med hög funktionalitet, tillgänglighet, kapacitet och stabilitet. För infrastruktur avsätts 4 mnkr 2023.

GOD OCH NÄRA VÅRD | mnkr

i mnkr	2023	2024	2025
Regionplan 2023–2025			
Medicinsk utveckling	5,0	5,0	5,0
Summa	5,0	5,0	5,0

Den medicintekniska utvecklingen går snabbt och där är molekylära analyser ett område som expanderar i takt med sjukvårdens ökade behov av mer specifik diagnostik. Likaså ökar behovet av precisionsdiagnostik för de nya målstyrda cancerbehandlingarna. Inom cancervården ses en stadig ökning av antalet patienter, vilket beror på medicinska framsteg som gjort att helt nya grupper kan behandlas. 5 mnkr avsätts 2023 för medicinsk utveckling inom sjukvården.

EN AV SVERIGES BÄSTA ARBETSPLATSER | mnkr

i mnkr	2023	2024	2025
Regionplan 2023–2025			
Satsning 24/7 verksamhet	30,0	30,0	30,0
Summa	30,0	30,0	30,0

Utöver de satsningar som beslutats i tidigare regionplaner kring medveten och jämställd lönebildning så avsätts ytterligare 30 mnkr till regionens dygnetrunt-verksamheter. Detta i syfte att stimulera till ökad bemanning på nätter och helger, samt öka känslan för uppskattning för natt- och helgarbete. Berörda yrkeskategorier är bland annat barnmorska, biomedicinsk analytiker, sjuksköterska, undersköterska och skötare.

Ett särskilt arbete ska göras kring detta, vilket omfattar såväl möjlighet till god arbetsmiljö som attraktivitet i arbetet.

ÖVRIGT | mnkr

i mnkr	2023	2024	2025
Regionplan 2023–2025			
Upphandling och strategisk lokalförsörjning	2,0	2,0	2,0
Samarbete Linnéuniversitetet	4,0	4,0	4,0
Summa	6,0	6,0	6,0

Det sker en utveckling inom vårdfastigheter med ökade krav på hållbarhet, robusthet, säkerhet och arbetsmiljö som innebär att behoven av lokalförsörjning och fastighetsutveckling inom Region Kalmar län är stora. Resurser avsätts för att möta denna utveckling med en strategisk lokalförsörjning och fastighetsutveckling.

Ungefär en tredjedel av regionens årliga ekonomiska omsättning är upphandlingspliktig, varför det är viktigt med en ändamålsenlig inköpsorganisation som säkerställer strategiska inköp. En resursmässig förstärkning beslutas för att kunna möta ett ökat behov och för att kunna utvecklas till en ändamålsenlig organisation som på bästa sätt genom upphandling kan bidra till att driva utvecklingen inom områden som hållbarhet, barnrätt, arbetsrätt och jämställdhet.

Totalt avsätts 2 mnkr för att påbörja resursförstärkning inom strategisk lokalförsörjning samt upphandling.

Regionen tillsammans med Linnéuniversitetet har för avsikt att satsa inom flera områden när det gäller e-hälsa och att öka förutsättningarna för högkvalitativ vård inom både stad och landsbygd. Satsningen kommer att omfatta utbildning, forskning, innovation och kompetensutveckling och pågå under en 10 års period. För 2023 avsätts 4 mnkr.

SATSNINGAR INOM RAM GENOM OMFÖRDELNING | mnkr

i mnkr	2023	2024	2025
Regionplan 2023–2025			
Arbetsgivarfinansierad utbildning	8,0	8,0	8,0
Bastjänstgöring	1,5	1,5	1,5
Summa	9,5	9,5	9,5

Sammantaget ska en satsning om 8 mnkr göras avseende ökad arbetsgivarfinansierad utbildning, för sjuksköterskor, barnmorskor, specialistsjuksköterskor och biomedicinska analytiker.

I samband med att allmäntjänstgöringen (AT) tas bort kommer i stället alla läkare att genomgå en inledande tjänstgöringsdel som benämns bastjänstgöring (BT). I tidigare regionplaner har totalt beslutats om 7,5 mnkr. För 2023 beslutas om 1,5 mnkr ■

Kassaflödesanalys och balansbudget

Kassaflödesanalys (bilaga 3)

Kassaflödesanalysen visar hur likviditeten förändras under planperioden. Här redovisas in- och utbetalningar till skillnad från resultatbudgeten där intäkter och kostnader redovisas.

Balansbudget (bilaga 4)

Balansbudgeten visar regionens förväntade tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder respektive år.

Anläggningstillgångarna består av aktier, långfristiga fordringar, inventarier och fastigheter. Förändringen under perioden orsakas av nya investeringar samt beräknade avskrivningar.

Omsättningstillgångarna består av förråd, kortfristiga fordringar, placerade pensionsmedel och likvida medel. Förutom förändringen av likvida medel påverkas omsättningstillgångarna av avkastningen på pensionsmedel samt förändringar i skattefordringar på staten.

Förändringen av *eget kapital* motsvarar budgeterat resultat respektive år.

Avsättningen för pensioner ökar årligen till största delen beroende på värdesäkring och nyintjänad förmånsbestämd ålderspension.

Långfristiga skulder avser erhållna investeringsbidrag som fördelas linjärt i likhet med avskrivningstiden på aktuella objekt.

Kortfristiga skulder består bland annat av leverantörsskulder, semesterlöneskuld samt skuld till personal för uttagen kompensationsledighet och för den avgiftsbestämda delen i pensionsavtalet. Förändringarna under planperioden beror på beräknade nivåer för den avgiftsbestämda delen ■

Investeringar

Fastigheter (bilaga 5A)

Region Kalmar län planerar och genomför omfattande fastighetsinvesteringar i både ny-, till- och ombyggnationer. Det är väsentligt hur vårdens lokaler utformas för att dessa ska bidra till vårdens effektivitet. Byggnaderna planeras och byggs utifrån ett hållbarhetsperspektiv, det vill säga flexibla och förändringsbara, för att kunna möta framtida krav. Den stora volym av lokalförändringsbehov som framförs, tillsammans med de objekt som är i planerings- och byggskede, kräver kvalificerade resurser i en omfattning som är problematisk att rekrytera såväl som att köpa i en bristyrkesbransch.

Fastighetsinvesteringar

Samtliga kalkyler anges i 2022 års prisnivå. Kalkyler inför inriktningsbeslut av nya fastighetsinvesteringar inkluderar en större osäkerhetsfaktor på grund av det osäkra världsläget med höga energi- och materialpriser och svårigheter att få konkurrenskraftiga och jämförbara anbud.

Investeringsutgifter för byggnationer för de kommande tre åren uppgår till 2,62 mdkr inklusive konstnärlig utsmyckning (16,0 mdkr) och verksamhetsutrustning (186,1 mdkr).

Samtliga förstudier genomför Regionservice i samarbete med

berörda förvaltningar. Beslut om förstudier fattas av Regionstyrelsen för fastighetsinvesteringar som bedöms överstiga 10 mdkr.

Nedan redogörs för tillkommande fastighetsinvesteringar inom planperioden.

Neonatalenheten, länssjukhuset, Kalmar

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende om- och tillbyggnad för neonatalenheten, hus 15 vid länssjukhuset i Kalmar. Neonatalverksamheten föreslås lokaliseras i en påbyggnad, plan 5, där verksamhetens behov av lokaler kan tillgodoses. Den nya lokaliseringen säkerställer verksamhetens behov och krav på nära samband med operation, förlossning och BB. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 143,1 mdkr.

Öron-, näsa-, halsmottagningen, länssjukhuset, Kalmar

Efter genomförd fördjupad förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende ombyggnad av desinfektionsrum på öron-, näsa- och halsmottagningen, hus 48 vid länssjukhuset i Kalmar. Verksamhetens lokaler medger att ett väl fungerande utbyggt diskdesinfektionsrum innehållande

endoskopidiskmaskin kan etableras med anpassning i rum för operativa ingrepp och ren/packrum för att uppfylla de vårdhygieniska kraven och arbetsmiljön kring diskning av endoskop. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 2,4 mnkr.

Interventionsrum, radiologiska kliniken, länssjukhuset, Kalmar

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende ombyggnad av lokaler för radiologiska kliniken, hus 19 på länssjukhuset i Kalmar. Periferangiolab moderniseras och renoveras i samband med utbyte av radiologisk utrustning. Ny operationsventilation för att förebygga luftburen smitta installeras. Ombyggnationen säkerställer hög kvalitet och tillgänglighet för perifera angiundersökningar och interventioner. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 9,2 mnkr.

Ombyggnad för teleservice, länssjukhuset, Kalmar

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende ombyggnad av tomställda lokaler på Vallmon 17 för Teleservice. Nya el- och datarum förläggs i varje våning och säkrar redundans och full funktion vid strömbrott. Med planerad ombyggnad säkerställs funktioner och service mot kärnverksamheten och ger medarbetare en god arbetsmiljö. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 14,4 mnkr.

Ombyggnad av medicinavdelning 5, Västerviks sjukhus

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktnings- och genomförandebeslut tagits fram avseende ombyggnad av medicinavdelning 5, hus 20 Västerviks sjukhus. Ombyggnaden utförs för att få ändamålsenliga lokaler uppbyggda kring vård i enpatientrum eller tvåpatientrum, vilket främjar patientsäkerhet, integritet, säker vårdmiljö, reducerar vårdtid och underlättar personalens arbetsmiljö. Enhetliga lokaler för heldygnsvård skapas inom hela medicinkliniken. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 51,3 mnkr.

Närutsug för analgesiapparat och lustgasdestruktionsanläggning, Västerviks sjukhus

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende ombyggnad för installation av närutsug för analgesiapparat och lustgasdestruktionsanläggning hus 07, Västerviks sjukhus. Ett nytt ventilationsutsugssystem installeras och betjänar förlossningens smärtlindringsutrustning, avseende lustgas. Genom ombyggnaden säkerställs att modern förlossningsvård kan bedrivas med säker smärtlindring och minska lustgasutsläppet. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 5,4 mnkr.

Sprutbytesmottagning, Västerviks sjukhus

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende ombyggnad för sprutbytesmottagning. En tomställd yta omdisponeras och byggs om till en mottag-

ning för sprutbytesprogrammet med separat in- och utgång. Ny inredning och utrustning monteras och ny kallelse-signal installeras. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 1,3 mnkr.

Sammanhållen administration, Västerviks sjukhus

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende ombyggnad för sammanhållen administration inom regionservice. De administrativa verksamheterna samlokaliseras för att ge ökad samverkan och en effektivare verksamhet. Lokaler frigörs för annan vårdverksamhet. Samtidigt görs en större väntzon för patienter och två sjukhusgemensamma mötesrum iordningställs. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 9,45 mnkr.

Hälsocentral, distriktsrehabilitering och psykiatrisk öppenvård, Mönsterås

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende nybyggnad för hälsocentral, distriktsrehabilitering och psykiatrisk öppenvård i Mönsterås. En samtida hälsocentral skapas, där mötet med människor sker i en hälsofrämjande miljö för både besökare och personal. Lokalerna utformas för att kunna bedriva modern och patientcentrerad vård. Genom samlokalisering av olika verksamheter optimeras lokaleffektivitet och uppnås en mer patientsäker vård. Investeringsram enligt förstudien uppgår till 149,8 mnkr.

Tekniska reinvesteringar

En väl fungerande teknisk infrastruktur är en förutsättning för att kunna bedriva en säker och effektiv vård. Genom kontinuerlig reinvestering inom varje planperiod kan vårdens försörjningsbehov säkras samtidigt som rekommendationer enligt MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, säkerställs på ett önskvärt sätt. Investeringsramen under planperioden uppgår till 110 mnkr.

Reinvesteringar, planerat underhåll

Planerat underhåll syftar till att vidmakthålla en byggnads funktion och omfattar åtgärder på mark, byggnad utvändigt, byggnad invändigt och tekniska installationer. Fastighetsbeståndet är till stora delar ålderstiget och behovet av underhåll är stort. För att möta behovet beslutade Landstingsfullmäktige att fr.o.m. 2019 öka den årliga ramen för planerat underhåll, till en nivå på ca 140 kr/m². Detta möjliggör att bibehålla fastighetsbeståndets värde och minska antal akuta åtgärder. Investeringsramen under planperioden uppgår till 200 mnkr.

Energiplan

Energiplanen beskriver Region Kalmar läns plan för att uppfylla lagkrav på energieffektiviseringar enligt EU:s direktiv. Energieffektivisering har genomförts under 10 år med goda resultat. Regionfastigheter föreslår fortsatta effektiviseringsåtgärder i en förnyad energiplan till 2030. Huvudåtgärder är fortsatt ut-

byggnad av solcellspaneler för att öka egenproduktionen av el, utbyte av äldre belysningsystem till LED-armaturer med närvarostyrning, utbyte av fläktar, pumpar och ventilationsaggregat samt en utveckling av energioptimeringen genom befintliga digitala övervakningssystem.

Investeringsramen under planperioden uppgår till 33 mnkr.

Konstnärlig utsmyckning

Vid nybyggnation eller större ombyggnationer av egna eller hyrda lokaler har Region Kalmar län ansvar för att lokalerna utsmyckas. För egenägda lokaler reserveras en procent av byggkostnaden för konstnärlig utsmyckning. Vid förhyrning eller större ombyggnation av förhyrda lokaler ansås medel efter särskilt beslut. Investeringsramen för konstnärlig utsmyckning beräknas under planperioden uppgå till totalt 16 mnkr.

Externa lokaler

Behandlingsbad, Kalmar

Regionen har tillsammans med Kalmar kommun genomfört en upphandling i konkurrenspräglad dialog gällande byggkoncession och nyttjanderätt för en ny Bad- och friskvårdsanläggning i Kalmar. Bad och friskvårdsanläggningen ska uppföras och drivas av företaget Kunskapsporten AB.

De utrymmen regionen kommer att nyttja i anläggningen innehåller en rehabbassäng och tillhörande biutrymmen. Idrifttagande av anläggningen är preliminärt beräknat till september 2025.

Lokaler för rehab- och habiliteringsverksamheten i glappet mellan stängd rehabbassäng och ny bassäng i Snurrom utreds och planeras i Borgholm och på Äventyrsbadet i Kalmar.

Hälsocentral och folktandvård, Kalmar

Regionfastigheter har tillsammans med fastighetsägaren LW Fastigheter förvaltnings AB arbetat fram ett förslag på utformning av nya lokaler för hälsocentral och folktandvård i stadsdelen Norrliden, Kalmar. Förslaget innebär en nybyggnation inom fastigheten Kvartsen 1 i Norrlidens centrum. En avsiktsförklaring har tecknats som beskriver fortsatt process för projektet, framtida hyresvillkor och hur upphandling ska genomföras. Programarbete pågår och inflyttning bedöms kunna ske i slutet av 2026.

Emmaboda

En avsiktsförklaring avseende förhyrning av lokaler för ambulanssjukvården har tecknats med Emmaboda kommun. Ambulanslokalen blir en del i en blåljuscentral tillsammans med lokaler för Räddningstjänsten. Emmaboda Fastighets AB är byggherre och hyresvärd. Produktion pågår. Inflyttning planeras under 2023.

Gamleby

Produktion avseende nybyggnation av hälsocentral i Gamleby pågår. En avsiktsförklaring har tecknats med Tjustfastigheter AB som är byggherre och hyresvärd. Preliminär inflyttning under 2023/2024.

Behovsanalyser och förstudier

Lokalstrategiplaner för länets tre sjukhus anger inriktningen för framtida fastighetsinvesteringar med ett tidsperspektiv om ca 30 år och arbetas om ca vart femte år. Planerna är en sammanställning av aktuella verksamheters förväntade framtida behov med logistiska krav samt befintliga byggnaders möjligheter att tillgodose responderande lokalbehov. Det samlade greppet över behov och disponering av tomt och byggnader visar hur planering och genomförande av ny-, om- och tillbyggnader kan ske på ett systematiskt sätt inom respektive fastighet.

Lokalstrategiplan Västerviks sjukhus

Uppdatering av lokalstrategiplanen för Västerviks sjukhus pågår. Verksamhetsdialoger och skissarbete är genomförda. Gestaltning av framtida nybyggnationer utformas utifrån aktuell vårdbyggnadsforskning och evidensbaserade konceptprogram tillsammans med sjukhusets förväntade utveckling. Verksamheternas placering tar avstamp i modern sjukhuslogistik för nära samband och effektiva processer. Ännu icke påbörjade uppdrag integreras i sjukhusets lokalstrategiplan. Samtidigt pågår ett arbete tillsammans med Västerviks kommun med ny detaljplan för Västervik sjukhus som omfattar fastigheten innehållande Ellen Key-skolan.

Övriga aktuella förstudier

Nedan redovisas ett antal övriga objekt med hög prioritet, där fortsatt process kommer pågå under planperioden.

- Nybyggnad för centrallager inklusive lokaler för sterilt gods, beredskapslager och sjukhusförråd, länssjukhuset i Kalmar
- Uppdatering av lokalstrategiplan för länssjukhuset i Kalmar.
- Ny-, om- och tillbyggnad för radiologen, länssjukhuset i Kalmar
- Kortsiktig till- och ombyggnad för lokalisering av magnetkameror, länssjukhuset i Kalmar
- Ombyggnad för interventionsrum, radiologiska kliniken, Västerviks sjukhus
- Gamleby folkhögskola, om- och tillbyggnad för kök och matsal
- Om- och tillbyggnad för Stora Trädgårdsgatans hälsocentral och folktandvård, Västervik

Utredningar/uppdrag

Rehabbassäng Hultsfred

Hultsfreds kommun har tagit ett inriktningsbeslut gällande om- och tillbyggnation av Hagadals simhall i Hultsfred. Simhallen ska bland annat få en ny rehabbassäng. Med anledning av det önskar Region Kalmar län tillsammans med Hultsfreds kommun utreda om det finns möjlighet till samnyttjande av rehabbassängen och dess tillhörande faciliteter.

Avsikten är att Hultsfreds kommun och Region Kalmar län gemensamt upphandlar entreprenaden samt tecknar ett nyttjanderättsavtal för de timmar som Regionen avser nyttja bassängen. Färdigställande planeras till årsskiftet 2023/2024.

Teknisk kommunikation

En kartläggning av samtliga larm avseende internkommunikation inom Region Kalmar län pågår. Målet är att öka säkerheten såväl avseende allmän- som patientsäkerhet och förenkla för sjukvårdande verksamheten. Kartläggningen visar på behovet att klargöra det funktionella systemansvaret och ansvar för förvaltning för att få likvärdighet och därmed säkerställa säkerhet över tid. Arbete pågår att prioritera vilka tekniska system som är angelägna att byta ut och att ta fram rutiner för framtida förvaltning samt underlag som beskriver ekonomiska konsekvenser. Genomförd förstudie kommer att redovisas och underlag för beslut tas fram till regionstyrelsen. Detta kommer att föranleda ett avsteg av gränsdragningslistan i syfte att få en länsövergripande standard samt bästa service och förvaltning av systemen.

Fysisk tillgänglighet

Gällande regler för tillgänglighet grundar sig i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Fysisk tillgänglighet i lokaler och utemiljö föreskrivs i Plan- och bygglagen och i Plan- och byggförordningen. Dessutom ingår tillgänglighet i Diskrimineringslagen. Även Arbetsmiljölagen ställer krav på tillgänglighet i arbetsmiljöer.

Region Kalmar län har inventerat och vidtagit åtgärder enligt Lagen om enkelt avhjälpna hinder. En del brister kvarstår eftersom kraven höjts och förändring skett i bedömning av vilka åtgärder som anses som "rimliga och enkelt avhjälpna". En uppdaterad inventering har genomförts och en åtgärdsplan har tagits fram. Investeringsramen för fysisk tillgänglighet beräknas under planperioden uppgå till totalt 27 mnkr.

Inventarier (bilaga 5 B)

Investeringsutgifter för inventarier uppgår till 630,4 mnkr under planperioden. I budgeten ingår årliga anslag för återinvestering när det gäller röntgen- och laboratorieutrustning, ambulanser, övrig medicinteknisk utrustning, tekniska hjälpmedel,

IT-utrustning samt förvaltningarnas anslag för ospecificerade inventarier och utrustning.

För större investeringar vad gäller röntgen- och laboratorieutrustning tar hälso- och sjukvården fram långsiktiga planer för åter- och nyinvestering.

Kalmar länstrafik kommer att investera i en ny Friskenbuss som kör patienter till Universitetssjukhuset i Linköping, 2022 avsätts 4 mnkr.

Beslut har fattats om en gemensam utvecklingsplan 2019–2023 inom kundgrupp COSMIC. Utvecklingen sker inom fyra fokusområden; patientens väg, vårdens stöd, gemensam verksamhetsutveckling och plattform för innovation. Investeringen uppgår för Region Kalmar läns del till 50 mnkr under denna period. Från och med 2024 kommer nuvarande nivåer att bibehållas för utveckling av vårdinformationssystem.

Bredbandsutbyggnad

En regional investeringsmodell arbetades fram och 50 mnkr avsattes inför regionplanen 2021–2023 för att påskynda utbyggnaden av bredband. Regionala utvecklingsnämnden har beslutat om 48,4 mnkr i stöd till 25 utbyggnadsprojekt. Uppskattad tid för utbyggnadsprojekt är 18–24 månader varför stora delar av utbetalningarna kommer att ske under 2024.

Investeringar i bredbandsutbyggnad förskjuts därmed ytterligare ett år och 50 mnkr avsätts under planperioden ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2023	Långiktigt målvärde
God ekonomisk hushållning	Respektive årsresultat ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	0 % *	2 %
	Investeringar ska finansieras utan extern upplåning	Ja	Ja

* Se avsnitt 9.1

Uppdrag

Uppdrag till regiondirektören att:

- Under planperioden redovisa tidsatta, prioriterade aktiviteter för länets folkhälsoarbete.
- Redovisa förslag till insatser för att stimulera den regionala livsmedelsförsörjningen i Kalmar län i samverkan med berörda näringslivsorganisationer.
- Inför framtagandet av kunskapsunderlag 2023 inarbeta faktaunderlag om elförsörjning i länet.
- Redovisa förstudie kring kollektivtrafikens nya lagkrav om att en andel av fordonen ska vara utsläppsfria inför nästa trafikupphandlingar av linjetrafik 2027 och servicetrafik 2026.
- Nya arbetssätt inom ramen för uppdraget som gavs i Regionplan 2022–2024 "Omställning och förnyelse av hälso- och sjukvården" kontinuerligt ska redovisas till hälso- och sjukvårdsberedningen och regionstyrelsen. I uppdraget ingår att ge förslag på hur nya arbetssätt kan implementeras inom såväl regionen som inom det länsgemensamma arbetet.
- Redovisa förslag till Hälsovalsuppdrag från 1 juli 2023 som ytterligare stärker omställningen till nära vård.
- Utifrån Samsjuklighetsutredningens (SOU 2021:93) förslag redovisa behov av nya arbetssätt och aktiviteter avseende insatser för personer med samsjuklighet. Arbetet ska ske i nära samverkan med länets kommuner.
- Redovisa regionala aktiviteter utifrån det nationella arbetet som drivs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) "Sveriges viktigaste jobb" kring attraktiv arbetsgivare.
- Redovisa arbetet med karriärutvecklingsmöjligheter, med start inom vårdens yrken.

Uppdrag beslutade i tidigare regionplan med redovisning under 2022-2024

- 2/04 Utredda möjligheterna att stärka och utveckla skärgårdslivet genom service och tillgänglighet.
- 22/05 Redovisa en sammanhållen modell för ungas hälsa mellan regionen och länets kommuner, med målsättningen att skapa jämlika uppväxtvillkor.
- 22/08 Utredda på vilket sätt primärvårdens digitala erbjudande till invånarna ytterligare kan förstärkas.
- 22/09 Redovisa en gemensam målbild för Nära vård tillsammans med länets kommuner.

Bilagor

	2023 Budget	2024 Plan	2025 Plan
Regionstyrelsen			
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-3 150,7	-3 152,1	-3 152,1
Primärvårdsförvaltningen	-141,5	-141,5	-141,5
Psykiatriförvaltningen	-466,6	-466,6	-466,6
Folktandvården	-122,3	-122,3	-122,3
IT-förvaltningen	-358,0	-358,0	-358,0
Regionservice	-502,6	-502,6	-502,6
Regionrevisionen	-4,6	-4,6	-4,6
Centralt adm verksamhet			
Regiondirektörens stab	-188,6	-188,6	-188,6
Förtroendevalda	-42,9	-42,9	-42,9
Beställd vård	-848,1	-848,1	-848,1
Övrig centraladministrerad verksamhet	-163,8	-170,8	-170,8
Summa	-5 989,6	-5 998,0	-5 998,0
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-175,9	-175,9	-175,9
varav bildning	-45,8	-45,8	-45,8
varav kultur	-79,7	-79,7	-79,7
Summa	-175,9	-175,9	-175,9
Kollektivtrafiknämnden			
Kalmar Länstrafik	-660,6	-660,6	-660,6
Summa	-6 826,1	-6 834,5	-6 834,5
Köpt vård	-716,9	-746,9	-776,9
Läkemedel	-1 128,0	-1 158,0	-1 188,0
Indexuppräknningar, effektiviseringar mm	-533,1	-781,2	-1 029,1
Finansiell resurs	-2,0	-2,0	-2,0
Summa	-9 206,2	-9 522,8	-9 830,6
Riktade statsbidrag	274,0	249,0	249,0
Pensionsutbetalningar	-246,0	-252,5	-252,0
Patientförsäkring	-32,5	-32,5	-32,5
Avskrivningar	-370,0	-380,0	-405,0
Verksamhetens nettokostnader	-9 580,7	-9 938,8	-10 271,1
Skatteintäkter och finansnetto			
Skatteintäkter	6 830,0	7 113,0	7 410,0
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	2 004,0	2 075,0	2 099,0
Statsbidrag läkemedel	892,0	892,0	892,0
<i>Finansiella intäkter</i>			
Ränteintäkter	1,5	1,5	1,5
Avkastning pensionsmedel	92,4	92,4	92,4
<i>Finansiella kostnader</i>			
Värdesäkring pensionsskulden	-392,0	-350,0	-182,0
Summa skatteintäkter och finansnetto	9 427,9	9 823,9	10 312,9
Summa resultat	-152,8	-114,9	41,8
Resultatmål 2 procent	194,5	201,6	208,0

BILAGA 2, DRIFTRAMAR | tkr

Driftramar per styrelse/nämnd är i fastvärde dvs exklusive indexuppräkringar

	2023	2024	2025
Regionstyrelsen	5 989 613	5 998 013	5 998 013
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen			
Utgångsläge	3 133 081	3 133 081	3 133 081
Förändringar Regionplan 2021-2023			
Budgetförstärkning ny budgetmodell	10 000	10 000	10 000
Förändringar Regionplan 2022-2024			
Screening tarmcancer	1 600	3 000	3 000
PET-CT	1 000	1 000	1 000
Förändringar Regionplan 2023-2025			
Medicinsk utveckling	5 000	5 000	5 000
Ram efter förändringar	3 150 681	3 152 081	3 152 081
Primärvårdsförvaltningen exklusive Hälsoval			
Utgångsläge	141 502	141 502	141 502
Ram efter förändringar	141 502	141 502	141 502
Psykiatrförvaltningen			
Utgångsläge*	466 640	466 640	466 640
Ram efter förändringar	466 640	466 640	466 640
Folktandvården			
Utgångsläge	122 280	122 280	122 280
Ram efter förändringar	122 280	122 280	122 280
IT-förvaltningen			
Utgångsläge	351 457	351 457	351 457
Förändringar Regionplan 2021-2023			
Gemensam digital infrastruktur	2 500	2 500	2 500
Förändringar Regionplan 2023-2025			
Infrastruktur	4 000	4 000	4 000
Ram efter förändringar	357 957	357 957	357 957
Regionservice			
Utgångsläge*	489 261	489 261	489 261
Förändringar Regionplan 2022-2024			
Utbyte textilier - justerad tidplan	11 300	11 300	11 300
Förändringar Regionplan 2023-2025			
Resurstillskott upphandling och strategisk lokalförsörjning	2 000	2 000	2 000
Ram efter förändringar	502 561	502 561	502 561
Regionrevisionen			
Utgångsläge	4 557	4 557	4 557
Ram efter förändringar	4 557	4 557	4 557

*Ettårssatsningar för 2022 är avräknade i utgångsläget

	2023	2024	2025
Centraladministrerad verksamhet			
Regiondirektörens stab			
Utgångsläge	188 588	188 588	188 588
Ram efter förändringar	188 588	188 588	188 588
Förtroendevalda			
Utgångsläge	42 906	42 906	42 906
Ram efter förändringar	42 906	42 906	42 906
Beställd vård			
Utgångsläge	835 846	835 846	835 846
Förändringar Regionplan 2022–2024			
Listning, satsning glesbygd och jour	12 300	12 300	12 300
Ram efter förändringar	848 146	848 146	848 146
Övrig verksamhet			
Utgångsläge	122 795	122 795	122 795
Förändringar regionplan 2022-2024			
Bastjänstgöring	2 000	4 000	4 000
Jämställda löner	5 000	10 000	10 000
Förändringar regionplan 2023-2025			
Samarbete Linnéuniversitetet	4 000	4 000	4 000
Satsning 24/7 verksamhet	30 000	30 000	30 000
Ram efter förändringar	163 795	170 795	170 795
Regional utvecklingsnämnd	172 939	172 939	172 939
Regional utvecklingsförvaltning*	172 939	172 939	172 939
varav bildningsverksamhet	45 819	45 819	45 819
varav kulturverksamhet och organisationsstöd	79 707	79 707	79 707
Förändringar Regionplan 2022-2024			
E-health arena	3 000	3 000	3 000
Ram efter förändringar	175 939	175 939	175 939
Kollektivtrafiknämnd	658 496	658 496	658 496
Kalmar länstrafik*	658 496	658 496	658 496
Förändringar Regionplan 2022–2024			
Pendeltågstrafik Växjö-Kalmar	2 100	2 100	2 100
Ram efter förändringar	660 596	660 596	660 596

*Ettårssatsningar för 2022 är avräknade i utgångsläget

BILAGA 3, KASSAFLÖDESUDGET | mnkr

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	0,0	-152,8	-114,9	41,8
+ ej likviditetspåverkande avskrivningar	355,0	370,0	380,0	405,0
+ ej likviditetspåverkande avsättningar	191,8	688,0	680,0	258,5
+/- justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-285,5	108,6	58,1	-84,1
Medel från den löpande verksamheten	261,3	1013,7	1 003,3	621,2
Investeringsverksamhet				
Immateriella anläggningstillgångar	-6,0	-15,0	-13,0	-13,0
Byggnader	-499,9	-724,3	-999,0	-896,4
Inventarier	-164,6	-196,8	-216,8	-175,8
Finansiella anläggningstillgångar	-4,9	-5,0	-5,0	
Medel från investeringsverksamheten	-675,4	-941,1	-1 233,8	-1 085,2
Finansieringsverksamhet				
Ökn(+)/minskn(-) av långfristiga skulder	0,6			
Ökn(-)/minskn(+) av långfristiga fordringar	-			
Medel från finansieringsverksamheten	0,6			
Förändring likvida medel	-413,5	72,7	-230,5	-463,9
Likvida medel vid årets slut	1 014,0	1 086,6	856,2	392,2

BILAGA 4, BALANSBUDGET | mnkr

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	4 449,9	5 021,0	5 874,7	6 554,9
Omsättningstillgångar	4 546,0	4 498,3	4 215,1	3 843,6
SUMMA TILLGÅNGAR	8 995,9	9 519,3	10 089,8	10 398,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	3 554,7	3 401,9	3 287,1	3 328,9
Därav årets resultat	0,0	-152,8	-114,9	41,8
Därav resultatutjämningsreserv	332,4	332,4	332,4	332,4
Därav övrigt eget kapital	3 222,3	3 222,3	3 069,5	2 954,7
Avsättningar och skulder	5 441,2	6 117,4	6 802,8	7 069,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	8 995,9	9 519,3	10 089,8	10 398,5
Kassalikviditet exklusive placerade pensionsmedel, %	115,8%	108,4%	86,3%	59,2%
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser, %	39,5%	35,7%	32,6%	32,0%
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser, %	0,9%	-1,2%	-1,9%	-0,1%

Investeringsobjekt

Fördelade på byggnader B, inventarier/ utrustning I och konstnärlig utsmyckning K		Beslutad budgetram Fast värde 2022	Beslutad budgetram Löp värde	Utgifter t.o.m år 2022	varav år 2022	år 2023	år 2024	år 2025
LÄNSJUKHUSET KALMAR								
Onkologi och strålbehandling								
- ny-, om- och tillbyggnad	B	406 608	420 387	79 132	64 181	78 132	88 725	106 823
- konstnärlig utsmyckning	K	3 121	3 345					1 656
- verksamhetsutrustning	I	20 703	22 068	4 161	4 161			
Länsgemensamt regionarkiv och regionövergripande serverhall								
- nybyggnad hus 47	B	136 529	140 852	300	300	600	26 166	98 784
- verksamhetsutrustning	I	70 747	73 402				8 814	64 588
Klinisk kemi								
- Ombyggnad för automationsbana hus 19	B	13 491	13 491	3 195	3 190	10 296		
- verksamhetsutrustning	I	728	728			728		
Arbeterapi och fysioterapi								
- ombyggnation hus 48	B	4 104	4 166	1 044	1 044	3 122		
- verksamhetsutrustning	I	339	345			345		
CK rum IT								
- ombyggnation	B	9 029	9 090			4 669	4 421	
- verksamhetsutrustning	I	6 464	6 566			1 236	5 331	
Akutmottagningen								
- ombyggnation undersökningsrum hus 19	B	5 540	5 549	91	91	5 039	419	
- verksamhetsutrustning	I	646	649			540	81	27
Rivning av hus 08, 40 och 41	B	22 162	23 284	1 353	1 353	2 400	8 540	5 440
OSKARSHAMNS SJUKHUS								
MR-kameror, samordnad kafeteria och restaurang								
- Till- och ombyggnad hus 01	B	141 576	144 431	10 476	7 930	24 174	55 869	53 912
- konstnärlig utsmyckning	K	1 144	1 180			249	468	463
- verksamhetsutrustning	I	10 196	10 397			1 832	4 370	4 195
IT								
- ombyggnation hus 02	B	17 545	17 962			7 994	6 506	3 461
- verksamhetsutrustning	I	1 539	1 591				540	1 051
Utbyggnad av mobilt fastighetsnät vid länets sjukhus								
- ombyggnation	B	27 701	27 997	12 401	12 369	15 596		
VÄSTERVIKS SJUKHUS								
Specialistpsykiatri								
- nybyggnad, etapp 1, hus 02	B	1 251 007	1 287 798	329 047	186 677	349 350	462 298	124 903
- konstnärlig utsmyckning	K	8 723	9 076	398			5 431	3 247
- verksamhetsutrustning	I	36 269	37 885	3 753			8 360	25 772
- ombyggnad, etapp 2, hus 19	B	76 084	84 430				11 149	32 473
- konstnärlig utsmyckning	K	637	676					676
- verksamhetsutrustning	I	8 490	9 009					9 009
Medicinavdelning 4 och 6								
- ombyggnad hus 20	B	47 893	48 230	13 892	10 487	13 229	16 132	4 977
- konstnärlig utsmyckning	K	475	475				475	
- verksamhetsutrustning	I	6 199	6 199			3 570	2 629	
Kliniks kemi och transfusionsmedicin								
- ombyggnad hus 11	B	67 754	69 093	2		1 501	35 511	32 079
- konstnärlig utsmyckning	K	166	169				62	106
- verksamhetsutrustning	I	4 058	4 057				2 013	2 044
VIMMERBY								
Renovering av behandlingsbad (vilande)	B	9 749	10 023	413				
Familjecentral								
- ombyggnation hus 02	B	21 966	21 966	18 436	14 579	3 530		
- konstnärlig utsmyckning	K	224	224	51	51	173		
- verksamhetsutrustning	I	1 977	1 977	549	549	1 428		

FORTSÄTTNING BILAGA 5A

INVESTERINGSBUDGET – FASTIGHETER | tkr

Investeringsobjekt

Fördelade på byggnader B, inventarier/ utrustning I och konstnärlig utsmyckning K		Beslutad budgetram Fast värde 2020	Beslutad budgetram Löp värde	Utgifter t.o.m år 2022	varav år 2022	år 2023	år 2024	år 2025
Hälsocentral, rehab och folktandvård Högsby								
- nybyggnation	B	82 537	82 537	4 797	2 321	11 220	32 642	23 877
- konstnärlig utsmyckning	K	828	828					828
- verksamhetsutrustning	I	5 618	5 730				2 081	3 649
Fysisk tillgänglighet	B	32 900	32 900	6 340	5 612	5 100	10 747	10 713
Laddinfrastruktur för eldrivna regionbilar vid Länssjukhuset i Kalmar och sjukhuset i Västervik								
- nybyggnation	B	10 157	10 239	6 053	6 052	4 186		
- verksamhetsutrustning	I	1 508	1 523	790	790	733		
Gemensamt								
Teknikinvesteringar	B	175 078	194 714	59 488	30 780	33 530	36 528	39 791
Energiplan	B	48 828	52 912	19 475	10 221	13 193	6 844	13 400
Reinvesteringar planerat underhåll	B	232 340	256 957	56 960	56 960	65 639	64 969	69 389
Ospecificerade fastighetsförbättringar	B	21 349	23 626	5 337	5 337	5 700	6 088	6 502
LÄNSJUKHUSET KALMAR								
Neonatal								
- om- och tillbyggnad hus 15	B	123 700	153 587	1 300	1 270	3 204	17 565	60 910
- konstnärlig utsmyckning	K	1 200	1 512					731
- verksamhetsutrustning	I	18 200	23 376					7 309
Öron- näsa- halsmottagning								
- ombyggnation desinfektionsrum hus 48	B	1 800	1 966			1 282	684	
- verksamhetsutrustning	I	600	670			214	456	
Radiologiska kliniken								
- ombyggnation för interventionsrum hus 19	B	6 400	7 024			4 058	2 966	
- verksamhetsutrustning	I	2 800	3 194				3 194	
Teleservice								
- ombyggnation Vallmon hus 01	B	13 200	14 410			9 505	4 905	
- verksamhetsutrustning	I	1 200	1 354			214	1 141	
VÄSTERVIKS SJUKHUS								
Medicinkliniken								
- ombyggnation hus 20 plan 5	B	46 900	52 197			21 360	28 401	2 436
- konsnärlig utsmyckning	K	400	456				456	
- verksamhetsutrustning	I	4 000	4 562				4 562	
Kvinnokliniken								
- installation av nätuttag för analgesiapparat och lustgasdestruktionsanläggning hus 07	B	5 400	5 920			3 524	2 395	
Sprutbytesmottagning								
- ombyggnation hus 12	B	1 200	1 307			908	399	
- verksamhetsutrustning	I	100	114				114	
Regionsservice								
- sammanhållen administration hus 21	B	8 200	9 482			1 068	5 247	3 167
- verksamhetsutrustning	I	1 250	1 465				855	609
Mönsterås								
- nybyggnation HC	B	136 000	170 273			3 204	11 406	70 656
- konstnärlig utsmyckning	K	1 100	1 390					609
- verksamhetsutrustning	I	12 700	16 259					6 091
Förhyrda lokaler								
Hälsocentral Gamleby								
- konstnärlig utsmyckning	K	338	338			338		
- verksamhetsutrustning	I	5 558	5 936			5 936		
Ambulansstation Emmaboda								
- konstnärlig utsmyckning	K							
- verksamhetsutrustning	I	400	427			427		
Summa pågående projekt		3 445 371	3 657 951	639 235	426 305	724 275	998 954	896 354

BILAGA 5B

INVESTERINGSBUDGET – INVENTARIER | tkr

	Budget 2023 Anslag Löp värde	Total utgift	Fördelning av utgift - fast värde		
			2023	2024	2025
Specificerad utrustning					
- Röntgenplan	115 878	108 500	23 500	55 000	30 000
- Laboratorieplan DC	42 186	39 500	12 500	9 000	18 000
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen					
- Ambulanser	37 380	35 000	11 000	12 000	12 000
- Övrig medicinteknisk utrustning	133 500	125 000	50 000	35 000	40 000
IT-förvaltningen					
- IT-utrustning	131 364	123 000	41 000	41 000	41 000
- Cosmic tilläggsavtal, utveckling	43 788	41 000	15 000	13 000	13 000
Regionsservice					
- Tekniska hjälpmedel	35 244	33 000	11 000	11 000	11 000
- Centraltvätteriet Västervik	7 690	7 200	2 400	2 400	2 400
Summa för specificerad utrustning	547 030	512 200	166 400	178 400	167 400
Ospecificerade inventarier					
- Psykiatrförvaltningen	4 806	4 500	1 500	1 500	1 500
- Primärvårdsförvaltningen	1 922	1 800	600	600	600
- Regional utvecklingsförvaltning	6 728	6 300	2 100	2 100	2 100
- Folktandvården	19 224	18 000	6 000	6 000	6 000
- Kalmar länstrafik	18 690	17 500	8 500	4 500	4 500
- Centraladministrerad verksamhet	4 486	4 200	1 400	1 400	1 400
- Regionsservice	16 981	15 900	5 300	5 300	5 300
Summa för ospecificerade inventarier	72 838	68 200	25 400	21 400	21 400
Summa totalt för inventarier m m	619 867	580 400	191 800	199 800	188 800
Bidrag till infrastruktur					
Bredbandsutbyggnad	50 000	50 000	20 000	30 000	
TOTAL	669 867	630 400	211 800	229 800	188 800

BILAGA 6, EKONOMISKT PARTISTÖD 2023

Grundas på 2022 års månadsarvode för riksdagsledamot, eftersom riksdagens arvodesnämnd ännu inte beslutat om uppräknig av arvudet 2023. Om en sådan uppräknig meddelas kommer beloppen att räknas upp enligt vad som gäller i Region Kalmar läns bestämmelser om ersättning till förtroendevalda.

	Mandat	Grundstöd	Mandatbundet	Totalt 2023
Socialdemokraterna	24	107 250	2 986 853	3 094 103
Centerpartiet	6	107 250	746 713	853 963
Moderaterna	12	107 250	1 493 427	1 600 677
Vänsterpartiet	5	107 250	622 261	729 511
Kristdemokraterna	8	107 250	995 618	1 102 868
Sverigedemokraterna	12	107 250	1 493 427	1 600 677
	67	643 500	8 338 298	8 981 798
Liberalerna 3 mån	3	26 813	93 339	120 152
				9 101 950

Styrmodell för Region Kalmar län

Regionplanen är regionens viktigaste styrdokument och anger färdriktningen på såväl kort som lång sikt. I regionplanen länkas de övergripande strategiska målen samman med den operativa verksamheten. Region Kalmar läns styrmodell består av en vision, en strategi samt fem övergripande strategiska mål.

Målstyrning

Målstyrningen sker enligt modellen Balanserat styrkort där mål, mått och aktiviteter processas fram inom fyra målområden, invånare och kund, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Övergripande mål blir styrande, tydliggjorda och kommunicerade och följs upp på alla nivåer i organisationen. Ansvar för förankring av målstyrningsprocessen följer linjeorganisationen.

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att verksamheten ska uppnå goda resultat enligt beslutade mål. Målen formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås. Målen mäts av med mått med tillhörande målvärde som möjliggör uppföljning och analys av mål. Regionfullmäktiges mått anges i kortsiktiga och långsiktiga målvärden. Baserat på regionplanen upprättas verksamhetsplaner/styrkort för nämnderna, förvaltningarna, förvaltningsområde, basenheter och enheter.

Region Kalmar läns politiska organisation

Region Kalmar läns politiska organisation är uppdelad på ett regionfullmäktige, en regionstyrelse som tillika är driftsnämnd för hälso- och sjukvård, två ytterligare driftsnämnder (regionala utvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämnden), patientnämnd, en samverkansnämnd samt ett antal utskott och beredningar, se bild på politisk organisation.

Ansvar och befogenheter

Enligt kommunallagen 6 kap. leder och samordnar regionstyrelsen förvaltningen av Region Kalmar läns angelägenheter och har uppsikt över övriga två driftsnämnders verksamhet. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom nämndens ansvarsområde bedrivs i enlighet med mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt i övrigt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Planering, budget och verksamhetsuppföljning

Planering- och budgetprocessen ska vara tydlig, enkel att förstå och ska utgå från en analys av omvärld, behov, ekonomi och verksamhet samt inkluderar processen för investeringar.

Regionplanen med tillhörande verksamhetsplaner syftar till att ge en strategisk inriktning i hela verksamheten och styr så att resurserna används på bästa sätt.

Struktur för Region Kalmar läns planering- och budgetprocess

Regionplanen beslutas i regionfullmäktige i november för de kommande tre åren och den är utgångspunkt för regionstyrelsen och respektive nämnds årliga verksamhetsplaner.

Förvaltningarna inom regionstyrelsen och respektive nämnd upprättar därefter årliga verksamhetsplaner och detaljbudgetar som redovisas och beslutas i regionstyrelsen och i respektive nämnd i januari för innevarande budgetår. I verksamhetsplanerna bryts regionfullmäktiges övergripande mål ned i verksamhetsmål och aktiviteter som verksamheten ska uppnå under året.

Regionstyrelsens och nämndernas verksamhet skall bedrivas inom beslutad budgetram. Inom drift- och investeringsramen har nämnderna rätt att prioritera för att nå uppsatta resultatmål.

Struktur för Region Kalmar läns verksamhetsuppföljning

Periodrapporter och uppföljningsrapporter

Regionstyrelsen och övriga nämnder, förutom patientnämnden upprättar tre ekonomiska periodrapporter i enlighet med upprättad plan för uppföljning. Nämndernas periodrapporter överlämnas till regionstyrelsen för information och eventuella åtgärdande.

Region Kalmar län upprättar tre uppföljningsrapporter under året. Dessa redovisas i regionstyrelsen för information och eventuella åtgärder.

Verksamhetsberättelser och delårsrapporter

Regionstyrelsen och övriga nämnder upprättar tre verksamhetsberättelser under året med undantag för patientnämnden som upprättar en årlig verksamhetsberättelse.

Verksamhetsberättelsen innehåller en uppföljning av verksamhetsplaner. De nedbrutna målen och måtten i regionstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner följs upp i upprättade verksamhetsberättelser. Regionstyrelsen och nämndernas verksamhetsberättelser överlämnas till respektive nämnd och till regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärdande.

I de årliga verksamhetsberättelserna (med undantag för patientnämnden) ingår framtidsavsnittet som anger behov och riktning framåt.

Dessa ligger till grund för planering och prioritering inför kommande regionplan.

Region Kalmar län upprättar två delårsrapporter under året som innehåller en uppföljning av samtliga nämnders verksamhetsplaner. Delårsrapporten efter första tertiet redovisas i regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärder. Delårsrapporten efter andra tertiet redovisas i regionfullmäktige för beslut och eventuella åtgärder. Region Kalmar läns delårsrapporter innehåller bland annat följande information:

- En sammanfattande utvärdering av regionens samtliga mål och målsättningar genom uppföljning av både ekonomi och verksamhet.
- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.
- Upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- Redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till budget som fastställts.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Årsredovisning

Region Kalmar län upprättar en årsredovisning utifrån vad som anges i kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning. Årsredovisningen lämnas till regionfullmäktige för beslut. Årsredovisningen ska innehålla följande:

- En sammanfattande utvärdering av regionens samtliga mål och målsättningar genom uppföljning av både ekonomi och verksamhet.
- Översikt över verksamhetens utveckling
- Region Kalmar läns organisation
- Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av regionstyrelsens och nämndernas verksamheter
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Intern kontroll

Intern kontroll handlar om att säkerställa:

- En ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Att tillämpliga lagar, regler, riktlinjer, avtal med mera följs.

Regionstyrelsen ska se till att den interna kontrollen inom Region Kalmar län är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom Region Kalmar län samt att denna utvecklas utifrån Region Kalmar läns kontrollbehov. Därvid ska förvaltningsövergripande regler och anvisningar upprättas.

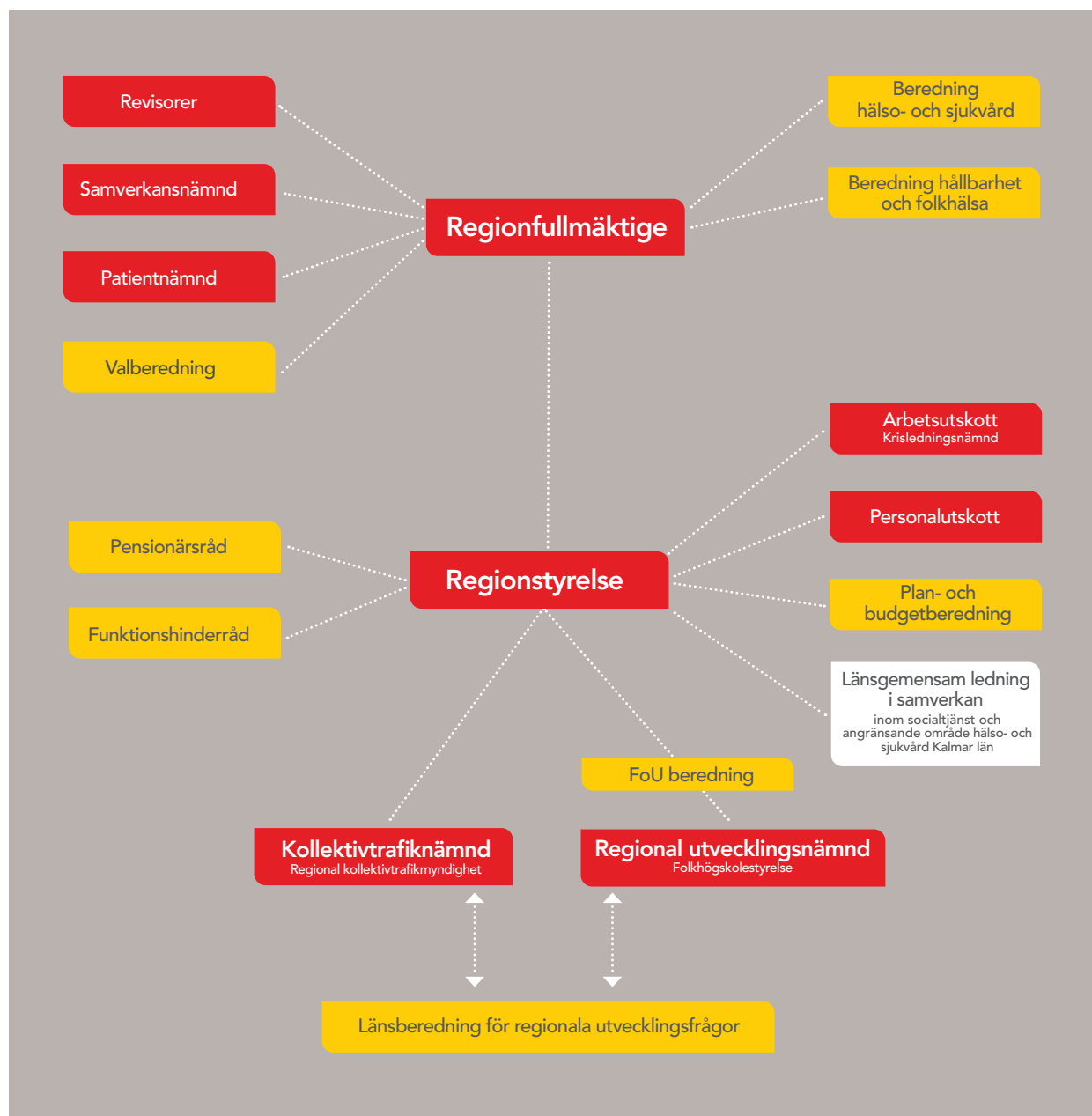
Uppföljningen av internkontrollplanen dokumenteras i delårsrapport samt i verksamhetsberättelserna efter andra tertiet. Regionstyrelsen ska med utgångspunkt från uppföljningsrapporter utvärdera Region Kalmar läns samlade system för intern kontroll. I bedömningen ingår att granska ändamålsenligheten av processen för intern kontroll samt hur tillämpningen har fungerat och vid behov föreslå förbättringsåtgärder. Om det föreligger brister, ska dessa brister beskrivas.

Avvikelser från mål och budget

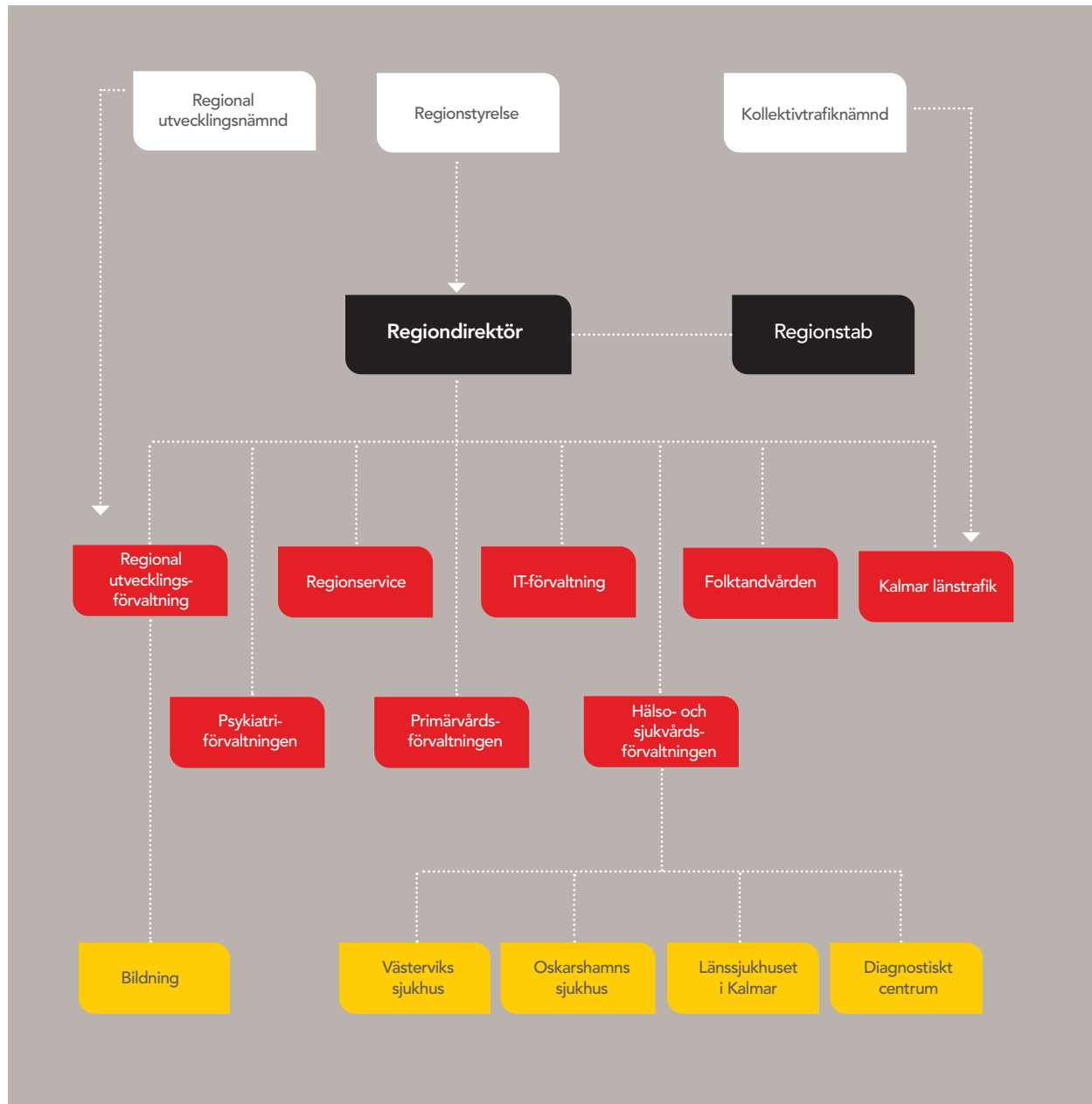
Eventuella avvikelser gentemot budget och mål ska förklaras i verksamhetsberättelser, delårsrapporter och årsredovisning. Regionstyrelsen kan fatta särskilda beslut om åtgärder med anledning av redovisade avvikelser gentemot budget ■

Politisk organisation | Region Kalmar län

Verksamhetsorganisation | Region Kalmar län

Region Kalmar län

Box 601, 391 26 Kalmar • Telefon 0480-840 00 • regionkalmar.se